

20.11.2023

A9-0343/ 001-001

GROZĪJUMI 001-001

iesniegusi Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komiteja

Ziņojums

Christian Ehler

A9-0343/2023

Pasākumu satvars Eiropas neto nulles emisiju tehnoloģiju produktu izgatavošanas ekosistēmas stiprināšanai (Neto nulles emisiju industrijas akts)

Regulas priekšlikums (COM(2023)0161 – C9-0062/2023 – 2023/0081(COD))

Grozījums Nr. 1

EIROPAS PARLAMENTA GROZĪJUMI*

Komisijas priekšlikumā

2023/0081 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULAI

par pasākumu satvara izveidi Eiropas neto nulles emisiju tehnoloģiju produktu izgatavošanas ekosistēmas stiprināšanai (Neto nulles emisiju industrijas akts)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

* Grozījumi: jaunais vai grozītais teksts ir norādīts *treknā slīprakstā*; svītrojumi ir apzīmēti ar simbolu **■**.

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 114. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu¹,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu²,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

(-1) *Eiropas rūpniecības politikas galvenais vidēja termiņa mērķis ir ļaut Savienības rūpniecībai īstenot enerģētikas, klimatisko, vidisko un digitālo pārkārtošanos, vienlaikus saglabājot tās konkurētspēju globālajā tirgū, kvalitatīvas darbvietas Eiropā un stiprinot tās spēju radīt inovācijas un ražot Eiropā, jo īpaši attiecībā uz tīrām tehnoloģijām.*

(1) Savienība ir apņēmusies paātrināti dekarbonizēt savu ekonomiku un vērienīgi izvērst atjaunīgo energoresursu apguvi, lai līdz 2050. gadam panāktu klimatneitralitāti jeb neto nulles emisijas (emisijas, no kurām atskaitīti piesaistījumi). Minētais mērķis ir Eiropas zaļā kursa — atjauninātās ES industriālās stratēģijas — centrā un ir saskaņā ar Savienības apņemšanos īstenot globālu klimatrīcību atbilstoši Parīzes nolīgumam. Lai sasniegtu klimatneitralitātes mērķi, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2021/1119³ ir noteikts saistošs Savienības klimata mērķrādītājs līdz 2030. gadam siltumnīcefekta gāzu neto emisijas samazināt vismaz par 55 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni. Ierosinātās paketes “Gatavi mērķrādītājam 55 %” mērķis ir panākt, ka tiek sasniegts Savienības 2030. gada klimata mērķrādītājs, un šajā sakarā ar to tiek pārskatīti un atjaunināti Savienības tiesību akti.

¹ *OV C 349, 29.9.2023., 179. lpp.*

² *OV C, C/2023/254, 26.10.2023., ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2023/254/oj?locale=lv>*

³ *Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1119 (2021. gada 30. jūnijs), ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru un groza Regulas (EK) Nr. 401/2009 un (ES) 2018/1999 (“Eiropas Klimata akts”) (OV L 243, 9.7.2021., 1. lpp.).*

- (1a) *Kā norādīts zaļā kursa industriālajā plānā, Savienībai jāveic pasākumi, lai nodrošinātu tās industriālo pārkārtošanos uz neto nulles emisijām. Šī regula ir daļa no minētajiem pasākumiem, un tās mērķis ir uzlabot ekonomisko pamatojumu rūpniecības dekarbonizācijai Savienībā.*
- (1b) *Savienības stratēģiskās autonomijas interesēs lielāka uzmanība ir jāpievērš tehnoloģiju aprītei un ilgām ekspluatācijas laikiem, lai stiprinātu Savienības ražošanas nozares noturību, vienlaikus samazinot tās ietekmi uz vidi, lai veicinātu tās ilgtspējīgu konkurētspēju.*
- (2) Vienotais tirgus nodrošina tādu vidi, kas vajadzīgajā mērogā un tempā palīdz piekļūt tehnoloģijām, bez kurām nav iespējama Savienības vērēnīgo klimatisko ieceru īstenošana, *kā arī Eiropas zaļā kursa solījums pārvērst dekarbonizāciju ilgtspējīgā konkurētspējā.* Ņemot vērā neto nulles emisiju tehnoloģiju sarežģītību un transnacionālo raksturu, nekoordinētiem nacionālajiem pasākumiem, ar kuriem tiktu nodrošināta piekļuve minētajām tehnoloģijām, būtu liels potenciāls izkropļot konkurenci un sadrumstalot vienoto tirgu. Tāpēc, lai aizsargātu vienotā tirgus funkcionēšanu, ir jāizveido kopīgs Savienības tiesiskais satvars, ar kuru kolektīvi risināt šo svarīgo problēmu, palielinot Savienības noturību un piegādes drošību neto nulles emisiju tehnoloģiju jomā.
- (2a) *Jebkādam papildu valsts atbalstam vajadzētu būt mērķtiecīgam un īslaicīgam un atbilst Savienības politikas mērķiem, piemēram, zaļajam kursam un Eiropas sociālo tiesību pīlāram. Šādam finansējumam nevajadzētu radīt papildu atšķirības starp dalībvalstīm, ievērojot Savienības konkurences un kohēzijas politiku.*
- (2b) *Starptautiskā Enerģētikas aģentūra lēš, ka galveno masveidā ražoto tīrās enerģijas tehnoloģiju globālā tirgus vērtība līdz 2030. gadam būs aptuveni 650 miljardi USD gadā, kas ir trīs reizes vairāk nekā pašlaik. Neto nulles emisiju industrija pasaulē pieaug arvien straujāk, un pieprasījums dažkārt pārsniedz piedāvājumu. Savienības industrija ir daļa no atvērtas, uz eksportu orientētas, kapitālietilpīgas, sociālas tirgus ekonomikas, kas var nodrošināt Savienības pilsoņiem labklājību tikai tad, ja tā ir konkurētspējīga un atvērta globālajam tirgum. Savienības ieceres attiecībā uz neto nulles emisiju industriju būtu jāaskaņo ar šo realitāti un mērķi aptvert ievērojamu globālā tirgus daļu.*

- (3) Attiecībā uz ārējiem aspektiem *Savienība pastiprinās savus centienus apvienot spēkus ar atvērtiem, demokrātiskiem partneriem, kas ir apņēmušies ievērot Parīzes nolīgumu*. Attiecībā uz ārējiem aspektiem, jo īpaši attiecībā uz jaunietekmes tirgiem un jaunattīstības valstīm, *Savienība* savas stratēģijas “Global Gateway” ietvaros meklēs abpusēji izdevīgas partnerības, kas sekmēs izejvielu piegādes ķēdes diversifikāciju, *globālo klimata mērķu sasniegšanu*, kā arī partnervalstu centienus īstenot divējādo pārkārtošanos un attīstīt vietējo pievienoto vērtību.
- (4) Lai minētās saistības tiktu izpildītas, Savienībai jāpaaugrina pāreja uz *neto nulles emisiju ekonomiku, tostarp palielinot tīrās enerģijas daļu tās energoresursu struktūrā, kā arī* jāpalielina energoefektivitāte un atjaunīgo energoresursu īpatsvars. Tas palīdzēs sasniegt *Savienības* mērķrādītājus, kas izvirzīti Eiropas sociālo tiesību pīlāra rīcības plānā 2030. gadam, proti, panākt, ka nodarbinātības rādītājs ir vismaz 78 % un pieaugušo līdzdalība apmācībā – vismaz 60 % līmenī. Tas arī palīdzēs nodrošināt, ka zaļā pārkārtošanās ir taisnīga un vienlīdzīga.
- (5) Enerģijas cenu pieaugums, kam par iemeslu ir nepamatotā un nelikumīgā Krievijas Federācijas militārā agresija pret Ukrainu, bija spēcīgs stimuls paātrināt Eiropas zaļā kursa īstenošanu un stiprināt enerģētikas savienības noturību, proti, paātrināt pāreju uz tīru enerģiju un izbeigt atkarību no fosilā kurināmā, kas eksportēts no Krievijas Federācijas. Lai pārvarētu grūtības un reaģētu uz traucējumiem pasaules enerģijas tirgos, kurus izraisījis Krievijas Federācijas iebrukums Ukrainā, būtiska nozīme ir plānam *REPowerEU*⁴. Minētā plāna mērķis ir paātrināt enerģētisko pārkārtošanos Eiropas Savienībā nolūkā samazināt Savienības gāzes un elektroenerģijas patēriņu un veicināt investīcijas energoefektīvu un mazoglekļa risinājumu ieviešanā. Minētajā plānā cita starpā ir izvirzīti mērķrādītāji līdz 2025. gadam divkārtot saules fotoelementu jaudu un līdz 2030. gadam – uzstādīt 600 GW saules fotoelementu jaudu, divkārtot siltumsūkņu apguvi, līdz 2030. gadam iekšzemē saražot 10 miljonus tonnu atjaunīgā ūdeņraža un *līdz 2030. gadam* būtiski palielināt biometāna ražošanas apjomus *līdz 35 miljardiem kubikmetru*. Tāpat plānā *REPowerEU* izvirzīto mērķu sasniegšanai būs jādiversificē mazoglekļa enerģijas ražošanai vajadzīgā aprīkojuma un kritiski svarīgo izejvielu piegādes, jāmazina nozariskās atkarības, jārisina

⁴ *Komisijas 2022. gada 18. maija paziņojums Eiropas Parlamentam, Eiropadomei, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Plāns REPowerEU”, COM(2022)0230, 18.5.2022.*

sastrēgumosmi piegādes ķēdēs un jāpaplašina ES tīras enerģijas tehnoloģiju izgatavošanas jauda. Cenzdamās elektroenerģijas ražošanas struktūrā, rūpniecības, ēku un transporta sektorā kāpināt atjaunīgās enerģijas īpatsvaru, Komisija ierosina Atjaunojamo energoresursu direktīvā 2030. gadam nosprausto mērķrādītāju paaugstināt līdz 45 % un Energoefektivitātes direktīvā nosprausto mērķrādītāju palielināt līdz 13 %. Tādējādi kopējā atjaunīgās enerģijas ražošanas jauda 2030. gadā sasniegtu 1236 GW salīdzinājumā ar 1067 GW, kas līdz 2030. gadam bija jāsasniedz saskaņā ar 2021. gada priekšlikumu; tāpat arī būs lielāka vajadzība pēc enerģijas uzkrāšanas ar bateriju palīdzību, kas elektrotīklā palīdzēs tikt galā ar energoresursu variabilitāti. Līdzīgā kārtā turpmākai autotransporta sektora elektrifikācijai spēcīgi virzītājspēki būs ar autotransporta sektora dekarbonizāciju saistītās rīcībpolitikas, piemēram, *Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/631*⁵ un Regula (ES) 2019/1242⁶, un tādējādi pieaugs arī pieprasījums pēc baterijām.

- (6) Pārkārtošanās uz neto nulles emisijām jau tagad visā pasaulē izraisa milzīgas rūpnieciskas, ekonomiskas un ģeopolitiskas pārmaiņas, kas, pasaulei virzot uz priekšu dekarbonizācijas centienus, kļūs vēl izteiktākas. Virzība uz *klimatneitrālu, resursefektīvu un neto nulles emisiju ekonomiku* paver lielas iespējas paplašināt Savienības neto nulles emisiju industriju, izmantojot vienotā tirgus priekšrocības, veicinot investīcijas *neto nulles emisiju* tehnoloģijās un to apgādes ķēdēs. Tās ir tehnoloģijas, *kas vajadzīgas, lai sasniegtu nacionālo enerģētikas un klimata plānu mērķus, veicinot Savienības rūpniecības noturību un konkurētspēju*, ļaujot dekarbonizēt mūsu ekonomikas nozares, sākot ar energoapgādi un beidzot ar transportu, ēkām un rūpniecību. Spēcīga neto nulles emisiju industrija Savienībā var būt būtisks faktors, kas palīdzēs faktiski sasniegt Savienības klimata un enerģētikas mērķrādītājus, kā arī veicināt citu zaļā kursa mērķu sasniegšanu, *piemēram, radot kvalitatīvas darbvietas un ilgtspējīgu izaugsmi, radot industriālo*

⁵ *Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/631 (2019. gada 17. aprīlis) par CO₂ emisiju standartu noteikšanu jauniem vieglajiem pasažieru automobiļiem un jauniem vieglajiem komerciālajiem transportlīdzekļiem un ar kuru atceļ Regulu (EK) Nr. 443/2009 un Regulu (ES) Nr. 510/2011 (pārstrādāta redakcija) (OV L 111, 25.4.2019., 13. lpp.).*

⁶ *Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/1242 (2019. gada 20. jūnijs) par CO₂ emisiju standartu noteikšanu jauniem lielas noslodzes transportlīdzekļiem un ar kuru groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 595/2009 un (ES) 2018/956 un Padomes Direktīvu 96/53/EK (OV L 198, 25.7.2019., 202. lpp.).*

bāzi, kas orientēta uz eksportu, kā arī uz piegādi iekšzemē.

- (7) Lai sasniegtu **Savienības** klimata un enerģētikas mērķrādītājus, par prioritāti ir jāizvirza energoefektivitāte. Lētākais, drošākais un tīrākais veids, kā šos mērķus sasniegt, ir enerģijas taupīšana. Princips “energoefektivitāte pirmajā vietā” ir vispārējs **Savienības** enerģētikas rīcībpolitikas princips, un tas ir svarīgs gan rīcībpolitikas, gan investīciju lēmumu praktiskajā piemērošanā. Tāpēc ir svarīgi, lai Savienībā tiktu paplašināta tādu energoefektīvu tehnoloģiju (piemēram, siltumsūkņu un viedo elektrotīkla tehnoloģiju) izgatavošanas jauda, kuras palīdz ES samazināt un kontrolēt energopatēriņu.
- (8) Savienības dekarbonizācijas mērķi, enerģijas piegādes drošība, energosistēmas digitalizācija un pieprasījuma elektrifikācija, piemēram, mobilitātes jomā, un vajadzība pēc ātras uzlādes punktiem, nozīmē, ka **ES** Savienībā gan pārvades, gan sadales līmenī ir ievērojami jāpaplašina elektrotīkli. Pārvades līmenī, lai atkrastes atjaunīgos energoresursus savienotu ar elektrotīklu, ir vajadzīgas augstsprieguma līdzstrāvas (*HVDC*) sistēmas, savukārt sadales līmenī elektroenerģijas piegādātāju pieslēgšana un pieprasījuma puses elastīguma pārvaldībai ir vajadzīgas investīcijas tādās inovatīvās elektrotīkla tehnoloģijās kā vieda elektrotransportlīdzekļu uzlāde (*EVSC*), uz energoefektivitāti vērsta ēku un industrijas automatizācija un viedregulatori, uzlabota mērīšanas infrastruktūra (*AMI*) un mājokļu energovadības sistēmas (*HEMS*). Elektrotīkls mijiedarbojas ar daudziem aktoriem vai ierīcēm, un tas būtu jā dara, balstoties uz detalizētu novērojamības līmeni un līdz ar to arī datu pieejamību; tas nodrošinātu elastību, viedu uzlādi un viedas ēkas ar viediem elektrotīkliem **un maza mēroga elastības pakalpojumiem**, kas savukārt dotu iespēju patērētājiem **to ietekmēt ar savu pieprasījumu** un sekmētu atjaunīgo energoresursu apguvi. Lai neto nulles emisiju tehnoloģijas pieslēgtu **ES** Savienības tīklam, ir būtiski jā kāpina elektrotīkliem vajadzīgo ražojumu izgatavošanas jaudas tādās jomās kā atkrastes un sauszemes kabeļi, apakšstacijas un transformatori.
- (8a) ***Industrijas darbības klasterizācija, kas vērsta uz industriālo simbiozi, var samazināt darbību ietekmi uz vidi, kā arī veicināt nozares efektivitāti. Klasterizācija būtībā var dot ievērojamu ieguldījumu šīs regulas mērķu sasniegšanā. Šajā sakarā — šī regula veicina neto nulles emisiju industriju ieleju (ieleju) attīstību. Lai veicinātu industriālo simbiozi, šo ieleju ģeogrāfiskajam un***

tehnoloģiskajam tvērumam vajadzētu būt ierobežotam. Dalībvalstīm būtu jāizraugās ielejas, un katrai izraudzīšanai būtu jāpievieno plāns ar konkrētiem valsts pasākumiem, lai palielinātu ielejas kā vietas pievilcību ražošanas darbībām. Ielejas jo īpaši būtu jāizmanto kā instruments reindustrializācijai, jo īpaši ogļu ieguves reģionos, kuros notiek pārkārtošanās.

- (8b) *Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai izraudzīties un atbalstīt ielejas. Izraugoties ieleju, dalībvalstij ir jāizstrādā ielejas plāns, kurā norādīts, kura neto nulles emisiju izgatavošanas darbība ir jāiekļauj ielejā (Plāns). Dalībvalstij būtu arī jāveic ietekmes uz vidi novērtējumi, kas nepieciešami neto nulles emisiju izgatavošanas darbībām, kas notiks ielejā. Šādi ietekmes novērtējumi būtiski ierobežo vajadzību uzņēmumiem veikt šos novērtējumus attiecībā uz atļaujām neto nulles emisiju izgatavošanas darbībām ielejas darbības jomā. Plānā jāiekļauj ietekmes uz vidi novērtējuma rezultāti, kā arī valsts pasākumi, kas jāveic, lai minimizētu vai mazinātu negatīvo ietekmi uz vidi. Plānā jāiekļauj arī konkrēti valsts pasākumi industriālās darbības atbalstam ielejas darbības jomā. Būtu jāietver pasākumi investīšanai vai privāto investīciju piesaistīšanai enerģētikā, digitālajā un transporta infrastruktūrā, kā arī pasākumi industrijas darbības izdevumu samazināšanai ielejā, piemēram, līgumi par enerģijas cenu starpību. Citi pasākumi, kas jāapsver, ir pasākumi intelektuālā īpašuma aizsardzības stiprināšanai, inovācijas centra izveide ielejā, kā arī jaunuzņēmumu piesaistīšana ielejai. Lai nodrošinātu investīciju drošību industrijai, Plānā būtu jānorāda arī atbalsta pasākumu ilgums.*
- (9) Rīcībpolitiku jomā ir jāpieliek lielāki pūliņi, lai atbalstītu tās tehnoloģijas, kuras ir komerciāli pieejamas un kurām ir labs potenciāls strauji paplašināt mērogu, lai atbalstītu Savienības klimata mērķrādītāju sasniegšanu, uzlabotu neto nulles emisiju tehnoloģiju piegādes un to apgādes ķēžu drošību un aizsargātu vai stiprinātu Savienības energosistēmas vispārējo noturību un konkurētspēju. Tas attiecas arī uz piekļuvi drošām un ilgtspējīgām degvielām, kuras savā klasē ir vislabākās un kuras aprakstītas Komisijas Deleģētās regulas (ES) 2022/1214 8. apsvērumā.
- (10) Lai sasniegtu 2030. gada mērķus, *stratēģiskiem neto nulles emisiju projektiem* ir jāvelta īpaša uzmanība, arī ņemot vērā to būtisko devumu virzībā uz neto nulles emisiju panākšanu līdz 2050. gadam. *Minētajiem projektiem* ir būtiska loma

Savienības atvērtajā stratēģiskajā autonomijā, proti, tās iedzīvotājiem nodrošina piekļuvi tīrai, cenas ziņā pieejamai un drošai enerģijai. Ņemot vērā minēto **projektu** nozīmi, būtu vēl vairāk jāpaātrina **tiem** piemērojamo atļauju piešķiršanas procedūras, **tiem** būtu jāpiešķir visaugstākais valsts tiesību aktos paredzētais valsts nozīmes statuss un attiecībā uz **tiem** būtu jāsniedz papildu atbalsts investīciju piesaistīšanai. **Lai projektu varētu atzīt par stratēģisku projektu, projekta virzītājam būtu jāievēro piemērojamie pienākumi sociālo un darba tiesību jomā, kas noteikti Savienības vai valsts tiesību aktos.**

- (10a) **Stratēģiski neto nulles emisiju projekti būtu jāīsteno ilgtspējīgi, paļaujoties uz sociāli atbildīgas prakses izmantošanu, tostarp cilvēktiesību un darba tiesību ievērošanu, jēgpilni sadarbojoties ar vietējām kopienām un paļaujoties uz pārredzamu uzņēmējdarbības praksi ar pienācīgu atbilstības politiku, lai nepieļautu un līdz minimumam samazinātu nelabvēlīgas ietekmes risku uz valsts pārvaldes pienācīgu darbību, tostarp novērstu korupciju un kukuļošanu.**
- (11) Lai nākotnē nodrošinātu Savienības energosistēmas izturētspēju, mērogs būtu jākāpina visā konkrēto tehnoloģiju piegādes ķēdē, nodrošinot pilnīgu papildīgumu ar Kritiski svarīgo izejvielu aktu.
- (11a) **Kopš 2007. gada energotehnoloģiju stratēģiskais plāns (SET plāns) ir virzījies Savienības inovācijas energotehnoloģiju jomā⁷. Tādējādi SET plāns ir ievērojami palīdzējis izveidot spēcīgu zināšanu bāzi par energotehnoloģijām, un tas ir bijis būtisks, lai saskaņotu stratēģiskās prioritātes attiecībā uz pētniecību, inovāciju un tīras enerģijas tehnoloģiju izvietojumu. Lai nodrošinātu, ka Savienība līdz 2050. gadam var pilnībā sasniegt savus oglekļa neitralitātes mērķus, šī zināšanu bāze ir jāizmanto un jāturpina uzlabot. Tāpēc SET plāns ir neaizstājams instruments šīs regulas mērķu sasniegšanai, un tas ir šīs regulas inovāciju programmas pamats.**
- (12) 2020. gadā ■ Komisija pieņēma ES Energosistēmas integrācijas stratēģiju. Tajā izklāstīts redzējums par to, kā paātrināt pārkārtošanos uz integrētāku energosistēmu jeb tādu energosistēmu, kas atbalsta klimatneitrālu ekonomiku ar viszemākajām sektoriālajām izmaksām. Tas ietver trīs savstarpēji papildinošas un savstarpēji

⁷ Pievienot atsauci uz 2007. gada un 2015. gada Komisijas paziņojumiem par SET plānu.

pastipriņošas koncepcijas: pirmkārt, “apritīga” energosistēma, kuras centrā ir energoefektivitāte, otrkārt, lielāka tiešā elektrifikācija galapatēriņa sektoros, treškārt, atjaunīgo un mazoglekļa degvielu, arī ūdeņraža, izmantošana ■ .Ar energosistēmas integrāciju saistītie apsvērumi attiecas uz risinājumiem, kā visu atjaunīgo energoresursu iekārtu saražoto elektroenerģiju pilnībā integrēt plašākā energosistēmā. Tas nozīmē, ka, piemēram, izmanto tehniskus risinājumus, ar kuru palīdzību energosistēmā var integrēt atjaunīgās elektroenerģijas iekārtās saražotās elektroenerģijas pārpalikumu, ***tostarp tīklā uzkrājot un paplašinot plānotos no fosilā kurināma brīvus enerģijas avotus***, dažādās formās un pieprasījuma pārvaldību.

- (12a) ***Oglekļa dioksīda uztveršana un uzglabāšana (CCS) ir tehnoloģija, kas palīdzēs mazināt klimata pārmaiņas. Tā ietver oglekļa dioksīda (CO₂) uztveršanu no rūpnieciskām iekārtām, tā transportēšanu uz uzglabāšanas vietām un iesūkņēšanu piemērotos zemes dziļu ģeoloģiskos veidojumos pastāvīgai uzglabāšanai.***
- (13) Industrijai vajadzīgo oglekļa uztveršanas un uzglabāšanas risinājumu izstrādē trūkst koordinācijas. ***Pirmkārt***, neraugoties uz aizvien lielākām CO₂ cenām ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā, kuras industriju stimulē investēt CO₂ emisiju uztveršanā un tādējādi nodrošina šādu investīciju ekonomisko dzīvotspēju, pastāv ievērojams risks, ka nebūs iespējams piekļūt tādai ģeoloģiskai uzglabāšanas vietai, kurai ir izdota atļauja. ***Otrkārt***, pirmo CO₂ uzglabāšanas vietu investori saskaras ar sākotnējām izmaksām par vietu apzināšanu, attīstīšanu un novērtēšanu, vēl pirms viņi var pieteikties uz normatīvajos aktos noteikto uzglabāšanas atļauju. Pārredzamība attiecībā uz to, kāda ir situācija potenciālo CO₂ uzglabāšanas jaudu ziņā, runājot par relevanto teritoriju ģeoloģisko piemērotību un esošajiem ģeoloģiskajiem datiem, kas noskaidroti ogļūdeņražu ieguves vietu izpētē, var palīdzēt tirgus dalībniekiem plānot investīcijas. Dalībvalstīm minētie dati būtu jā dara publiski pieejami, un tām regulāri būtu jāziņo nākotnes perspektīvā par progresu, kas panāks CO₂ uzglabāšanas vietu izveidē, un par attiecīgajām CO₂ iesūkņēšanas un uzglabāšanas jaudu vajadzībām; tas palīdzēs kolektīvi sasniegt Savienības mērķrādītāju attiecībā uz CO₂ ievadīšanas jaudu. ***Treškārt, CO₂ uzglabāšanas projekti ir ekonomiski dzīvotspējīgi tikai tad, ja tiem ir ekonomiskais pamatojums visā vērtības ķēdē, tostarp transportēšanā. Tāpēc jebkādas uzglabāšanas juridiskās***

saistības būtu jāatbalsta ar efektīvām Savienības un valstu rīcībpolitikām un pasākumiem, lai nodrošinātu koordināciju un ieguldījumu visā vērtības ķēdē.

- (14) Svarīgs šķērslis investīcijām oglekļa uztveršanā, kuras kļūst aizvien ekonomiski dzīvotspējīgākas, ir ekspluatācijā esošu CO₂ uzglabāšanas vietu pieejamība **Savienībā**, uz kurām balstās **Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā** 2003/87/EK⁸ paredzētie stimuli. Lai kāpinātu tehnoloģijas mērogu un paplašinātu tās vadošās izgatavošanas jaudas, **Savienībai** ir jāparūpējas, lai nākotnē būtu pietiekami daudz tādu pastāvīgu CO₂ ģeoloģiskas uzglabāšanas vietu, kurām izdota atļauja saskaņā ar **Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu** 2009/31/ES⁹. Savienības mērķrādītājs, proti, līdz 2030. gadam panākt, ka gadā ekspluatācijā tiek nodoti 50 miljoni tonnu CO₂ iesūkņēšanas jaudas, kas atbilst 2030. gadā paredzamajām jaudas vajadzībām, nozīmēs, ka relevantās nozares varēs koordinēt investīcijas **Savienības** neto nulles CO₂ transportēšanas un uzglabāšanas vērtības ķēdē, ko industrijas var izmantot savu darbību dekarbonizācijai. Šīs sākotnējās jaudas arī sekmēs turpmāku CO₂ uzglabāšanas jaudu izveidi 2050. gada perspektīvā. Saskaņā ar Komisijas aplēsēm, lai sasniegtu neto nulles emisiju mērķi, arī attiecībā uz oglekļa piesaistījumiem, Savienībai līdz 2050. gadam, iespējams, būs jāuztver līdz 550 miljoniem tonnu CO₂ gadā. Šāda pirmā industriāla apjoma uzglabāšanas jauda mazinās risku investīcijām CO₂ emisiju uztveršanā, kas ir svarīgs rīks, kurš palīdzēs sasniegt klimatneitralitāti. **Nemot vērā gaidāmās, 2050. gadā ieviešamās uzglabāšanas prasības, Savienības CO₂ uzglabāšanas tirgus būs jāpapildina ar tirgu, kas nodrošina tās trešās valstīs Eiropā, kurām ir liels uzglabāšanas potenciāls.** Pēc tam, kad šī regula tiks iekļauta EEZ līgumā, Savienības mērķrādītājs – ■ gadā ekspluatācijā nodot ■ CO₂ iesūkņēšanas jaudas – tiks attiecīgi pielāgots. **Lai nodrošinātu Savienības mērķrādītāja sasniegšanu, dalībvalstīm būtu jāsteno nepieciešamie pasākumi nolūkā sekmēt un veicināt oglekļa uztveršanas un uzglabāšanas projektu izvēršanu. Šādiem pasākumiem vajadzētu būt iespējai**

⁸ **Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2003/87/EK (2003. gada 13. oktobris), ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Kopienā un groza Padomes Direktīvu 96/61/EK (OV L 275, 25.10.2003., 32. lpp.).**

⁹ **Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/31/EK (2009. gada 23. aprīlis) par oglekļa dioksīda ģeoloģisko uzglabāšanu un grozījumiem Padomes Direktīvā 85/337/EEK, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvās 2000/60/EK, 2001/80/EK, 2004/35/EK, 2006/12/EK, 2008/1/EK un Regulā (EK) Nr. 1013/2006 (Dokuments attiecas uz EEZ) (OV L 140, 5.6.2009., 114. lpp.).**

ietvert pasākumus, kas stimulē emitētājus uztvert emisijas, finansē atbalstu investoriem saistībā ar infrastruktūru, kura vajadzīga, lai transportētu CO₂ uz uzglabāšanas vietu, un tieši finansē CO₂ uzglabāšanas projektus.

- (15) Nosakot CO₂ uzglabāšanas vietas, kuras palīdz sasniegt Savienības 2030. gada mērķrādītāju, par neto nulles emisiju *tehnoloģiju izgatavošanas* projektiem vai stratēģiskiem *neto nulles emisiju* projektiem, varētu paātrināt un sekmēt CO₂ uzglabāšanas vietu izveidi un aizvien lielāko industriālo pieprasījumu pēc uzglabāšanas vietām novirzīt uz izmakslietderīgākajām uzglabāšanas vietām. Arvien vairāk noplicinātu gāzes un naftas ieguves lauku, ko varētu pārveidot par drošām CO₂ uzglabāšanas vietām, ir sasnieguši lietderīgās ražošanas laika beigas. Turklāt naftas un gāzes industrija ir apliecinājusi apņemšanos sākt enerģētisko pārkārtošanos, un tai ir papildu uzglabāšanas vietu izpētei un attīstīšanai vajadzīgie aktīvi, prasmes un zināšanas. Lai līdz 2030. gadam sasniegtu Savienības mērķrādītāju ik gadu nodot ekspluatācijā 50 miljonus tonnu CO₂ iesūkņēšanas jaudas, nozarei savs ieguldījums ir jāsakopo, lai nodrošinātu, ka oglekļa uztveršana un uzglabāšana kā klimatisko problēmu risinājums ir pieejams, vēl pirms rodas pieprasījums. Lai Savienības mērogā nodrošinātu savlaicīgu un izmakslietderīgu CO₂ uzglabāšanas vietu izveidi saskaņā ar *Savienības* izvirzīto mērķi attiecībā uz iesūkņēšanas jaudu, naftas un gāzes ražošanas licenciātiem *Savienībā* būtu proporcionāli savai naftas un gāzes ražošanas jaudai jāpalīdz šo mērķrādītāju sasniegt, vienlaikus nodrošinot elastību sadarbībai un ņemot vērā citu trešo personu devumu. *Naftas un gāzes ieguves licenciātiem Savienībā būtu jādara viss iespējama, kas ir to kompetencē, lai veiktu nepieciešamās investīcijas nolūkā izpildīt savu attiecīgo devumu mērķī ik gadu nodot ekspluatācijā CO₂ ievadīšanas jaudas. Tomēr šiem centieniem būtu jāpiemēro objektīvi komerciāli, finansiāli, tehniski, juridiski un vidiski ierobežojumi, kurus šie uzņēmumi nevar kontrolēt, kas var novest pie tā, ka, neraugoties uz saprātīgiem un komerciāli piesardzīgiem centieniem, atsevišķus uzglabāšanas projektus objektīvi nevar laikus pabeigt, lai izpildītu šajā regulā noteiktos pienākumus.*

- (15a) *Ir nepieciešami papildu politikas pasākumi, lai atbalstītu CO₂ pārrobežu transportēšanu, jo Londonas protokols sākotnēji aizliedz CO₂ eksportu pastāvīgai ģeoloģiskai uzglabāšanai zem jūras gultnes. Līgumslēdzējas puses 2009. gadā*

grozīja Londonas protokolu, lai atļautu pārrobežu CO₂ transportēšanu uzglabāšanai zem jūras gultnes, taču, lai grozījums stātos spēkā, tas ir jāratificē divām trešdaļām līgumslēdzēju pušu. Maz ticams, ka tas notiks tuvākajā laikā. Ir vajadzīgi papildu politikas centieni, lai novērstu šķēršļus ieviešanai un radītu CO₂ pārrobežu transportēšanas iekšējo tirgu.

- (15b) *Papildu politikas pasākumi ir būtiski, lai nodrošinātu pārrobežu infrastruktūras plānošanas izvērsanu. CCS, kā arī oglekļa uztveršanas un izmantošanas (CCU) projektu izvērsanā izšķiroša nozīme ir visu CO₂ transportēšanas veidu pieejamībai un savienojamībai. Šādi pasākumi attiecas uz kuģiem, liellaivām, vilcieniem un kravas automobiļiem, kā arī uz stacionārajām iekārtām savienošanai un piestātnei, sašķidrināšanai, bufera uzglabāšanai un CO₂ pārveidotājiem, ņemot vērā tā tālāko transportēšanu pa cauruļvadiem un īpašu transportu veidu izmantošanu.*
- (15c) *Komisijai būtu jānodrošina, ka pastāvīgi tiek pārskatīts un paplašināts CO₂ iesūkņēšanas jaudas un uzglabāšanas mērķrādītājs laikposmam pēc 2030. gada, lai atspoguļotu Savienības vajadzības sasniegt tās 2040. gada klimata mērķrādītāju un klimatneitralitāti līdz 2050. gadam sinerģijā ar saistītajiem Savienības tiesību aktiem.*
- (15d) *Uztvertā CO₂ izmantošana konkrētos ražošanas procesos var pastāvīgi uzglabāt CO₂ un/vai palīdzēt samazināt Savienības atkarību no fosilā kurināmā. Tāpēc visas struktūras, kas iesaistītas šajā regulā izklāstīto CO₂ iesūkņēšanas darbību vērtības ķēdē, būtu jānodrošina apsvērt, vai uzglabājamo CO₂ varētu pastāvīgi uzglabāt jaunos produktos un vai tas varētu palīdzēt sasniegt Savienības mērķus samazināt atkarību no fosilā kurināmā.*
- (16) *Savienība ir palīdzējusi veidot globālu ekonomisko sistēmu, kuras pamatā ir atvērta, pārredzama un uz noteikumiem balstīta tirdzniecība, tā ir uzstājīgi aicinājusi ievērot un pilnveidot sociālās un vidiskās ilgtspējas un klimatiskās pārkārtošanās standartus, un ir pilnībā apņēmusies šīs vērtības turēt godā. Savienības mērķis ir nodrošināt vienlīdzīgus konkurences apstākļus, jo īpaši apkarojot negodīgu tirdzniecības praksi un ražošanas jaudas pārpalikumu, lai Savienības ražošanas nozarei nodrošinātu taisnīgu konkurences vidi, tostarp izmantojot neto nulles emisiju industriālās partnerības (neto nulles emisiju industriālās partnerības), nodrošinot kvalitatīvas darbvietas darba ņēmējiem.*

- (17) Lai risinātu piegādes drošības problēmas, palīdzētu stiprināt Savienības energosistēmas izturētspēju un sekmētu dekarbonizācijas un modernizācijas centienus, Savienībā ir jāpaplašina neto nulles emisiju tehnoloģiju izgatavošanas jauda. Savienības saules fotoelementu (FE) tehnoloģiju izgatavotājiem ir jāpalielina konkurētspēja un jāuzlabo piegādes drošības perspektīvas, cenšoties līdz 2030. gadam visā FE vērtības ķēdē nodot ekspluatācijā vismaz 30 gigavatus saules fotoelementu izgatavošanas jaudas saskaņā ar mērķiem, ko izvirzījusi Eiropas saules fotoelementu industrijas alianse, kura tiek atbalstīta Savienības saules enerģijas stratēģijas ietvaros. Savienības vēja un siltumsūkņu tehnoloģiju izgatavotājiem šajā desmitgadē ir jānostiprina konkurētspēja un jānosargā vai jāpaplašina pašreizējā tirgus daļa saskaņā ar Savienības tehnoloģiju apguves prognozēm, kas atbilst 2030. gada enerģētikas un klimata mērķrādītājiem. Tas nozīmē, ka 2030. gadā Savienības vēja tehnoloģiju izgatavošanas jaudām jāsasniedz vismaz 36 GW un siltumsūkņu izgatavošanas jaudām – attiecīgi vismaz 31 GW. Savienības bateriju un elektrolīzeru izgatavotājiem ir jānostiprina tehnoloģiskā līderība un aktīvi jāpalīdz veidot šos tirgus. Bateriju tehnoloģiju jomā tas nozīmē, ka būtu jādod ieguldījums Eiropas Akumulatoru alianses mērķu sasniegšanā un būtu jāpanāk, ka Savienības bateriju izgatavotāji apmierina gandrīz 90 % no Savienības bateriju ikgadējā pieprasījuma; tādējādi 2030. gadā Savienības izgatavošanas jaudai būtu jāsasniedz vismaz 550 GWh. Kas attiecas uz **Savienības** elektrolīzeru izgatavotājiem, plānā *REPowerEU* līdz 2030. gadam prognozēts sasniegt 10 miljonus tonnu iekšzemes atjaunīgā ūdeņraža produkcijas un vēl 10 miljonus tonnu atjaunīgā ūdeņraža importēt. Lai nodrošinātu, ka **Savienības** tehnoloģiskā līderība izpaužas kā komerciālā līderība, kas ir mērķis, ko atbalsta Komisijas un Eiropas Tīrā ūdeņraža alianses kopīgā deklarācija par elektrolīzeriem, **Savienības** elektrolīzeru izgatavotājiem jauda būtu jākāpina vēl vairāk, proti, līdz 2030. gadam kopējai uzstādītajai elektrolīzeru jaudai būtu jāsasniedz vismaz 100 GW ūdeņraža. **Turklāt Plānā RePowerEU ir izvirzīts mērķis līdz 2030. gadam palielināt ilgtspējīga biometāna ražošanu līdz 35 miljardiem kubikmetru. Ņemot vērā, ka tā piegādes ķēde pašlaik lielā mērā atrodas Eiropā, biometāns jau sniedz devumu Savienības izturētspējā, un tā ražošana būtu vēl vairāk jāveicina.**
- (18) Ņemot vērā visus minētos mērķus, kā arī paturot prātā, ka attiecībā uz dažiem piegādes ķēdes elementiem (piemēram, invertoriem, kā arī saules elementiem, saules

elementu plātnēm un lietņiem vai bateriju katodiem un anodiem) Savienības izgatavošanas jaudas ir nelielas, attiecībā uz Savienības gada *izgatavošanas* jaudām būtu jācenšas panākt, lai līdz 2030. gadam tiktu *sasniegti* vismaz 40 % no *šajā regulā noteikto neto nulles emisiju* tehnoloģiju ikgadējām apguves vajadzībām. *Turklāt Savienības neto nulles emisiju tehnoloģiju gada izgatavošanas jaudai būtu jānodrošina vismaz 25 % no globālā pieprasījuma pēc attiecīgajām tehnoloģijām.*

- (19) Neto nulles emisiju tehnoloģiju izgatavošanas jaudu kāpināšana ■ Savienībā neto nulles emisiju tehnoloģiju piegādes *palielinās* globālā mērogā, kā arī palīdzēs visā pasaulē pāriet uz tīras *ekonomikas attīstību*. *Kopā ar citiem pasākumiem Savienības konkurētspējas uzlabošanai tiem pasākumiem, kuru mērķis ir palielināt izgatavošanas jaudu Savienībā, būtu arī jānodrošina, ka Savienībai būtu jāieņem dominējoša loma vērtības ķēdes stratēģiskajos posmos, tostarp galaproduktos, lai nodrošinātu piegādes drošības līmeni, kas Savienībai vajadzīgs klimata mērķu sasniegšanai.*
- (20) Tajā pašā laikā neto nulles emisiju tehnoloģiju produkti veicinās Savienības izturētspēju un tīras enerģijas piegāžu drošību. Drošas tīras enerģijas piegādes ir priekšnosacījums, lai varētu attīstīt ekonomiku, kā arī tiktu nodrošināta sabiedriskā kārtība un drošība. Neto nulles emisiju tehnoloģiju produkti būs noderīgi arī citiem stratēģiski svarīgiem ekonomikas sektoriem, piemēram, lauksaimniecībai un pārtikas ražošanai, jo tie nodrošinās piekļuvi tīrai enerģijai un mašīnām par konkurētspējīgām cenām, tādējādi ilgtspējīgi veicinot ES nodrošinātību ar pārtiku un ar aprites ekonomikas palīdzību nodrošinot arvien lielāku noietu biobāzētām alternatīvām. Līdzīgā kārtā arī Savienības klimatisko ieceru īstenošana veicinās ekonomisko izaugsmi un sociālo labklājību.
- (21) *Neto nulles emisiju tehnoloģiju izgatavošana ir atkarīga no sarežģītām un globāli savstarpēji saistītām vērtību ķēdēm.* Lai saglabātu konkurētspēju un samazinātu pašreizējo stratēģisko importa atkarību no svarīgu neto nulles emisiju tehnoloģiju produktiem un to piegādes ķēdēm, vienlaikus nepieļaujot jaunu atkarību veidošanos, Savienībai ir jāturpina stiprināt sava ■ industriālā bāze un jāklūst konkurētspējīgākai un inovācijai labvēlīgākai. Savienībai ir jāpanāk, ka izgatavošanas jaudu attīstīšana ir ātrāka, vienkāršāka un paredzamāka, *samazinot regulatīvo un administratīvo slogu*

rūpnieciskām darbībām tās teritorijā un nodrošinot vienlīdzīgus konkurences apstākļus ar starptautiskajiem konkurentiem. Savienībai jo īpaši būtu jācenšas līdz 2030. gadam par 20 % samazināt vispārējo regulatīvo slogu rūpniecībai, par 40 % samazināt regulatīvo slogu, kas saistīts ar jauna produkta laišanu iekšējā tirgū, un par 40 % samazināt administratīvo slogu MVU un jaunuzņēmumiem. Minētie centieni jo īpaši būtu jāveic saskaņā ar labāka regulējuma sistēmu un neskarot Savienības vides un darba standartus. Komisijai ikgadējā apsekojumā par slogu būtu jāziņo par progresu šo mērķu sasniegšanā.

- (21a) Lai nodrošinātu Savienības piekļuvi drošai un ilgtspējīgai tādu neto nulles emisiju tehnoloģiju piegādei, kas vajadzīgas, lai aizsargātu Savienības izturētspēju, un lai sasniegtu savus klimatneitralitātes mērķrādītājus, iekšējam tirgum ir jākļūst par vidi, kas atbalsta inovāciju neto nulles emisiju tehnoloģiju jomā. Inovācija būs izšķirošs faktors, lai nodrošinātu Savienības konkurētspēju, kā arī pēc iespējas ātrāk sasniegtu neto nulles emisiju mērķus. Ņemot vērā straujo neto nulles emisiju tehnoloģiju attīstību, kā arī nozīmīgos regulatīvos norādījumus, kas sniegti zaļās pārkārtošanās īstenošanai, šīs regulas mērķu sasniegšanai ir ārkārtīgi svarīgi, lai to sagatavošanas, pārskatīšanas un pārskatīšanas laikā tiktu rūpīgi apsvērti Savienības tiesību aktu un politikas iniciatīvu iespējamā ietekme uz inovāciju, piemērojot inovācijas principu, kas izklāstīts Labāka regulējuma rīkā Nr. 22, kā arī Komisijas 2018. gada 15. maija paziņojumā “Atjaunota Eiropas programma pētniecībai un inovācijai — Eiropas izdevība veidot savu nākotni”.*
- (21b) Regulatīvā un administratīvā sloga samazināšana, kā arī piemērota tiesiskā regulējuma izveide ir īpaši svarīga MVU. Tāpēc Komisijai par priekšsēdētāja padomdevēju būtu jāieceļ MVU sūtnis. MVU sūtnim vajadzētu būt pilnvarām nodrošināt, ka MVU intereses tiek pietiekami atspoguļotas Savienības politikā un tiesību aktos. Katrai jaunajai Komisijai vajadzētu iecelt MVU sūtni sešu mēnešu laikā pēc tās iecelšanas.*
- (21c) Saskaņā ar atjaunināto ES 2021. gada industriālo stratēģiju izstrādātie pārkārtošanas ceļi būtu jāatjaunina, lai atspoguļotu šīs regulas mērķus, un tiem būtu jānorāda uz Savienības rūpniecības pārejas un globālās konkurētspējas veicinātājiem, kā arī uz šķēršļiem.*

- (22) *Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1999*¹⁰ 2023. gada jūnijā dalībvalstīm būtu jāiesniedz 2021.–2030. gada nacionālo enerģētikas un klimata plānu (NEKP) atjauninātie projekti. Kā uzsvērts Komisijas norādījumos dalībvalstīm par nacionālo enerģētikas un klimata plānu 2021.–2030. gadam atjaunināšanu¹¹, atjauninātajos plānos būtu jāapraksta dalībvalstu mērķi un rīcībpolitikas, kuri veicina komerciāli pieejamu energoefektīvu un mazoglekļa tehnoloģiju, aprīkojuma un svarīgu komponentu izgatavošanas projektu mēroga palielināšanu to teritorijā. Minētajos plānos būtu jāapraksta arī dalībvalstu mērķi un rīcībpolitikas, ar kuriem šādu mēroga kāpināšanu iecerēts veicināt ar diversifikācijas centieniem trešās valstīs un kuri to industrijām palīdzētu uztvert CO₂ emisijas un tās pastāvīgi uzglabāt ģeoloģiskās uzglabāšanas vietās. **Šiem nacionālajiem enerģētikas un klimata plāniem būtu jāveido pamats, lai noteiktu, vai ir vajadzīgas nulles emisiju tehnoloģijas.**
- (23) Turklāt paziņojumā “Zaļā kursa industriālais plāns neto nulles emisiju laikmetam” ir izklāstīta visaptveroša pieeja, kā palīdzēt paplašināt tīras enerģijas tehnoloģiju mērogu, balstoties uz četriem pīlāriem. Pirmā pīlāra mērķis ir izveidot normatīvo vidi, kas vienkāršotu un paātrinātu jauniem neto nulles emisiju tehnoloģiju izgatavošanas un montāžas objektiem vajadzīgo atļauju saņemšanu un kas veicinātu Savienības neto nulles emisiju industrijas mēroga paplašināšanu. Plāna otrais pīlārs ir veicināt investīcijas neto nulles emisiju tehnoloģiju produkcijā un tās finansēšanā, balstoties uz 2023. gada martā pieņemto pārskatīto krīzes un pārkārtošanās pagaidu regulējumu un izveidojot Eiropas Suverenitātes fondu; tas palīdzēs saglabāt **Savienības** pozīcijas kritiski svarīgu un jauno tehnoloģiju jomā, kas ir relevantas zaļās un digitālās pārkārtošanās kontekstā. Trešais pīlārs ir saistīts ar to prasmju attīstīšanu, kas vajadzīgas, lai īstenotu pārkārtošanos un palielinātu prasmīgu

¹⁰ *Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1999 (2018. gada 11. decembris) par enerģētikas savienības un rīcības klimata politikas jomā pārvaldību un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 663/2009 un (EK) Nr. 715/2009, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 94/22/EK, 98/70/EK, 2009/31/EK, 2009/73/EK, 2010/31/ES, 2012/27/ES un 2013/30/ES, Padomes Direktīvas 2009/119/EK un (ES) 2015/652 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 525/2013 (OV L 328, 21.12.2018., 1. lpp.).*

¹¹ *Komisijas paziņojums “Norādījumi dalībvalstīm par 2021.–2030. gada nacionālo enerģētikas un klimata plānu atjaunināšanu” 2022/C 495/02, (OV C 495, 29.12.2022, 24. lpp.).*

darbinieku skaitu tīras enerģijas tehnoloģiju nozarē. Ceturtais pīlārs ir vērsts uz tirdzniecību un kritiski svarīgu izejvielu piegādes ķēdes diversifikāciju. Tas ietver kritiski svarīgu izejvielu kluba izveidi, sadarbību ar līdzīgi domājošiem partneriem, lai kolektīvi stiprinātu piegādes ķēdes, un diversifikāciju kritiski svarīgu izejvielu jomā, lai izskaustu atkarību no atsevišķiem piegādātājiem.

- (24) Saskaņā ar pirmo pīlāru Savienībai būtu jāizstrādā un jāuztur neto nulles emisiju tehnoloģisko risinājumu nodrošināšanai vajadzīgā industriālā bāze, kas palīdzētu stiprināt enerģijas piegādes drošību, taču tai vienlaikus arī jāīsteno vērīenīgās ieceres klimatneitralitātes jomā. Lai palīdzētu sasniegt minētos mērķus un nepieļautu atkarību no neto nulles emisiju tehnoloģiju piegādēm, kas kavētu Savienības siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas centienus vai apdraudētu enerģijas piegādes drošību, šajā regulā nosaka noteikumus, kuri palīdzēs veicināt pieprasījumu pēc ilgtspējīgām un izturētspējīgām neto nulles emisiju tehnoloģijām.
- (25) *Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/23/ES¹², Direktīva 2014/24/ES¹³ un Direktīva 2014/25/ES¹⁴ jau paredz iespēju, ka līgumslēdzējas iestādes un līgumslēdzēji, kas publiskā iepirkuma procedūrās piešķir līgumu slēgšanas tiesības, ekonomiski visizdevīgākā piedāvājuma noteikšanai bez cenas vai izmaksu kritērija var piemērot vēl citus kritērijus. Šādi kritēriji attiecas, piemēram, uz piedāvājuma kvalitāti, arī sociālajām, **pārvaldības**, vidiskajām un inovatīvajām iezīmēm. Publiskā iepirkuma procedūrā, piešķirot līguma slēgšanas tiesības par neto nulles emisiju tehnoloģiju, līgumslēdzējām iestādēm un līgumslēdzējiem piedāvājumu ieguldījums **vidiskajā un sociālajā** ilgtspējībā un izturētspējas stiprināšanā būtu rūpīgi jānovērtē pēc vairākiem kritērijiem, kas attiecas uz piedāvājuma vidisko un sociālo ilgtspēju, inovatīvumu, sistēmu integrāciju un izturētspējas stiprināšanu. **Līgumslēdzējām iestādēm un līgumslēdzējiem jānodrošina, ka procedūras vienādi attiecas uz piegādātājiem no citām dalībvalstīm un savas valsts piegādātājiem, un, nosakot***

¹² *Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/23/ES (2014. gada 26. februāris) par koncesijas līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanu (OV L 94, 28.3.2014., 1. lpp.).*

¹³ *Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/24/ES (2014. gada 26. februāris) par publisko iepirkumu un ar ko atceļ Direktīvu 2004/18/EK (OV L 94, 28.3.2014., 65. lpp.).*

¹⁴ *Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/25/ES (2014. gada 26. februāris) par iepirkumu, ko īsteno subjekti, kuri darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs, un ar ko atceļ Direktīvu 2004/17/EK (OV L 94, 28.3.2014., 243. lpp.).*

kritērijs, jānodrošina nediskriminācija.

- (26) Sociālās ilgtspējas kritērijus var piemērot jau pašreiz saskaņā ar spēkā esošajiem tiesību aktiem, un tie var ietvert darba apstākļus un koplīguma sarunas saskaņā ar Eiropas sociālo tiesību pīlāru, kas ir saskaņā ar Direktīvas 2014/23/ES 30. panta 3. punktu, Direktīvas 2014/24/ES 18. panta 2. punktu un Direktīvas 2014/25/ES 36. panta 2. punktu. Līgumslēdzējām iestādēm būtu ***jāapsver piedāvājumu*** sociālā ilgtspēja, veicot piemērotus pasākumus, ar kuriem nodrošina, ka publisko līgumu izpildē ekonomikas dalībnieki ievēro ***Savienības un valstu*** sociālo un darba tiesību jomā piemērojamos pienākumus, kas noteikti tiesību aktos, ***kā arī*** koplīgumos vai ko nosaka starptautisko vides, sociālo un darba tiesību normas, kuras uzskaitītas Direktīvas 2014/23/ES X pielikumā, Direktīvas 2014/24/ES X pielikumā un Direktīvas 2014/25/ES XIV pielikumā, ***un piedāvā pievilcīgu darbu.***
- (27) Neskarot Savienības tiesību aktus, kas piemērojami kādai konkrētai tehnoloģijai, arī saskaņā ar priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai, ar ko izveido satvaru ekodizaina prasību noteikšanai ilgtspējīgiem produktiem⁴⁴, un priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai par baterijām un bateriju atkritumiem⁴⁵, un ja vien minētajos aktos nav norādīts citādi, līgumslēdzējas iestādes un līgumslēdzēji ***tiek mudināti, izvērtējot*** to neto nulles emisiju risinājumu vidisko ilgtspēju, ko iepērk, balstoties uz šo regulu, ***nemt*** vērā dažādus elementus, kam ir ietekme uz klimatu un vidi. To vidū ir, piemēram, risinājuma ilgizturība un uzticamība, tas, cik viegli veikt remontu un tehnisko apkopi, tas, cik viegli ir risinājumu modernizēt un pārjaunot, tas, cik viegla un kvalitatīva ir reciklēšana, ***noteiktu*** vielu izmantojums, enerģijas, ūdens un citu resursu patēriņš vienā vai vairākos produkta aprites cikla posmos, produkta un tā iepakojuma masa un tilpums, ***atjaunīgo materiālu vai*** izmantoto komponentu iestrāde, to patērēto elementu daudzums, raksturlielumi un pieejamība, kas nepieciešami pienācīgai produkta lietošanai un uzturēšanai, produkta vidiskā pēda un tā ietekme uz vidi visā aprites ciklā, produkta oglekļa pēda, mikroplastmasas izdalīšanās, emisijas, kas nonāk gaisā, ūdenī vai augsnē vienā vai vairākos produkta aprites cikla posmos, radīto atkritumu daudzums, lietošanas nosacījumi. ***Saskaņā ar Savienības kiberdrošības stratēģiju līgumslēdzējām iestādēm, kas izskata piedāvājumus saskaņā ar šo regulu, būtu jānoraida piedāvājumi, kas nav sertificēti saskaņā ar attiecīgo kiberdrošības sertifikācijas***

shēmu.

- (28) Lai **nodrošinātu drošāku piegādi**, publiskā iepirkuma procedūrā **ņemot** vērā vajadzību izskaust atkarību no atsevišķiem piegādes avotiem, tā vietā neto nulles emisiju tehnoloģiju piegādes avotus diversificējot 19. panta 2. punkta nozīmē, un neskarot Savienības starptautiskās saistības, piegāde būtu jāuzskata par nepietiekami diversificētu vismaz tad, ja viens avots apmierina vairāk nekā 65 % no pieprasījuma pēc konkrētas neto nulles emisiju tehnoloģijas Savienībā.
- (29) Veidojot shēmas, no kurām labumu gūst mājsaimniecības, **uzņēmumi** vai patērētāji un kuras stimulē neto nulles emisiju tehnoloģiju galaproduktu iegādi, un neskarot Savienības starptautiskās saistības, piedāvājums būtu jāuzskata par nepietiekami diversificētu, ja viens avots apmierina vairāk nekā 50 % no kopējā pieprasījuma **Savienībā** pēc konkrētas neto nulles emisiju tehnoloģijas **█**. Lai nodrošinātu konsekventu piemērošanu, Komisijai, sākot no šīs regulas piemērošanas dienas, katru gadu būtu jāpublicē saraksts, kurā uzrādīts šajā kategorijā ietilpstošo neto nulles emisiju tehnoloģiju galaproduktu sadalījums pēc to izcelsmes, izdalot pēc Savienības piegādes daļām, kuru izcelsme ir dažādi avoti, pēdējā gadā, par kuru ir pieejami dati.
- (30) Ar Padomes Lēmumu 2014/115/ES¹⁵ tika apstiprināts Pasaules Tirdzniecības organizācijas Nolīguma par valsts iepirkumu (“NVI”) grozījums. NVI mērķis ir izveidot līdzsvarotu tiesību un pienākumu daudzpusēju satvaru attiecībā uz publiskiem līgumiem, kas palīdzētu panākt pasaules tirdzniecības liberalizāciju un paplašināšanos. Attiecībā uz līgumiem, uz kuriem attiecas Savienības NVI I papildinājums, kā arī citi relevanti starptautiskie nolīgumi, kas Savienībai ir saistoši, arī brīvās tirdzniecības nolīgumi, un 1994. gada Vispārējās vienošanās par tarifiem un tirdzniecību III panta 8. punkta a) apakšpunkts par tādu produktu iepirkumu, ko valdības aģentūras iegādājas komerciālai tālākpārdošanai vai izmantošanai komerciālai pārdošanai paredzētu preču ražošanā, līgumslēdzējām iestādēm un līgumslēdzējiem 19. panta **2.a punkta un 4.a punkta a) apakšpunkta** prasības nebūtu jāpiemēro tādu piegādes avotu ekonomikas dalībniekiem, kuri ir parakstījuši minētos nolīgumus.

¹⁵ **Padomes Lēmums 2014/115/ES (2013. gada 2. decembris) par to, lai noslēgtu Protokolu, ar ko groza Nolīgumu par publisko iepirkumu (OV L 68, 7.3.2014., 1. lpp.).**

- (31) Noteikumu par izturētspējas stiprināšanu piemērošanai publiskā iepirkuma procedūrās, kā noteikts *šīs regulas* 19. pantā, nebūtu jāskar *Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas 2022/1031/ES*¹⁶, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/24/ES ─ 25. panta un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/25/ES ─ 43. un 85. panta piemērošana, kā paredzēts Komisijas 2019. gada norādījumos. Tāpat publiskā iepirkuma noteikumi būtu arī turpmāk jāpiemēro būvdarbiem, piegādēm un pakalpojumiem, uz kuriem attiecas 19. pants, arī Direktīvas 2014/24/ES 67. panta 4. punkts un visi īstenošanas pasākumi, kas izriet no priekšlikuma Regulai, ar ko izveido satvaru ekodizaina prasību noteikšanai ilgspējīgiem produktiem *un no Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2023/1542*¹⁷.
- (32) To kritēriju svērums, kas attiecas uz piedāvājuma ieguldījumu ilgspējas un izturētspējas stiprināšanā, publiskā iepirkuma procedūrās *ir ar minimālu robežvērtību. Ievērojot šo minimālo robežvērtību, līgumslēdzējas iestādes un līgumslēdzēji var diferencēt individuālo kritēriju svērumu, tomēr neignorējot nevienu kritēriju pilnībā. Līgumslēdzējas iestādes un līgumslēdzēji vienmēr var noteikt augstāku robežvērtību vienam vai vairākiem attiecīgajiem kritērijiem, kas saistīti ar ieguldījumu ilgspējā un izturētspējas stiprināšanā. Ņemot vērā to, cik svarīgi ir palielināt Savienības energosistēmas izturētspēju, līgumslēdzējām iestādēm un līgumslēdzējiem būtu jāpievērš liela uzmanība ieguldījumam izturētspējas stiprināšanā.*
- (33) Lai iegrožotu administratīvo slogu, ko rada nepieciešamība ņemt vērā kritērijus, kuri saistīti ar piedāvājuma ieguldījumu ilgspējas un izturētspējas stiprināšanā, un kas jo īpaši attiecas uz mazākiem publiskajiem pircējiem un mazākas vērtības līgumiem, kuriem nav būtiskas ietekmes uz tirgu, šīs regulas relevanto noteikumu piemērošana publiskā iepirkuma veicējiem, kas nav centralizēto iepirkumu struktūras, un līgumiem, kuru vērtība ir mazāka par 25 miljoniem EUR, būtu jāatliek par diviem

¹⁶ *Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/1031 (2022. gada 23. jūnijs) par trešo valstu ekonomikas dalībnieku, preču un pakalpojumu piekļuvi Savienības publiskā iepirkuma un koncesiju tirgiem un par procedūrām, kas atbalsta sarunas par Savienības ekonomikas dalībnieku, preču un pakalpojumu piekļuvi trešo valstu publiskā iepirkuma un koncesiju tirgiem (OV L 173, 30.6.2022., 1. lpp.).*

¹⁷ *Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/1542 (2023. gada 12. jūlijs) par baterijām un bateriju atkritumiem, ar ko groza Direktīvu 2008/98/EK un Regulu (ES) 2019/1020 un atceļ Direktīvu 2006/66/EK (OV L 191, 28.7.2023., 1. lpp.).*

gadiem.

- (34) Publiskā iepirkuma piemērošanas vajadzībām saskaņā ar **šīs regulas** 19. pantu, ja uz produktu attiecas deleģētais akts, kas pieņemts saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2017/1369¹⁸, līgumslēdzējām iestādēm vai līgumslēdzējiem būtu jāiegādājas tikai tie produkti, kas atbilst minētās regulas 7. panta 2. punktā noteiktajam pienākumam.
- (35) Mājsaimniecības, **uzņēmumi** un galapatērētāji veido būtisku daļu no Savienības pieprasījuma pēc neto nulles emisiju tehnoloģiju galaproduktiem, un svarīgi rīki, ar ko var paātrināt zaļo pārkārtošanos, ir publiskā atbalsta shēmas, kurās mājsaimniecībām, jo īpaši mazaizsargātām mājsaimniecībām un patērētājiem ar zemiem un vidēji zemiem ienākumiem, tiek radīti stimuli iegādāties šādus produktus. Saskaņā ar ES saules enerģijas stratēģijā **■** izziņoto Jumtu saules enerģijas iniciatīvu dalībvalstīm, piemēram, būtu jāizveido valsts programmas, ar kurām tiktu atbalstīta jumta saules enerģijas masveida apguve. *Plānā REPowerEU* Komisija aicināja dalībvalstis pilnvērtīgi izmantot atbalsta pasākumus, kuri sekmē pāreju uz siltumsūkņiem. Šādām atbalsta shēmām, ko valsts līmenī izveidojušas dalībvalstis vai vietējā līmenī – vietējās vai reģionālās pašvaldības, būtu arī jāpalīdz uzlabot **Savienības** neto nulles emisiju tehnoloģiju ilgtspēju un izturētspēju. Publiskajām iestādēm, piemēram, būtu atbalsta saņēmējiem jāpiešķir lielāka finansiālā kompensācija tad, ja tiek iegādāti neto nulles emisiju tehnoloģiju galaprodukti, kas dod lielāku ieguldījumu Savienības izturētspējas stiprināšanā. Lai atbalsta shēmas palīdzētu palielināt pieprasījumu pēc neto nulles emisiju tehnoloģiju produktiem Savienībā, publiskajām iestādēm būtu jānodrošina, ka shēmas ir atvērtas, pārredzamas un nediskriminējošas. Publiskajām iestādēm papildu finansiālā kompensācija par šādiem produktiem būtu arī jāiegrožo tā, lai nepalēninātu neto nulles emisiju tehnoloģiju apguvi Savienībā. Lai palielinātu šādu shēmu efektivitāti, dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka gan patērētājiem, gan neto nulles emisiju tehnoloģiju izgatavotājiem informācija ir viegli pieejama bezmaksas tīmekļvietnē. Tas, ka publiskās iestādes izmanto iespēju patērētājiem vai mājsaimniecībām paredzētās shēmās atalgot ieguldījumu ilgtspējas un izturētspējas stiprināšanā,

¹⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2017/1369 (2017. gada 4. jūlijs), ar ko izveido energomarķējuma satvaru un atceļ Direktīvu 2010/30/ES (OV L 198, 28.7.2017., 1. lpp.).

nedrīkstētu skart valsts atbalsta noteikumus un PTO noteikumus par subsīdijām.

- (36) Izstrādājot shēmas, kurās labumguvējas ir mājsaimniecības, **uzņēmumi** vai patērētāji un kuras stimulē **šīs regulas 3. pantā** uzskaitīto neto nulles emisiju tehnoloģiju galaproduktu iegādi, dalībvalstīm, reģionālajām vai vietējām iestādēm, publisko tiesību subjektiem vai apvienībām, ko veido viena vai vairākas šādas iestādes vai viens vai vairāki šādi publisko tiesību subjekti, būtu jānodrošina Savienības starptautisko saistību ievērošana, arī nodrošinot, ka shēmas ir **saderīgas ar PTO noteikumiem un** nerasniedz apmēru, kas nopietni kaitē PTO dalībvalstu interesēm.
- (37) **Neto nulles emisiju Eiropas platformai** vajadzētu būt arī svarīgai lomai, lai paātrinātu dalībvalstu un publisko iestāžu ilgtspējai un noturībai paredzēto ieguldījuma īstenošanu savā publiskā iepirkuma un izsoļu praksē, **un Komisijai būtu arī jāpalīdz dalībvalstīm izstrādāt uz mājsaimniecībām, uzņēmumiem un patērētājiem vērstas shēmas, lai veidotu sinerģijas un apmainītos ar paraugpraksi. Ir svarīgi, lai līgumslēdzējām iestādēm un līgumslēdzējiem, kā arī ražošanas uzņēmumiem būtu skaidra izpratne par katru no ilgtspējas un izturētspējas kritērijiem. Tāpēc Komisija ciešā sadarbībā ar Neto nulles emisiju Eiropas platformu būtu jāpieņem īstenošanas akts, kurā noteikti kritēriji ieguldījuma izturētspējas un ilgtspējas stiprināšanas novērtēšanai, īpašu uzmanību pievēršot MVU, kuriem vajadzētu dot godīgu iespēju piedalīties apjomīgajā publisko iepirkumu tirgū. Galvenais ir nodrošināt saskaņotību ar visiem spēkā esošajiem tiesību aktiem. Turklāt ar šo īstenošanas aktu būtu jāprecizē atkāpes, kas paredzētas 19. panta 4. punktā. Līdztekus Komisijai ciešā sadarbībā ar neto nulles emisiju Eiropas platformu būtu jāizdod norādījumi par to, kā sasaitīt ilgtspējas un izturētspējas kritērijus ar turpmākajiem tiesību aktiem. Šie norādījumi var sniegt arī konkrētus un specifiskus piemērus un paraugpraksi. Lai nodrošinātu atbilstību visiem turpmākajiem tiesību aktiem, Komisijai būtu jāatjaunina šis vadlīnijas vismaz reizi sešos mēnešos.**
- (38) **Lai nodrošinātu, ka publiskais iepirkums un izsoles atjaunīgo energoresursu izmantošanai patiešām veicina Savienības izturētspēju, šīm darbībām rūpniecībai ir jābūt paredzamām.** Lai industrija varētu laikus pielāgot produkcijas apjomus, līgumslēdzējām iestādēm un līgumslēdzējiem par aplēstajām neto nulles emisiju tehnoloģiju produktu iepirkuma vajadzībām tirgus būtu jāinformē savlaicīgi. **Izolēm**

būtu jāatspoguļo arī tas, ka inflācija kopā ar atjaunīgās enerģijas izvēršanas projektu ilgo sagatavošanās laiku rada ievērojamu risku uzņēmumiem, un tas varētu atturēt uzņēmumus no piedāvājumu iesniegšanas. Lai nodrošinātu noteiktību par izsoles solījuma ekonomisko pamatojumu, dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka visās izsolēs ir iekļauts inflācijas indeksācijas mehānisms. Turklāt dalībvalstīm attiecīgā gadījumā būtu jāizslēdz negatīvi solījumi no izsolēm, jo šie solījumi var izraisīt negaidīti augstas enerģijas cenas lietotājiem, kas izmanto izvērsto atjaunīgās enerģijas ražošanu.

- (39) Kā norādīts 2023. gada 1. februārī publicētajā paziņojumā “Zaļā kursa industriālais plāns neto nulles emisiju laikmetam”, Savienības industrijas tirgus daļas ir pakļautas spēcīgam spiedienam trešo valstu subsīdiju dēļ, kuras grauj vienlīdzīgus konkurences apstākļus. *Dažas trešās valstis ievieš atbalsta shēmas, kuru mērķis ir nostiprināt un piesaistīt tīru tehnoloģiju nozari. Šāda situācija rada Savienībai konkurences problēmu, proti, tai jāsaģlabā un jāattīsta sava rūpniecība.* Tas nozīmē, ka Savienībai ir ātri un vērīenīgi jāreaģē, proti, jāmodernizē savs tiesiskais regulējums, *lai konkurētu globālā mērogā, aizstāvot atvērtu un godīgu tirdzniecību, šim nolūkam pilnībā un efektīvi izmantojot visus pieejamos instrumentus, tostarp tirdzniecības aizsardzības instrumentus, un veicinot Savienības standartus attiecībā uz neto nulles emisiju tehnoloģijām.*
- (39a) *Ņemot vērā Savienības mērķi samazināt stratēģisko atkarību no trešām valstīm neto nulles emisiju tehnoloģiju jomā, ir ļoti svarīgi, lai publiskā atbalsta mehānismi, piemēram, iepirkums un izsoles, nepalielinātu šādas atkarības. Tāpēc būtu jānosaka ierobežojumi attiecībā uz to produktu īpatsvaru piegādes līgumos, kas iegūti no trešām valstīm, saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 952/2013¹⁹ un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2014/25/ES²⁰. Turklāt Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/1031 un Regula (ES)*

¹⁹ *Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 952/2013 (2013. gada 9. oktobris), ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu (OV L 269, 10.10.2013., 1. lpp.).*

²⁰ *Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/25/ES (2014. gada 26. februāris) par iepirkumu, ko īsteno subjekti, kuri darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs, un ar ko atceļ Direktīvu 2004/17/EK (Dokuments attiecas uz EEZ) (OV L 94, 28.3.2014., 243. lpp.).*

2022/2560²¹ būtu pilnībā jāizmanto, lai nodrošinātu, ka Savienības uzņēmumi nesaskaras ar negodīgu konkurenci publisko līgumu jomā.

(39b) *Lai sasniegtu šīs regulas mērķus, ir vajadzīgs īpašs publiskā finansējuma avots, lai atbalstītu saskaņā ar to īstenotos projektus. Minētajam finansējumam būtu jānodrošina, ka uzņēmumiem visā Savienībā ir pieejams nepieciešamais finansējums neatkarīgi no to dalībvalstu fiskālajām spējām, kurās projekts tiks izstrādāts. Tas nav paredzēts daudzgadu finanšu shēmā (DFS) 2021.–2027. gadam, par ko vienojās 2020. gadā. Stratēģisko tehnoloģiju Eiropai platforma “STEP” daļēji pievēršas atbalstam, kas vajadzīgs projektiem saskaņā ar šo regulu. Lai gan STEP balstās uz esošo programmu stratēģisko investīciju atbalstam pārplānošanu un pastiprināšanu, tas ir arī svarīgs elements, kur testēt jaunu intervencu iespējamību un sagatavošanu kā soli pretim Eiropas Suverenitātes fondam. STEP novērtējumā 2025. gadā tiks izvērtēta veikto darbību atbilstība un uz tā pamata tiks apsvērtā nepieciešamība paplašināt atbalstu stratēģiskām nozarēm.*

(40) Piekļuve **publiskajam un privātajam** finansējumam ir svarīga, lai nodrošinātu Savienības atvērto stratēģisko autonomiju un izveidotu stabilu **un konkurētspējīgu** neto nulles emisiju tehnoloģiju izgatavošanas bāzi un to piegādes ķēdes visā Savienībā. Lielākā daļa investīciju, kas nepieciešamas zaļā kursa mērķu sasniegšanai, nāks no privātā kapitāla, un to piesaistīs neto nulles emisiju ekosistēmas izaugsmes potenciāls. Tāpēc labi funkcionējoši, dziļi un integrēti kapitāla tirgi būs būtiski, lai piesaistītu un novirzītu līdzekļus, kas vajadzīgi zaļās pārkārtošanās un neto nulles emisiju tehnoloģiju izgatavošanas projektiem. Tālab, lai **Savienība** sasniegtu neto nulles emisiju mērķus, ir jāpanāk straujš progress kapitāla tirgu savienības izveidē. Tāpat svarīga loma tajā, kā kāpināt investīcijas neto nulles emisiju tehnoloģijās, vienlaikus garantējot nozares konkurētspēju, ir ilgtspējīga finansējuma programmai (un apvienotajam finansējumam). **Kā norādīts šai regulai pievienotajā dienestu darba dokumentā, laikposmā no 2023. līdz 2030. gadam investīciju vajadzības sasniedz aptuveni 92 miljardus EUR, kas atkarībā no dažādiem scenārijiem svārstās no aptuveni 52 miljardiem EUR līdz aptuveni 119 miljardiem EUR, kā rezultātā publiskā finansējuma vajadzības būtu 16–18 miljardi EUR. Ņemot vērā**

²¹ *Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/2560 (2022. gada 14. decembris) par ārvalstu subsīdijām, kas izkropļo iekšējo tirgu (OV L 330, 23.12.2022., 1. lpp.).*

to, ka šajā novērtējumā ir ņemtas vērā tikai piecas konkrētas tehnoloģijas, reālās investīciju vajadzības, visticamāk, būs ievērojami lielākas.

(41) Ja ar privātām investīcijām vien nepietiek, lai sekmīgi realizētu neto nulles emisiju tehnoloģiju izgatavošanas projektus, var būt vajadzīgs publisks atbalsts valsts atbalsta formā. Šādam atbalstam ir jābūt stimulējošam, un tam jābūt nepieciešamam, piemērotam un samērīgam. Spēkā esošās valsts atbalsta pamatnostādnes, kuras nesēn ir padziļināti pārskatītas atbilstoši divējādās pārkārtošanās mērķiem, paver plašas iespējas atbalstīt šīs regulas darbības jomā ietilpstošos investīciju projektos, ievērojot dažus nosacījumus. Dalībvalstīm var būt svarīga loma tajā, lai atvieglotu finansējuma pieejamību neto nulles emisiju tehnoloģiju izgatavošanas projektiem, proti, tās ar mērķorientēta valsts atbalsta palīdzību var novērst tirgus nepilnības. 2023. gada 9. martā pieņemtā krīzes un pārkārtošanās pagaidu regulējuma mērķis ir iekšējā tirgū nodrošināt vienlīdzīgus konkurences apstākļus, īpašu uzmanību pievēršot nozarēm, kurās ir konstatēts risks, ka ražošana varētu tikt pārcelta uz trešām valstīm, un paredzot samērīgas atbalsta summas. Krīzes un pārkārtošanās pagaidu regulējums dalībvalstīm dos iespēju ieviest pasākumus, ar kuriem tiks atbalstītas jaunas investīcijas ražošanas kompleksos noteiktās stratēģiskās neto nulles emisiju nozarēs, arī ar nodokļu atvieglojumu palīdzību. Lai sekmētu dalībvalstu un reģionu apstākļu konvergenci, atļautā atbalsta summa varētu tikt pielāgota, pieļaujot augstāku atbalsta intensitāti un atbalsta summas griestus, ja investīcijas tiek veiktas atbalstāmos apgabalos. Būtu vajadzīgi atbilstoši nosacījumi, lai verificētu, ka pastāv konkrēti riski, ka investīcijas varētu tikt novirzītas ārpus Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ), un ka nav riska, ka ražošana varētu tikt pārvietota EEZ robežās, *lai izvairītos no vienotā tirgus sadrumstalotības*. Lai šai vajadzībai mobilizētu valstu resursus, dalībvalstis var izmantot daļu no *Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas (ES ETS)* ieņēmumiem, kas dalībvalstīm jāiedala ar klimatu saistītām vajadzībām.

(41a) *Būtu jānodrošina, ka pilnībā ir pieejami dažādi finansējuma avoti, piemēram, neizmantotās Atveseļošanas un noturības mehānisma summas, īpašs atbalsts no ES Inovāciju fonda un īpašas Eiropas Investīciju bankas finansējuma shēmas, un pēc iespējas plašāk jāizmanto visi vēl neizmantotie DFS līdzekļi. Ar īpašām valsts garantijām būtu jāveicina lielāks investīciju apjoms no privātā sektora, jo īpaši gadījumos, kad tās ir rūpnieciskas investīcijas neto nulles emisiju tehnoloģiju*

izgatavošanas projektos, tostarp stratēģiskos neto nulles emisiju projektos.

- (42) Finansēt investīcijas neto nulles emisiju tehnoloģiju izgatavošanas projektos palīdz arī vairākas Savienības finansējuma programmas, piemēram, Atveseļošanas un noturības mehānisms, *InvestEU*, kohēzijas politikas programmas vai Inovāciju fonds. ***Pašreizējais ES budžets nav pietiekams, lai atbalstītu šīs regulas mērķus vai nodrošinātu vienlīdzīgus konkurences apstākļus starp dalībvalstīm. Tādēļ 2021.–2027. gada DFS pārskatīšanai būtu jānodrošina šim mērķim piemērots Eiropas budžets. Šajā sakarā STEP būtu arī jānodrošina papildu finanšu līdzekļi, kas daļēji paredzēti neto nulles emisiju ražošanas projektiem, kuri palīdz samazināt Savienības stratēģisko atkarību un veicināt tās rūpniecības konkurētspēju.***
- (43) Ar grozīto Atveseļošanas un noturības mehānisma regulu dalībvalstīm tika darīts pieejams papildu neatmaksājams atbalsts 20 miljardu EUR apmērā, kas paredzēts energoefektivitātes veicināšanai un fosilā kurināmā aizstāšanai, cita starpā ar ES neto nulles emisiju industrijas projektu palīdzību. Kā norādīts Komisijas norādījumos par *REPowerEU* nodaļām, dalībvalstis savos atveseļošanas un noturības plānos *REPowerEU* veltītajā nodaļā tiek mudinātas iekļaut pasākumus, ar kuriem atbalsta investīcijas neto nulles emisiju tehnoloģiju izgatavošanā un industriālajā inovācijā saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/241.
- (43a) Palielinoties cenām ES ETS, būtiski ir palielinājušies arī dalībvalstu ieņēmumi no ES ETS. Lai veicinātu Savienības rūpniecības dekarbonizāciju, dalībvalstīm būtu ievērojami jāpalielina to valsts ieņēmumu piešķirums, kas izriet no ES ETS, lai atbalstītu rūpniecības dekarbonizāciju, un tādēļ vismaz 25 % no valsts ieņēmumiem, kas gūti no *ES ETS*, būtu jāpiešķir šīs regulas mērķu atbalstīšanai.
- (44) *InvestEU* ir **Savienības** pamatprogramma, kuras mērķis ir veicināt investīcijas, it sevišķi zaļās un digitālās pārkārtošanās jomā, un šajā nolūkā tā nodrošina finansējumu un tehnisko palīdzību, piemēram, ar finansējuma apvienošanas mehānismu palīdzību. Šāda pieeja palīdz piesaistīt papildu publisko un privāto kapitālu. Turklāt dalībvalstis tiek mudinātas veikt iemaksas *InvestEU* dalībvalstu nodalījumos, lai atbalstītu neto nulles emisiju tehnoloģiju izgatavošanai pieejamos finanšu produktus, neskarot piemērojamos valsts atbalsta noteikumus.
- (45) Lai veicinātu stratēģisko neto nulles emisiju projektu, ***kā arī neto nulles emisiju tehnoloģiju izgatavošanas projektu*** apguvi ***visos reģionos, jo īpaši*** mazāk attīstītos

reģionos, pārejas reģionos *un Taisnīgas pārkārtošanās fondu teritorijās*, dalībvalstis var sniegt atbalstu no kohēzijas politikas programmām saskaņā ar piemērojamiem noteikumiem, kas noteikti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2021/1060; šis atbalsts var būt infrastruktūras investīciju paketes, produktīvas investīcijas inovācijā, izgatavošanas jaudās MVU, pakalpojumos, apmācības un prasmju pilnveides pasākumos, arī atbalsts publisko iestāžu un projektu virzītāju spēju veidošanai. Programmās noteiktās piemērojamās līdzfinansējuma likmes mazāk attīstītiem reģioniem var sasniegt 85 % un pārejas reģioniem – 60 % vai 70 % atkarībā no attiecīgā fonda un reģiona statusa, bet dalībvalstis šos griestus attiecīgā projekta līmenī var pārsniegt, ja tas ir iespējams saskaņā ar valsts atbalsta noteikumiem. Tehniskā atbalsta instruments dalībvalstīm un reģioniem var palīdzēt sagatavot neto nulles emisiju izaugsmes stratēģijas, uzlabot uzņēmējdarbības vidi, samazināt birokrātiju un paātrināt atļauju piešķiršanas procesus. Dalībvalstis būtu jāmudina veicināt **neto nulles emisiju projektu ilgtspēju**, proti, minētās investīcijas būtu jāintegrē Eiropas vērtības ķēdēs, par pamatu izmantojot starpreģionālos un pārrobežu sadarbības tīklus. *Šādu pasākumu pieņemšana būtu jāapsver jo īpaši attiecībā uz ielejām.*

- (46) Arī Inovāciju fonds paver ļoti daudzsološas un izmaksefektīvas iespējas atbalstīt *tīrā* ūdeņraža un citu neto nulles emisiju tehnoloģiju izgatavošanas un apguves izvēršanu Eiropā, tādējādi stiprinot Eiropas suverenitāti attiecībā uz klimatrīcībai un enerģētiskajai drošībai svarīgām tehnoloģijām.
- (47) Strukturālu atbildi uz investīciju vajadzībām sniegtu Eiropas Suverenitātes fonds. Tas palīdzēs noturēt Eiropas pozīcijas kritiski svarīgo un jauno tehnoloģiju jomā, kas ir būtiskas zaļās un digitālās pārkārtošanās kontekstā, arī neto nulles emisiju tehnoloģiju jomā. Šis strukturālais instruments balstīsies uz pieredzi, kas gūta koordinētos daudzvalstu projektos *IPCEI* ietvaros, un tā mērķis būs uzlabot visu dalībvalstu piekļuvi šādiem projektiem, tādējādi pasargājot kohēziju un vienoto tirgu no riskiem, ko rada nevienlīdzīga valsts atbalsta pieejamība. *[STEP regulu] var uzskatīt par soli ceļā uz Eiropas Suverenitātes fonda izveidi, kas varētu palīdzēt veidot un stiprināt Eiropas rūpniecības politiku, DFS pēc 2027. gada nodrošinot lielāku finansējumu Eiropas rūpniecībai.*
- (48) Lai pārvarētu ierobežojumus, ko rada pašreizējie sadrumstalotie publisko un privāto

investīciju centieni, veicinātu integrāciju un investīciju atdevi, Komisijai un dalībvalstīm būtu jāuzlabo koordinācija un jāveido sinerģija starp esošajām finansēšanas programmām Savienības un valstu līmenī, kā arī jānodrošina labāka koordinācija un kopdarbība ar industriju un galvenajām privātā sektora ieinteresētajām personām. Svarīga loma būtu jāuzņemas Neto nulles emisiju Eiropas platformai, proti, tai būtu jāsniedz visaptverošs pārskats par pieejamajām un relevantajām finansējuma iespējām un tajā būtu jāapspriež individuālās stratēģisko neto nulles emisiju projektu finansējuma vajadzības **un jākoordinē atbalsts tām.**

Apspriežamajiem projektiem vajadzētu būt kādas dalībvalsts vai Komisijas iesniegtiem.

- (49) Lai neto nulles emisiju izgatavošanas projektus **un stratēģiskus neto nulles emisiju projektus** pēc iespējas ātrāk izvērstu vai paplašinātu nolūkā **veicināt** Savienības neto nulles emisiju tehnoloģiju piegādes drošību, ir svarīgi nodrošināt noteiktību plānošanas un investīciju aspektā, tāpēc jā rūpējas, lai projektu virzītājiem uzliktais administratīvais slogs būtu pēc iespējas minimāls, **neapdraudot Savienības vidiskos un sociālos standartus.** Šā iemesla dēļ neto nulles emisiju tehnoloģiju izgatavošanas projektiem **un stratēģiskiem neto nulles emisiju projektiem** vajadzīgo dalībvalstu atļauju piešķiršanas procesi būtu jāracionalizē, taču vienlaikus ir jāpārlicinās par šādu projektu drošumu, drošību, vidisko sniegumu un atbilstību vidiskajām, sociālajām un drošuma prasībām. Savienības vides tiesību aktos ir noteikti kopīgi nosacījumi, kas attiecas uz valstu atļauju piešķiršanas procesu gaitu un saturu, un tādējādi tiek nodrošināts augsts vides aizsardzības līmenis. ■ .
- (50) Tajā pašā laikā valstu atļauju piešķiršanas procesu neprognozējamība, sarežģītība un dažkārt pārmērīgais ilgums mazina investīciju drošību, kas vajadzīga, lai faktiski izstrādātu neto nulles emisiju **tehnoloģijas** izgatavošanas projektus. Tādēļ, lai nodrošinātu un paātrinātu to faktisko īstenošanu, dalībvalstīm būtu jāpiemēro racionalizētas un paredzamas atļauju piešķiršanas procedūras. Turklāt **stratēģiskiem** neto nulles emisiju tehnoloģiju projektiem valstu līmenī būtu jāpiešķir prioritārs statuss, lai nodrošinātu ātras administratīvās procedūras un tūlītēju izskatīšanu visās ar tiem saistītajās tiesu un strīdu izšķiršanas procedūrās ■ . **Tāpat dalībvalstīm būtu jāapsver politikas inovācija šajā jomā. Lai nodrošinātu, ka stratēģiskajiem neto**

nulles emisiju projektiem var piešķirt prioritāti, dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka kompetentajām iestādēm ir atbilstīgi resursi un personāls.

- (51) Ņemot vērā stratēģisko neto nulles emisiju projektu lomu Savienības neto nulles emisiju tehnoloģiju piegādes drošības nodrošināšanā un to ieguldījumu Savienības atvērta stratēģiskajā autonomijā un zaļās un digitālās pārkārtošanās procesā, atbildīgajām atļauju izdošanas iestādēm būtu jāuzskata, ka šie projekti ir sabiedrības interesēs. Balstoties uz katra atsevišķā gadījuma novērtējumu, atbildīgā atļauju izdošanas iestāde var secināt, ka sabiedrības intereses, kam projekts kalpo, ir svarīgākas par sabiedrības interesēm, kas saistītas ar dabu un vides aizsardzību, un līdz ar to projektam var izdot atļaujas, ja ir izpildīti visi relevantie nosacījumi, kas izklāstīti *Eiropas Parlamenta un Padomes* Direktīvā 2000/60/EK²², *Padomes* Direktīvā 92/43/EEK²³ un *Eiropas Parlamenta un Padomes* Direktīvā 2009/147/EK²⁴.
- (52) Lai mazinātu sarežģītību un palielinātu efektivitāti un pārredzamību, neto nulles emisiju tehnoloģiju izgatavošanas projektu virzītājiem, *tostarp stratēģisko neto nulles emisiju projektu virzītājiem*, vajadzētu būt iespējai sadarboties ar vienu valsts iestādi, kas atbild par visa atļauju piešķiršanas procesa koordinēšanu un visaptveroša lēmuma izdošanu piemērojamajā termiņā. Šajā nolūkā dalībvalstīm būtu jāizraugās *vai jāizveido* viena valsts kompetentā iestāde (*izraudzītā iestāde*). Atkarībā no dalībvalsts iekšējās organizācijas vajadzētu būt iespējai kompetento iestāžu uzdevumus deleģēt citai iestādei, kurai jāievēro tie paši nosacījumi. *Lai garantētu augstu pārbaudes līmeni atļauju piešķiršanas procesā un* lai nodrošinātu pienākumu faktisku īstenošanu, dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka kompetentajai iestādei vai jebkurai iestādei, kas darbojas kompetentās iestādes vārdā, ir pietiekams personāls un resursi.
- (52a) *Dalībvalstīm vajadzētu būt atbildīgām par stratēģisko neto nulles emisiju projektu atlasī, lai varētu ņemt vērā stratēģiskus apsvērumus, jo īpaši attiecībā uz NEKP*

²² *Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2000/60/EK (2000. gada 23. oktobris), ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā (OV L 327, 22.12.2000., 1. lpp.).*

²³ *Padomes Direktīva 92/43/EEK (1992. gada 21. maijs) par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību (OV L 206, 22.7.1992., 7. lpp.).*

²⁴ *Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/147/EK (2009. gada 30. novembris) par savvaļas putnu aizsardzību (OV L 20, 26.1.2010., 7. lpp.).*

īstenošanu. Tomēr, lai nodrošinātu, ka projekti kalpo arī Savienības kopējām interesēm, tostarp Savienības budžeta interesēm, Komisijai vajadzētu būt pilnvarām iebilst pret dalībvalsts lēmumu noteikt projektu par stratēģisku projektu. Ja Komisija iebilst pret izraudzīšanu, projekts būtu jāiesniedz Neto nulles emisiju Eiropas platformā. Neto nulles emisiju Eiropas platformai būtu jāpieņem galīgais lēmums par projekta statusu.

- (53) Lai nodrošinātu skaidrību par *neto nulles emisiju tehnoloģiju izgatavošanas projektiem un* stratēģiskajiem neto nulles emisiju projektiem vajadzīgo atļauju piešķiršanas statusu un ierobežotu iespējamās ļaunprātīgās tiesvedības iedarbīgumu, vienlaikus neapdraudot iedarbīgu izskatīšanu tiesā, dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka visi strīdi, kas attiecas uz atļauju piešķiršanas procesu, tiek atrisināti savlaicīgi. Šajā nolūkā valstu kompetentajām iestādēm būtu jānodrošina, ka pieteikumu iesniedzējiem un projektu virzītājiem ir piekļuve vienkāršai strīdu izšķiršanas procedūrai un ka *šie* projekti tiek pakļauti tūlītējai izskatīšanai visās ar tiem saistītajās tiesu un strīdu izšķiršanas procedūrās, vienlaikus nodrošinot, ka tiek ievērotas tiesības uz aizstāvību.
- (54) Lai uzņēmumi un projektu virzītāji, arī pārrobežu projektos, varētu gūt tiešu labumu no iekšējā tirgus sniegtajām priekšrocībām, neradot nevajadzīgu papildu administratīvo slogu, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2018/1724²⁵ ir paredzēti vispārīgi noteikumi par iekšējā tirgus darbībai relevantu procedūru nodrošināšanu tiešsaistē. Informācija, kas jāiesniedz valstu kompetentajām iestādēm atļauju piešķiršanas procesos, uz kuriem attiecas šī regula, ir jāaptver ar Regulas (ES) 2018/1724 I pielikumu pēc tās grozīšanas ar šo regulu, un saistītās procedūras ir iekļautas tās II pielikumā, lai nodrošinātu, ka projektu virzītāji var pilnībā izmantot priekšrocības, ko sniedz tiešsaistes procedūras un vienreizējās iesniegšanas tehniskā sistēma. ■ **Izraudzītās** iestādes, kuras saskaņā ar šo regulu darbojas kā vienas pieturas aģentūra, ir iekļautas palīdzības un problēmu risināšanas pakalpojumu sarakstā Regulas (ES) 2018/1724 III pielikumā.

²⁵ *Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1724 (2018. gada 2. oktobris), ar ko izveido vienotu digitālo vārteju, lai sniegtu piekļuvi informācijai, procedūrām un palīdzības un problēmu risināšanas pakalpojumiem, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 1024/2012 (OV L 295, 21.11.2018., 1. lpp.).*

- (55) Neto nulles emisiju tehnoloģiju izgatavošanas projekti saskaras ar ilgām un sarežģītām atļauju saņemšanas procedūrām, kas atkarībā no dalībvalsts, tehnoloģijas un vērtības ķēdes segmenta ilgst 2–7 gadus. Ņemot vērā nepieciešamās apjomīgās investīcijas, jo īpaši gigafabriku mēroga projektos, kas vajadzīgas, lai sasniegtu paredzamos apjomradītus ietaupījumus, neapmierinošs atļauju piešķiršanas process rada papildu šķērslī, kas bieži vien kavē neto nulles emisiju tehnoloģiju izgatavošanas jaudas palielināšanu Savienībā. Lai projektu virzītājiem un citiem investoriem viestu drošību un skaidrību, kas vajadzīga, lai veicinātu neto nulles emisiju tehnoloģiju izgatavošanas projektu izstrādi, dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka ar šādiem projektiem saistītais atļauju piešķiršanas process nepārsniedz iepriekš noteiktus termiņus. Runājot par **stratēģiskajiem neto nulles emisiju projektiem**, tādu kompleksu gadījumā, kuru ikgadējā produkcijas izlaide ir lielāka par 1 GW, atļauju piešķiršanas procesa ilgumam nevajadzētu pārsniegt 9 mēnešus un tādu kompleksu gadījumā, kuru ikgadējā produkcijas izlaide ir mazāka par 1 GW, – 6 mēnešus. Runājot par ■ neto nulles emisiju tehnoloģiju izgatavošanas projektiem tādu kompleksu gadījumā, kuru ikgadējā produkcijas izlaide ir lielāka par 1 GW, atļauju piešķiršanas procesa ilgumam nevajadzētu pārsniegt **12** mēnešus un tādu kompleksu gadījumā, kuru ikgadējā produkcijas izlaide ir mazāka par 1 GW, – **9** mēnešus. Neto nulles emisiju tehnoloģijām, kurām mērvienība GW nav relevanta, piemēram, tīkliem un ■ CCS ■ vai CCU ■ tehnoloģijām, būtu jāpiemēro ilgākie no iepriekš minētajiem termiņiem. Attiecībā uz esošo ražošanas līniju paplašināšanu katrs no iepriekš minētajiem termiņiem būtu jāsamazina uz pusi.
- (56) Turklāt, ņemot vērā neto nulles emisiju **tehnoloģiju izgatavošanas projektu un stratēģisko neto nulles emisiju projektu** nozīmi Savienības energoapgādē, daži administratīvie ierobežojumi daļēji būtu jāatceļ vai jāvienkāršo, lai paātrinātu projektu īstenošanu.
- (57) Savienības tiesību aktos prasītie vidiskie novērtējumi un atļaujas, arī attiecībā uz ūdeni, gaisu, ekosistēmām, dzīvotnēm, biodaudzveidību un putniem, ir neatņemama neto nulles emisiju tehnoloģiju izgatavošanas projektam vajadzīgo atļauju piešķiršanas procedūras daļa un būtiska garantija, ar kuru nodrošina, ka negatīva vidiskā ietekme netiek pieļauta vai tiek samazināta līdz minimumam. Tomēr, lai nodrošinātu, ka neto nulles emisiju tehnoloģiju izgatavošanas projektiem vajadzīgo

atļauju piešķiršanas procedūras ir paredzamas un savlaicīgas, būtu jāizmanto visas iespējas vajadzīgos novērtējumus un atļaujas racionalizēt, vienlaikus nepazeminot vides aizsardzības līmeni. Šajā sakarā būtu jānodrošina, ka nepieciešamie novērtējumi tiek apvienoti, lai novērstu nevajadzīgu pārklāšanos, kā arī būtu jānodrošina, ka projektu virzītāji un atbildīgās iestādes pirms novērtējuma veikšanas skaidri vienojas par apvienotā novērtējuma tvērumu, lai izslēgtu nevajadzīgus sekojumasākus.

- (58) Šķēršļus neto nulles emisiju tehnoloģiju izgatavošanas projektu izvēšanai var radīt konflikti par zemes izmantošanu. Labi izstrādāti plāni, arī telpiskie plāni un zonējums, kuros ņemts vērā neto nulles emisiju tehnoloģiju izgatavošanas projektu īstenošanas potenciāls un kuru iespējamā vidiskā ietekme ir novērtēta, var palīdzēt līdzsvarot sabiedrisko labumu un intereses, samazinot konfliktu iespējamību un paātrinot neto nulles emisiju tehnoloģiju izgatavošanas projektu ilgtspējīgu izvēšanu Savienībā. Tāpēc atbildīgajām valsts, reģionālajām un vietējām iestādēm relevanto plānu izstrādē būtu jāapsver iespēja iekļaut noteikumus par neto nulles emisiju tehnoloģiju izgatavošanas projektiem.
- (59) Kosmosa datus un pakalpojumus, ko nodrošina ES kosmosa programma, jo īpaši *Copernicus*, pēc iespējas izmanto, lai vidisko novērtējumu un atļauju vajadzībām piegādātu informāciju par ģeoloģiju, bioloģiju, ekoloģiju, sociālekonomisko attīstību un resursu pieejamību; minētie dati un pakalpojumi, it sevišķi Copernicus antropogēno CO₂ emisiju monitoringa un verifikācijas funkcija, ir ļoti relevanti, lai novērtētu industrijas projektu ietekmi un antropogēno CO₂ emisiju piesaistītāju ietekmi uz globālajām siltumnīcefekta gāzu koncentrācijām un plūsmām.
- (60) Komisijai, kā paredzēts ***Eiropas Parlamenta un Padomes*** Regulas (ES) Nr. 1025/2012²⁶ 10. panta 1. punktā, būtu jālūdz, lai viena vai vairākas Eiropas standartizācijas organizācijas izstrādā Eiropas standartus, kuri palīdzētu sasniegt šīs regulas mērķus.

²⁶ ***Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1025/2012 (2012. gada 25. oktobris) par Eiropas standartizāciju, ar ko groza Padomes Direktīvas 89/686/EEK un 93/15/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 94/9/EK, 94/25/EK, 95/16/EK, 97/23/EK, 98/34/EK, 2004/22/EK, 2007/23/EK, 2009/23/EK un 2009/105/EK, un ar ko atceļ Padomes Lēmumu 87/95/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 1673/2006/EK (OV L 316, 14.11.2012., 12. lpp.).***

- (61) Ūdeņraža ielejām ar industriāliem tiešajiem lietojumiem ir svarīga loma energoietilpīgo industriju dekarbonizācijā. *REPowerEU* izvirzīja mērķi ūdeņraža ieleju skaitu Savienībā divkāršot. Lai šo mērķi sasniegtu, dalībvalstīm būtu jāpaātrina atļauju piešķiršana un jāapsver regulatīvo smilškastu izveide, kā arī prioritārā kārtā jānodrošina piekļuve finansējumam. Lai stiprinātu neto nulles emisiju industriju, dalībvalstīm būtu jānodrošina ūdeņraža ieleju starpsavienojumi pāri Savienības robežām. Industriālās iekārtas, kuras pašas ražo enerģiju un var dot pozitīvu ieguldījumu elektroenerģijas ražošanā, būtu jāmudina dot ieguldījumu viedajā elektrotīklā kā enerģijas ražotājām, un šajā nolūkā būtu jāvienkāršo normatīvās prasības.
- (62) Neto nulles emisiju regulatīvās smilškastēs var būt svarīgs rīks, ar ko neto nulles emisiju tehnoloģiju un regulatīvās mācīšanās jomā veicināt inovāciju. Inovācija jāveicina, izmantojot eksperimentēšanas telpas, jo zinātnisko pētījumu iznākumi ir jātestē kontrolētā reālā vidē. Regulatīvās smilškastēs būtu jāievieš, lai uz ierobežotu laiku kontrolētā vidē testētu inovatīvas neto nulles emisiju tehnoloģijas ***un citas inovatīvas tehnoloģijas***. Ir lietderīgi panākt līdzsvaru starp juridisko noteiktību neto nulles emisiju regulatīvo smilškastu dalībniekiem un Savienības tiesību aktu mērķu sasniegšanu. Tā kā neto nulles emisiju industrijas regulatīvajām smilškastēm jebkurā gadījumā ir jāatbilst neto nulles emisiju tehnoloģijām piemērojamajām pamatprasībām, kas noteiktas Savienības un valstu tiesību aktos, ir lietderīgi paredzēt, ka dalībniekiem, kuri atbilst atbilstības prasībām, kas noteiktas attiecībā uz neto nulles emisiju industrijas regulatīvajām smilškastēm, un kuri labticīgi ievēro kompetento iestāžu sniegtos norādījumus un plāna noteikumus, par kuriem ar minētajām iestādēm panākta vienošanās, nepiemēro nekādus administratīvus naudas sodus vai sankcijas. Tas ir pamatoti, jo ieviestie garantijas pasākumi principā nodrošinās faktiski atbilstību Savienības vai dalībvalstu tiesību aktiem par regulatīvajās smilškastēs pārraudzīto neto nulles emisiju tehnoloģiju. Kā izziņots jaunajā Eiropas Inovācijas programmā, Komisija 2023. gadā publicēs dokumentu “Norādījumi par smilškastēm”, kurš dalībvalstīm palīdzēs sagatavot neto nulles emisiju tehnoloģiju smilškastes. Šīs inovatīvās tehnoloģijas laika gaitā varētu kļūt būtiskas, lai sasniegtu Savienības klimatneitralitātes mērķi, nodrošinātu piegādes drošību un Savienības energosistēmas izturētspēju un tādējādi iekļautos neto nulles emisiju tehnoloģiju tvērumā.

- (63) Svarīgu neto nulles emisiju tehnoloģiju produktu izgatavošanai Eiropas Savienībā ir izvirzīts vispārējs etalons un indikatīvi mērķi, kuri **uzlabos Savienības rūpniecības globālo konkurētspēju, kā arī** palīdzēs risināt problēmu ar atkarību no importa un mazināt bažas par ievainojamību, kā arī nodrošināt Savienības klimata un enerģētikas mērķu sasniegšanu.
- (64) **Viens no Savienības rūpniecības politikas pamatmērķiem ir nodrošināt zaļo un digitālo pārkārtošanos, vienlaikus saglabājot Savienības ilgtspējīgu izaugsmi un konkurētspēju un kvalitatīvas darbvietas un stiprinot tās spēju ieviest inovācijas un ražošanas spēju, jo īpaši attiecība uz tīrām tehnoloģijām.** Eiropas neto nulles emisiju tehnoloģiju industriju mēroga paplašināšanai, **kā arī Savienības atvērtās stratēģiskās autonomijas nodrošināšanai** ir vajadzīgs būtisks kvalificētu darbinieku pieplūdums, un tas nozīmē, ka ir vajadzīgas apjomīgas investīcijas pārkvalifikācijā un prasmju pilnveidē, arī profesionālās izglītības un apmācības jomā. **Konkrētāk,** enerģētikas pārkārtošana prasīs ievērojami palielināt kvalificētu darbinieku skaitu dažādās nozarēs, arī atjaunīgās enerģijas, enerģijas uzkrāšanas, **tīkla tehnoloģiju un bateriju ražošanas jomā, kā arī IT vai viedajiem risinājumiem energosistēmas optimizācijai un pārvaldībai un citām rūpniecības dekarbonizācijas tehnoloģijām.** **Saskaņā ar pētījumiem aprītes ekonomika līdz 2030. gadam Savienībā vien varētu radīt aptuveni 700 000 darbvietu²⁷. Tāpēc ir ārkārtīgi svarīgi padarīt darbvietas neto nulles emisiju tehnoloģiju jomā pievilcīgas un pieejamas, jo īpaši tehniskās darbvietas, tostarp izmantojot Savienības informācijas kampaņas, kurās popularizē tehnisko un profesionālo izglītību, kā arī darbvietas, kas saistītas ar aprītes ekonomiku, resursu pārvaldību un industriālo pārveidi un dekarbonizāciju kopumā. Turklāt ir jānovērš pašreizējā neatbilstība starp Savienības darba ņēmēju prasmēm un uzņēmumu vajadzībām.** Saskaņā ar Komisijas Eiropas energotehnoloģiju stratēģisko plānu²⁸ līdz 2030. gadam kurināmā elementu ūdeņraža apakšsektorā būs vajadzīgi 180 000 apmācītu darbinieku, tehniķu un inženieru. Saules fotoelementu enerģijas sektorā izgatavošanā vien būs vajadzīgi līdz pat

²⁷ **Eiropas Parlamenta 2021. gada 10. februāra rezolūcija par jaunu aprītes ekonomikas rīcības plānu (2020/2077(INI)) (OV C 465, 17.11.2021., 11. lpp.).**

²⁸ **Eiropas Komisija, Pētniecības un inovācijas ģenerāldirektorāts, Kopīgais pētniecības centrs, Eiropas energotehnoloģiju stratēģiskais (SET) plāns, Publikāciju birojs, 2019. gads, <https://data.europa.eu/doi/10.2777/04888>.**

66 000 darbvietu. *Turklāt tā kā trūkst izglītības programmu, kurās var apgūt nulles emisiju tehnoloģijām vajadzīgās prasmes, un tā kā tādēļ dažos Savienības reģionos vietējā administrācijā trūkst kvalificētu darbinieku un izpratnes, ilgtspējīgā rūpniecības attīstībā varētu rasties būtiska kavēšanās.*

- (65) Tā kā svarīgu neto nulles emisiju tehnoloģiju izgatavošanas jaudas stiprināšana Savienībā nebūs iespējama bez daudzskaitlīga prasmīga darbaspēka, ir jāievieš pasākumi, kuri veicinātu to, ka darba tirgū *integrejas* vairāk cilvēku, *un padarītu rūpniecību un ar šo regulu saistītās tehniskās darbvietas pievilcīgākas, jo īpaši sievietēm, jo uz tehnoloģijām orientētajās profesijās dzimumu līdzsvars vēl ir tālu no vēlamā, un jauniešiem*, tostarp izmantojot pieeju “prasmes pirmajā vietā”, kas papildinātu uz kvalifikācijām balstītu pieņemšanu darbā. *Turklāt būtu jāpievēršas arī darba ņēmējiem no trešām valstīm, jo Savienība piesaista tikai nelielu daļu no kvalificētiem migrantiem.* Turklāt saskaņā ar mērķiem, kas noteikti Padomes Ieteikumā par to, kā nodrošināt taisnīgu pārkārtošanos uz klimatneitralitāti, pārejā no vienas darbavietas uz citu *un nolūkā veicināt mūžizglītību un apmācību* svarīgi ir īpaši atbalstīt tos darba ņēmējus, kas strādā sektoros, kuri nākotnē vairs nebūs vajadzīgi un kuros ir lejupslīde. Tas nozīmē, ka ir jāinvestē prasmēs *visiem, vienlaikus saglabājot mērķorientētu pieeju attiecībā uz neaizsargātām grupām. Te ir ietvertas tādu cilvēku grupas, kas nemācās, nestrādā un neapgūst arodu (NEET), migranti ar likumīgu uzturēšanās atļauju, kā arī cilvēki, kuri ir izslēgti no darba tirgus, kuriem ir ierobežotas mācīšanās iespējas vai kuri ir nodarbināti profesijā, kas var izzust vai kuru saturu vai uzdevumus lielā mērā pārveido jaunās tehnoloģijas, jo īpaši reģionos, kurus ietekmē pārkārtošanās virzībā uz Savienības 2030. gada mērķrādītājiem saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2021/1056²⁹ 2. pantu un Regulas (ES) 2021/1060 5. panta 1. punktu.* Galīgajam mērķim vajadzētu būt kvalitatīvu darbvietu radīšanai, kas nepieciešamas neto nulles emisiju tehnoloģijām Savienībā *saskaņā ar Eiropas sociālo tiesību pīlāra mērķiem nodarbinātības un apmācības jomā, tostarp taisnīgs un adekvāts atalgojums, dzīves un darba apstākļu uzlabošana saskaņā ar Eiropas Parlamenta*

²⁹ *Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1056 (2021. gada 24. jūnijs), ar ko izveido Taisnīgas pārkārtošanās fondu (OV L 231, 30.6.2021., 1. lpp.).*

un Padomes Direktīvu (ES) 2022/2041³⁰, piekļuve sociālajai aizsardzībai, mūžizglītības iespējas, labi darba apstākļi drošās un veselīgās darbavietās, kā arī tiesības uz koplīguma sarunām. Kvalifikācijas celšana un pārkvalifikācija ir svarīgi instrumenti, bet tie negarantē kvalitatīvas darbavietas. Darbaspēka trūkuma iemesls varētu būt arī zemo atalgojumu, nepievilcīga darbavietu, slikti darba apstākļi un nepietiekamas investīcijas profesionālajā izglītībā un apmācībā. Šo problēmu risināšana un darbavietu kvalitātes uzlabošana nozarēs un uzņēmumos, kuros ir slikti darba apstākļi, ir svarīgi elementi, lai piesaistītu darbiniekus un risinātu intelektuālā darbaspēka emigrācijas problēmu, kā rezultātā pieaug nevienlīdzība starp reģioniem, vērojama nevienlīdzīga attīstība, kā arī nevienlīdzīgas spējas veicināt inovāciju un radīt kvalitatīvas darbavietas.

Pilnveidojot un pilnvērtīgi ņemot vērā iniciatīvas, piemēram, ES Prasmju pilnveides paktu, ES līmeņa darbības prasmju apzināšanā un prognozēšanā, ko īsteno, piemēram, Eiropas Profesionālās izglītības attīstības centrs, **Eurofound** un Eiropas Darba iestāde, un plānus nozaru sadarbībai prasmju jomā, mērķis ir mobilizēt visus dalībniekus: dalībvalstu iestādes, arī reģionālā un vietējā līmenī, izglītības vai apmācības pakalpojumu sniedzējus, *tai skaitā augstskolas, pētniecības augstskolas, lietišķo zinātņu augstskolas un augstskolu apvienības, kā arī* sociālos partnerus un industriju, jo īpaši MVU, *jaunuzņēmumus un sociālos uzņēmumus*, lai apzinātu vajadzīgās prasmes, izstrādātu izglītības un apmācības programmas un tās ātri un operatīvi īstenotu plašā mērogā. Šajā ziņā stratēģiskiem *neto nulles emisiju* projektiem ir nozīmīga loma. Dalībvalstīm un Komisijai *būtu jānodrošina* finansiāls atbalsts, *lai paplašinātu to ietekmi un piesaisti*, izmantojot sviras efekta iespējas, ko paver Savienības budžets ar tādiem instrumentiem kā Eiropas Sociālais fonds Plus, *programma InvestEU*, Taisnīgas pārkārtošanās fonds, Eiropas Reģionālās attīstības fonds, Atveseļošanas un noturības mehānisms, Modernizācijas fonds, REPowerEU un Vienotā tirgus programma.

- (66) Balstoties uz *vietējām un reģionālām iniciatīvām un* iepriekšējo pieredzi, piemēram, *prasmju pilnveides centriem*, ES Prasmju pilnveides paktu un Eiropas Akumulatoru aliansi, *vai atkrastes atjaunīgās enerģijas apvienību*, Eiropas neto nulles emisiju

³⁰ *Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2022/2041 (2022. gada 19. oktobris) par adekvātām minimālajām algām Eiropas Savienībā (OV L 275, 25.10.2022., 33. lpp.).*

industrijas akadēmijām, *kas ir attiecīgo ekspertu tīkls (“akadēmijas”)*, būtu jāizstrādā un jāievieš tāds izglītības un apmācības saturs, kurš palīdzētu pilnveidot prasmes un pārkvalificēties darba ņēmējiem, kas nepieciešami svarīgām neto nulles emisiju tehnoloģiju vērtības ķēdēm, piemēram, saules fotoelementu un saules siltumenerģijas tehnoloģijām, *atkrastes atjaunīgās enerģijas jomā*, atjaunīgā ūdeņraža tehnoloģijām un izejvielām un *CCU jomā*. *Akadēmiju darbības jomu un skaitu Neto nulles emisiju Eiropas platformā būtu jānosaka Komisijai un dalībvalstīm, pamatojoties uz esošiem un objektīviem pētījumiem saskaņā ar tehnoloģiju neitralitātes principu, kā arī uz pašreizējo un prognozēto vajadzību kartēšanu neto nulles emisiju nozarēs, tostarp pārkārtošanās reģionos. Šādai kartēšanai būtu jāsniedz informācija par pašreizējo un gaidāmo prasmju trūkumu svarīgākajās neto nulles emisiju nozarēs visā ES un informācija par to, kā šajās nozarēs nodrošina apmācības iespējas. Kartēšanā būtu arī jāanalizē prasmju un darbaspēka trūkuma pamatcēloņi, jo īpaši saistībā ar darba piedāvājumu kvalitāti neto nulles emisiju nozarēs, piemēram, izvērtējot darba apstākļus un koplīguma sarunu pieejamības tvērumu. Turklāt, pamatojoties uz šādas kartēšanas un esošo pētījumu rezultātiem un apspriežoties ar Neto nulles emisiju Eiropas platformu, Komisijai, kad saistībā ar neto nulles tehnoloģiju tiek identificēts kritisks prasmju trūkums, būtu jāizsludina uzaicinājums iesniegt piedāvājumus par akadēmijas izveidi attiecībā uz konkrēto tehnoloģiju (Akadēmija). Akadēmiju izveidei būtu jādara pieejams Savienības sākuma finansējums un tām būtu jāļauj darboties ar mērķi trīs gadu laikā pēc to izveides kļūt finansiāli ilgtspējīgām, saņemot finansiālu ieguldījumu no privātā sektora. Lai akadēmijas sāktu darboties pēc iespējas ātrāk un izstrādātu mācību programmas neto nulles emisiju tehnoloģiju jomā, ir vajadzīga spēcīga pārvaldība. Tam nebūtu jāskar noteicošā loma, kas šādu akadēmiju izveidē varētu būt sociālajiem partneriem un augstskolām, kā tas bija Akumulatoru alianses gadījumā. Tādas starptautiskas un starpdisciplīnu augstskolu alianses mērķim kā Transform4Europe vajadzētu būt vienotāku un kopēju standartu panākšanai apmācības un pārkvalifikācijas vai prasmju pilnveides darbību jomā. Kopumā par prioritāti būtu jānosaka esošās pētniecības un mācību infrastruktūras izmantošana.*

- (66a) *Vienam no akadēmiju mērķiem vajadzētu būt veicināt Savienības reindustrializāciju un dekarbonizāciju, kā arī tās atvērto stratēģisko autonomiju.*

Akadēmijām būtu jāpievēršas arī vajadzībai pēc Savienībā izgatavotām neto nulles emisiju tehnoloģijām ar augstiem sociālajiem un klimatiskajiem standartiem. Akadēmijas būtu jāizveido līdz 2024. gada 31. decembrim, un tām būtu jānodrošina mācību saturs pēc iespējas vairākās Savienības iestāžu valodās, lai panāktu ģeogrāfisko līdzsvaru starp dalībvalstīm. Līdz 2025. gada 31. decembrim tām būtu jā sāk izplatīt sākotnējo mācību saturu attiecīgajām izglītības un apmācības iestādēm dalībvalstīs, piemēram, augstskolām, pētniecības augstskolām, lietišķo zinātņu augstskolām un augstskolu apvienībām, uzņēmumiem, kas nodrošina šādu izglītību un apmācību, tostarp MVU, jaunuzņēmumiem un sociālajiem uzņēmumiem, sociālajiem partneriem un pasniedzējiem. Akadēmijām būtu jācenšas nodrošināt 100 000 izglītojamo apmācību trīs gadu laikā pēc to izveidošanas, ņemot vērā konstatēto prasmju trūkumu, kas var izraisīt izglītojamo skaita atšķirības katrā akadēmijā. Akadēmijām būtu jāsekmē neto nulles emisiju tehnoloģijām vajadzīgo prasmju pieejamība, tostarp MVU. Mācību saturā būtu jāņem vērā jau esošās mācību programmas, kas izstrādātas vietējā Prasmju pilnveides pakta ietvaros un profesionālās izcilības centros, un tam būtu jābūt paredzētam visiem izglītības un kvalifikācijas līmeņiem un visiem darba ņēmējiem, tostarp mācekļiem, visā attiecīgo nozaru vērtības ķēdē, ņemot vērā visus secīgos rūpniecības posmus no produkta (vai pakalpojuma) izstrādes līdz ražošanai, ietverot arī materiālu reciklēšanu un atkalizmantošanu, lai tiktu iekļautas visas dažādās profesijas visā vērtības ķēdē. Minētajā saturā būtu jāiekļauj arī mācību moduļi ar attiecīgu informāciju par veselību un drošību darbā attiecībā uz katru konkrēto tehnoloģiju, kā arī vispārīga attiecīgā informācija par darba ņēmēju tiesībām un darba apstākļiem, tostarp par darba laiku un darba ņēmēju tiesībām uz informāciju un uzklauššanu. Attiecīgā gadījumā izglītības un apmācības pakalpojumu sniedzēji minēto saturu varētu pielāgot valsts tiesību aktiem, piemērojamiem koplīgumiem un teritoriālajām un nozaru īpatnībām. Mācību saturam vajadzētu būt vērstam arī uz valsts un vietējo pārvaldes iestāžu darbiniekiem (jo īpaši tiem, kas ir atbildīgi par atļauju izsniegšanu, ietekmes novērtēšanu un regulējumu jauno tehnoloģiju jomā), tādējādi veicinot spēju veidošanu valsts pārvaldes iestādēs un mazinot atšķirības starp dalībvalstīm.

(66b) Dalībvalstīm akadēmiju izstrādātais mācību materiāls būtu jāizmanto un jāievieš esošajos instrumentos, piemēram, pastiprinātajā Garantijā jauniešiem, kuru

mērķis ir nodrošināt izglītību un apmācību NEET, un esošajās mentorēšanas programmās. Lai nodrošinātu prasmju pārredzamību un pārnesamību un darba ņēmēju mobilitāti un šajā darbā atbalstītu dalībvalstis, akadēmijas izstrādās un ievieš kvalifikācijas apliecinājuma dokumentus, arī mikro kvalifikācijas, kas aptvers mācīšanās rezultātus. Minētie dokumenti būtu jāizdod Eiropas mācību apliecinājuma dokumentu formātā, un tos varētu integrēt EUROPASS un attiecīgā gadījumā iekļaut nacionālajās kvalifikāciju ietvarstruktūrās. Dalībvalstis būtu jāmudina izmantot akadēmiju izstrādāto saturu, lai savā teritorijā atbalstītu pastāvīgu pārkvalifikāciju un prasmju pilnveidi un attiecīgās izglītības un apmācības iestādes, izmantojot valsts programmas un Savienības finansējumu, arī no Eiropas Sociālā fonda Plus, pastiprinātās Garantijas jauniešiem, Atvērto durvju iniciatīvas mehānisma, InvestEU, Eiropas Reģionālās attīstības fonda, Taisnīgas pārkārtošanās mehānisma, Modernizācijas fonda un tehniskā atbalsta instrumenta, un lai atbalstītu sieviešu integrāciju saskaņā ar Eiropas Dzimumu līdztiesības stratēģiju ar mērķi mazināt dzimumu stereotipus izglītībā un stereotipus par profesijām. Eiropas Nodarbinātības dienestu tīklam var būt svarīga loma prasmju akadēmiju piedāvāto apmācību programmu mācību satura izmantošanā, izveidojot un ieviešot Eiropas aroda profilus un sniedzot valstu nodarbinātības dienestiem informāciju par tiem.

- (66c) *Neto nulles emisiju Eiropas platformai būtu jāpalīdz virzīt akadēmiju darbu, nodrošinot, ka to saturs risina to prasmju nepietiekamības problēmu, kuras apzinātas kartēšanā, un būtu jānodrošina pārraudzība. Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka norīkotais valsts pārstāvis var rīkoties kā starpnieks starp attiecīgajām valsts ministrijām un dalībvalstu kompetentajām iestādēm, kā arī valsts sociālajiem partneriem un nozares pārstāvjiem. Neto nulles emisiju Eiropas platformā būtu jāvāc informācija par dažādu akadēmiju gūto progresu un līdz 2026. gada beigām jā sagatavo pārskata ziņojumus par mācību programmu ieviešanu, tostarp sniedzot datu sadalījumu par akadēmiju programmu izmantojošo izglītojamo skaitu katrā rūpniecības nozarē, kā arī pēc dzimuma, vecuma un izglītības un kvalifikācijas līmeņa.*
- (67) *Lai gan tad, ja Savienības tiesību aktos nav specifisku noteikumu, ar ko tiktu noteiktas minimālās apmācības prasības, kuras jāizpilda, lai piekļūtu reglamentētai*

profesijai vai tajā darbos, dalībvalsts ir kompetenta lemt, vai un kā reglamentēt profesiju, valsts noteikumi, kas regulē piekļuvi reglamentētām profesijām, nedrīkst radīt nepamatotus vai nesamērīgus šķēršļus minēto pamattiesību īstenošanai. Kompetence reglamentēt piekļuvi profesijai ir jāīsteno, ievērojot nediskriminācijas un proporcionalitātes principus, saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2018/958¹. Dalībvalstīm savā novērtējumā būtu jāņem vērā jebkāda negatīva ietekme, ko regulējums vai profesijas var atstāt uz prasmju pieejamību neto nulles emisiju industrijā, un jācenšas pēc iespējas ierobežot regulējumu šajās jomās.

(68) Ja ¹ akadēmiju izstrādāto mācību programmu apguve nodrošina kvalifikācijas apliecinājumus, kas palīdzētu *arī* personām, kuras vēlas piekļūt reglamentētai profesijai, dalībvalstīm *un darba devējiem*, lai atvieglotu mobilitāti stratēģiskajās neto nulles emisiju industrijas profesijās, šie kvalifikācijas apliecinājuma dokumenti būtu jāakceptē kā pietiekams pierādījums zināšanām, prasmēm un kompetencēm, ko tie apliecina.

(68a) Neto nulles emisiju tehnoloģiju ieguldījums Savienības dekarbonizācijas mērķu sasniegšanā var īstenoties tikai tad, kad tehnoloģijas ir ieviestas. Šāda ieviešana zināmā mērā var notikt privātajās māsaimniecībās, bet lielākā daļa dekarbonizācijas, visticamāk, tiks veikta rūpnieciskos dekarbonizēšanas procesos. Lai nodrošinātu, ka Savienībā tiek veiktas investīcijas šādai dekarbonizācijai, kas ir būtiski labu darbvietu un labklājības nodrošināšanai Savienībā, kā arī Savienības dekarbonizācijas mērķu sasniegšanai, ir ļoti svarīgi veicināt investīciju klimata uzlabošanu Savienības industrijā.

(69) Savienības līmenī būtu jāizveido Neto nulles emisiju Eiropas platforma, kurā būtu pārstāvētas dalībvalstis *un Eiropas Parlaments* un kuru vadītu Komisija. Neto nulles emisiju Eiropas platforma Komisijai un dalībvalstīm konkrētos jautājumos var sniegt konsultācijas un palīdzību un kalpot par references struktūru, kurā Komisija un dalībvalstis var koordinēt savu rīcību un kura atvieglo informācijas apmaiņu par jautājumiem, kas saistīti ar šo regulu. Neto nulles emisiju Eiropas platformai būtu arī jāpilda dažādos šīs regulas pantos noteikti uzdevumi, jo īpaši attiecībā uz atļauju izdošanu, arī vienas pieturas aģentūrām, neto nulles emisiju projektiem, finansējuma koordinēšanu *un piekļuvi tam*, piekļuvi tirgiem un prasmēm, kā arī *regulatīvajām smilškastēm attiecībā uz* inovatīvām neto nulles emisiju tehnoloģijām *un citām*

inovatīvām tehnoloģijām. Vajadzības gadījumā *Neto nulles emisiju Eiropas platformai vajadzētu būt iespējai* izveidot pastāvīgas vai pagaidu apakšgrupas un uzaicināt trešās personas, piemēram, ekspertus vai neto nulles emisiju industriju pārstāvjus.

- (70) Zaļā kursa industriālā plāna ietvaros Komisija paziņoja par savu nodomu izveidot neto nulles emisiju industriālās partnerības, kas aptvertu neto nulles emisiju tehnoloģijas. *Sadarbība, izmantojot šādas partnerattiecības, visticamāk, veicinās neto nulles emisiju tehnoloģiju ieviešanu visā pasaulē, lai atbalstītu savstarpēji pastiprinošas partnerības starp Savienību un trešām valstīm, tostarp ilgtspējīgas investīcijas un tehnisko palīdzību. Neto nulles emisiju industriālās partnerības varētu arī veicināt Savienības neto nulles tehnoloģiju un to komponentu apgādes dažādošanu un noturību, uzlabot Savienības un tās partneru informācijas apmaiņu par neto nulles emisiju tehnoloģiju izstrādi un palīdzēt Savienības neto nulles emisiju industrijām piekļūt globālajam tīras enerģijas tirgum, vienlaikus atbalstot jaunās nozares tīras enerģijas jomā trešās valstīs ar nepārprotamām salīdzinošām priekšrocībām.* Komisijai un dalībvalstīm *Neto nulles emisiju Eiropas platformā būtu jākoordinē* partnerības, apspriežot esošās relevantās partnerības un procesus, piemēram, zaļās partnerības, enerģētikas dialogus un citus esošo divpusējo līgumisko vienošanos veidus, kā arī iespējamo sinerģiju ar relevantajiem dalībvalstu divpusējiem nolīgumiem ar trešām valstīm. Nolīgumos ar trešām valstīm, tostarp neto nulles emisiju industriālajās partnerībās, būtu jāatspoguļo *Savienības* pamatvērtības un mērķi, jo īpaši attiecībā uz darba un starptautisko *vides standartu veicināšanu šajās valstīs.* Turklāt ar neto nulles emisiju *industriālajām partnerībām būtu jātiecas veicināt* rūpniecības pārveidi visā *Savienības* un trešo valstu uzņēmumu vērtības ķēdē un vienlaikus jānodrošina atvērti tirgi un godīga tirdzniecība.
- (71) Savienībai būtu jācenšas diversificēt starptautisko tirdzniecību un investīcijas neto nulles emisiju tehnoloģijās, *veidojot savstarpēji stiprinošas partnerības,* kurās ņemti vērā partneru ilgtspējīgas attīstības plāni un attiecīgie vidiskie un cilvēktiesību standarti, vienlaikus visā pasaulē veicinot augstus sociālos, *darba* un vidiskos standartus. *Tas* būtu jādara, cieši sadarbojoties un partnerībā ar līdzīgi domājošām valstīm saskaņā ar spēkā esošajiem līgumiem vai jauniem stratēģiskajiem

darījumiem. *Tāpat ciešā starptautiskā sadarbībā ar partnervalstīm, izmantojot atvērtu un līdzsvarotu pieeju, kurā pienācīgi tiktu ņemtas vērā Savienības stratēģiskās intereses un vajadzības*, būtu jāstiprina pētniecības un inovācijas centieni izstrādāt un ieviest neto nulles emisiju tehnoloģijas.

- (71a) *Komisijas priekšsēdētāja 2023. gada runā par stāvokli Savienībā paziņoja, ka konkurētspējas pārbaudi veiks neatkarīga padome. Šajā darbā būtu jāņem vērā informācija, kas pastāvīgi tiek apkopota par Savienības un valstu tiesību aktu radīto regulatīvo slogu un tā ietekmi uz Savienības rūpniecības, tostarp neto nulles emisiju nozaru, konkurētspēju. Lai atvieglotu šo darbu, ar šo regulu izveido Eiropas Zinātnisko konsultatīvo padomi pārskatīšanas un regulatīvā sloga jautājumos. Konsultatīvajai padomei būtu jāizstrādā zinātniski pamatoti ieteikumi par regulatīvā sloga ietekmi Savienībā, pamatojoties uz atsevišķiem gadījumiem.*
- (72) Ja saskaņā ar šo regulu Komisijai ir deleģētas pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar Līguma *par Eiropas Savienības darbību (LESD)* 290. pantu, ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī, un lai minētās apspriešanās tiktu rīkotas saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu³¹. Jo īpaši, lai deleģēto aktu sagatavošanā nodrošinātu vienādu dalību, Eiropas Parlaments un Padome visus dokumentus saņem vienlaicīgi ar dalībvalstu ekspertiem, un minēto iestāžu ekspertiem ir sistemātiska piekļuve Komisijas ekspertu grupu sanāksmēm, kurās notiek deleģēto aktu sagatavošana.
- (73) Tiktāl, ciktāl kāds no šajā regulā paredzētajiem pasākumiem ir valsts atbalsts, noteikumi, kas attiecas uz šādiem pasākumiem, neskar *LESD* 107. un 108. panta piemērošanu.
- (74) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķi nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet tās mēroga vai iedarbības dēļ to var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu.. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes

³¹ *Iestāžu nolīgums starp Eiropas Parlamentu, Eiropas Savienības Padomi un Eiropas Komisiju par labāku likumdošanas procesu (OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp.).*

principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minētā mērķa sasniegšanai,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

I NODAĻA

Priekšmets, darbības joma un definīcijas

1. pants

Priekšmets

1. Ar šo regulu izveido tādu pasākumu satvaru, ar kuriem ***visā Savienībā nodrošina koordinētu pieeju tādu neto nulles emisiju tehnoloģiju, kā arī komponentu, materiālu un mehānismu izgatavošanas jaudas palielināšanai visās to tehnoloģiju piegādes ķēdēs, kas ir nepieciešamas to izgatavošanai un darbībai Savienībā, lai:***
 - a) *atbalsstītu Savienības klimata mērķrādītājus un klimatneitralitātes mērķi, kas noteikts Regulā (ES) 2021/1119;*
 - b) *stiprinātu Savienības rūpniecības starptautisko konkurētspēju, lai veicinātu kvalitatīvu darbvietu radīšanu;*
 - c) *uzlabotu Savienības piekļuvi drošām un ilgtspējīgām neto nulles emisiju tehnoloģiju piegādēm;*
 - d) *stiprinātu Savienības atvērto stratēģisko autonomiju;*
 - e) *aizsargātu attiecīgo Savienības piegādes ķēžu noturību un*
 - f) *panāktu Savienības ekonomikas un sabiedrības dekarbonizāciju.*
2. Lai sasniegtu 1. punktā minēto vispārīgo mērķi, šajā regulā ir paredzēti pasākumi, kuru mērķis ir nodrošināt:
 - a) *ka Savienībā tiek samazinātas stratēģiskās atkarības attiecībā uz stratēģiskām neto nulles emisiju tehnoloģijām, kā arī komponentiem, materiāliem un mehānismiem šo tehnoloģiju piegādes ķēdēs, kas ir neaizstājami to ražošanai un darbībai un kas līdz 2030. gadam sasniedz izgatavošanas jaudu, kura atbilst:*

- i) vismaz 40 % no Savienības ikgadējām vajadzībām ieviest attiecīgās tehnoloģijas, kas nepieciešamas, lai sasniegtu Savienības klimata un enerģētikas mērķrādītājus, pamatojoties uz tehnoloģiju ieviešanu, kas plānota visā Savienībā saskaņā ar nacionālajiem enerģētikas un klimata plāniem, kurus dalībvalstis sagatavojušas un iesniegušas saskaņā ar Regulu (ES) 2018/1999, un*
- ii) vismaz 25 % no globālā pieprasījuma pēc attiecīgajām tehnoloģijām; b) ka tiek garantēta neto nulles emisiju tehnoloģiju un saistīto pakalpojumu brīva aprīte iekšējā tirgū.*

3. Ja, balstoties uz 35. pantā minēto ziņojumu, Komisija secina, ka Savienība 1. un 2. punktā izvirzītos mērķus, visticamāk, nerasniegs, tā novērtē, cik iespējami un samērīgi ir ierosināt pasākumus vai īstenot pilnvaras Savienības līmenī, lai nodrošinātu minēto mērķu sasniegšanu. *Jo īpaši Komisija izvērtē iespēju, tostarp ar deleģētajiem aktiem saskaņā ar 33. pantu, papildinot šo regulu, noteikt detalizētākus mērķrādītājus galvenajām tehnoloģijām un komponentiem, lai nodrošinātu minēto mērķu sasniegšanu. Komisija apspriežas ar Neto nulles emisiju Eiropas platformu, lai noteiktu, kurus pasākumus vai pilnvaras piemērot.*

2. pants

Darbības joma

Izņemot šīs regulas 26. un 27. pantu, ko piemēro neto nulles emisiju tehnoloģijām, šo regulu piemēro 3.a panta 1. punktā uzskaitītajām neto nulles emisiju tehnoloģijām, kā arī komponentiem, materiāliem un mehānismiem piegādes ķēdēs šīm tehnoloģijām, kas nepieciešamas to ražošanai un darbībai. Šīs regulas darbības jomā neietilpst izejvielas, pārstrādāti materiāli un komponenti, kas ietilpst Regulas (ES) .../... [pievienot zemspvītras piezīmi ar atsaucēm uz Kritisko izejvielu regulas publikāciju] un Regulas (ES) 2023/1781 darbības jomā.

3. pants

Definīcijas

1. Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

- a) “neto nulles emisiju tehnoloģijas” ir **3.a panta 1. punktā uzskaitītās tehnoloģijas**;
- b) “komponents” ir **izgatavots elements neto nulles emisiju tehnoloģijas galaproduktam**;
- ba) “materiāli” ir **jebkuras izejvielas vai pārstrādāti materiāli, kas vajadzīgi neto nulles emisiju tehnoloģijas vai galaprodukta komponenta ražošanai**;
- c) “inovatīvas neto nulles emisiju tehnoloģijas” ir tehnoloģijas, **kas ietver patiesu inovāciju, kura pašlaik nav pieejama iekšējā tirgū un vismaz vienā veidā uzlabo salīdzināmu dominējošo neto nulles emisiju tehnoloģiju, kā arī jebkura tehnoloģija, kas iekļauta 26.d pantā minētajā energotehnoloģiju stratēģiskajā plānā**;
- ca) “citas inovatīvas tehnoloģijas” ir tehnoloģijas, **kas potenciāli var sekmēt pārkārtošanos uz klimatneitrālu, tīru ekonomiku un samazināt stratēģiskās atkarības, un kas ietver īstenu inovāciju, kura pašlaik iekšējā tirgū nav pieejama un ir pietiekami izstrādāta, lai to testētu kontrolētā vidē**;
- cb) “pirmskomercializācijas posma inovatīvas neto nulles emisiju tehnoloģijas” ir **inovatīvas nulles emisiju tehnoloģijas, kas nav komerciāli pieejamas, bet ir pietiekami izstrādātas, lai tās testētu kontrolētā vidē**;
- cc) “jaunas komerciālas neto nulles emisiju tehnoloģijas” ir **neto nulles emisiju tehnoloģijas, kuras vēl netiek plaši komercializētas, kuru īpatsvars tirgū ir neliels, kuras vismaz vienā veidā uzlabo salīdzināmas dominējošās tehnoloģijas un kuras nepārprotami ir saistītas ar zināmu risku, ja tās tiek iekļautas iepirkumā**;
- cd) “pirmskomercializācijas posma iepirkums” ir **pirmskomercializācijas posma inovatīvu neto nulles emisiju tehnoloģiju iepirkums, kas ietver gan riskus, gan ieguvumus tirgus apstākļos un pakāpenisku konkurētspējīgu izstrādi, un iepirkto produktu izstrādes darbības ir skaidri nodalītas no galaproduktu izmantošanas komerciālos apjomos**;
- ce) “inovatīvu risinājumu publiskais iepirkums” ir **iepirkums, kurā līgumslēdzējas iestādes darbojas kā komerciālu inovatīvu neto nulles emisiju tehnoloģiju ieviesējas, un iepirkums var ietvert atbilstības testēšanu**;

- d) “neto nulles emisiju tehnoloģiju izgatavošanas projekts” ir tāds plānots industriāls komplekss vai tāda esoša kompleksa paplašināšana vai pārprofilēšana, kurā izgatavo neto nulles emisiju tehnoloģijas, **galaproduktus vai komponentus, materiālus vai mehānismus šo tehnoloģiju piegādes ķēdēs, un kurš ir nepieciešams to ražošanai un darbībai;**
- e) “stratēģisks neto nulles emisiju projekts” ir neto nulles emisiju tehnoloģiju izgatavošanas projekts, **kas atlasīts saskaņā ar 10. pantā noteiktajiem kritērijiem;**
- ea) **“neto nulles emisiju industrijas ieleja” jeb “ieleja” ir konkrēta zemes platība, ko dalībvalsts noteikusi, lai veicinātu izgatavošanas kompleksu būvniecību vai paplašināšanu neto nulles emisiju rūpniecības piegādes ķēdē;**
- f) “atļauju piešķiršanas process” ir process, kas aptver visas relevantās administratīvās atļaujas, kas vajadzīgas, lai plānotu, būvētu, paplašinātu un īstenotu neto nulles emisiju tehnoloģiju izgatavošanas projektus, **piemēram, stratēģiskos neto nulles emisiju projektus,** ietverot ar būvniecību, ķīmikālijām un tīkla pieslēgumu saistītas atļaujas un vidiskos novērtējumus un atļaujas, ja tādi ir vajadzīgi, un kas ietver visus administratīvos pieteikumus un procedūras no pieteikuma **■ saņemšanas izraudzītajā iestādē** līdz visaptverošā lēmuma paziņošanai par procedūras iznākumu, ko veic atbildīgā valsts kompetentā iestāde **vai attiecīgā gadījumā atbildīgais tīkla operators;**
- g) “visaptverošs lēmums” ir lēmums vai lēmumu kopums, kuru pieņem dalībvalsts iestādes, izņemot tiesu iestādes, un kurā noteikts, vai projekta virzītājam ir vai nav atļauts īstenot neto nulles emisiju tehnoloģiju izgatavošanas projektu, neskarot lēmumus, kuri pieņemti administratīvas pārsūdzības procedūras kontekstā;
- h) “projekta virzītājs” ir jebkurš uzņēmums vai uzņēmumu konsorcijs, kas izstrādā neto nulles emisiju tehnoloģiju izgatavošanas projektu vai stratēģisku neto nulles emisiju projektu;
-
- ia) **“neto nulles emisiju regulatīvā smilškaite” ir shēma, kas uzņēmumiem dod iespēju inovatīvas neto nulles emisiju tehnoloģijas un citas inovatīvas**

***tehnoloģijas testēt kontrolētā reālu apstākļu vidē saskaņā ar īpašu plānu,
kuru izstrādā un uzrauga kompetentā iestāde;***

- k) “attiecīgā iestāde” ir iestāde, kas saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir kompetenta izdot atļaujas un pilnvarojumus, kuri attiecas uz nekustamo aktīvu, arī energoinfrastruktūras, plānošanu, projektēšanu un būvniecību;
- l) “publiskā iepirkuma procedūra” ir jebkura šāda procedūra:
 - i) jebkāda veida piešķiršanas procedūra, uz kuru attiecas Direktīva 2014/24/ES un ar kuru noslēdz publisku līgumu vai uz kuru attiecas Direktīva 2014/25/ES un ar kuru noslēdz piegādes, būvdarbu un pakalpojumu līgumu;
 - ii) būvdarbu vai pakalpojumu koncesijas piešķiršanas procedūra, uz kuru attiecas Direktīva 2014/23/ES;
- m) “līgumslēdzēja iestāde” publiskā iepirkuma procedūru kontekstā ir līgumslēdzēja iestāde, kas definēta Direktīvas 2014/23/ES 6. pantā, Direktīvas 2014/24/ES 2. panta 1. punkta 1) apakšpunktā un Direktīvas 2014/25/ES 3. pantā;
- n) “līgumslēdzējs” publiskā iepirkuma procedūru kontekstā ir līgumslēdzējs, kas definēts Direktīvas 2014/23/ES 7. pantā un Direktīvas 2014/25/ES 4. pantā;
- o) “līgums” publiskā iepirkuma procedūru kontekstā ir publisks līgums, kas definēts Direktīvas 2014/24/ES 2. panta 1. punkta 5) apakšpunktā, “līgumi”, kas definēti “piegādes, būvdarbu un pakalpojumu līgumos”, kas definēti Direktīvas 2014/25/ES 2. panta 1) punktā, un “koncesijas”, kas definētas Direktīvas 2014/23/ES 5. panta 1) punktā;
- p) “izsole” ir tādu konkursa procedūru mehānisms, uz kurām neattiecas termina “koncesijas” definīcija saskaņā ar Direktīvas 2014/23/ES 5. panta 1) punktu;
- q) “CO₂ iesūkņēšanas jauda” ir ikgadējais CO₂ daudzums, ko var iesūknēt ekspluatācijā esošā ģeoloģiskās uzglabāšanas vietā, kurai izdota atļauja saskaņā ar Direktīvu 2009/31/EK, ***tostarp sālsūdens nesējslāņos, un kurā ir aprīkojums CO₂ piesaistei un transportēšanai uz uzglabāšanas vietu***, nolūkā samazināt emisijas vai palielināt oglekļa piesaistījumus, it sevišķi no liela mēroga rūpnieciskām iekārtām; mēra tonnās gadā;

- qa) **“CO₂ transportēšanas tīkli” ir multimodāla CO₂ transportēšanas infrastruktūra, kas ietver cauruļvadu tīklu un saistītās kompresijas stacijas, CO₂ transportēšanai uz uzglabāšanas vietu;**
- r) “energosistēmas integrācija” ir visas energosistēmas kā viena veseluma plānošanas un ekspluatēšanas risinājumi – aptverot dažādus enerģijas nesējus, infrastruktūras un patēriņa sektorus un tos ciešāk sasaistot nolūkā panākt drošus un resursefektīvus nefosilus energopakalpojumus ar vismazākajām izmaksām sabiedrībai;
- s) “izgatavošanas jauda” ir izgatavošanas projektā saražoto neto nulles emisiju tehnoloģiju izlaides jaudas kopējais apjoms. Ja izgatavošanas projektā neražo galaproduktus, bet gan specifiskus komponentus vai specifiskas mašīnas, ko primāri izmanto šādu produktu ražošanai, tad izgatavošanas jauda ir tā galaprodukta izlaides jauda, kurā tiktu izmantoti šādi komponenti vai specifiskas mašīnas, kas jāsaražo.

3.a pants

Neto nulles emisiju tehnoloģijas

1. **Neto nulles emisiju tehnoloģijas, kas ietilpst šīs regulas darbības jomā, ir:**
 - a) **tehnoloģijas, ko izmanto enerģijas ražošanai no atjaunīgajiem energoresursiem, kā definēts Direktīvā (ES) 2018/2001;**
 - b) **kodolskaldīšanas un kodolsintēzes enerģijas tehnoloģijas, tostarp kodoldegvielas cikla tehnoloģijas;**
 - c) **enerģijas uzglabāšanas tehnoloģijas;**
 - d) **oglekļa dioksīda (CO₂), metāna (CH₄) un slāpekļa oksīda (N₂O), atdalīšanas, uztveršanas, transportēšanas, iesūkņēšanas (EPP), uzglabāšanas un izmantošanas tehnoloģijas;**
 - e) **ūdeņraža (H₂) transportēšanas infrastruktūras tehnoloģijas;**
 - f) **elektrolīzeru un kurināmā elementu tehnoloģijas;**
 - g) **elektrības, ūdeņraža (H₂), ilgtspējīgu alternatīvo degvielu, kā definēts Regulā (ES) .../... (OV iekļaus atsauci uz ilgtspējīgām jūras transporta degvielām, regula 2021/0210(COD)), un vēja dzinēju tehnoloģijas transportam;**
 - h) **elektrouzlādes tehnoloģijas transportam;**

- i) ūdeņraža (H₂), ilgtspējīgu alternatīvo degvielu, kā definēts Regulā (ES) .../... (OV iekļaus atsauci uz... [“ReFuel Aviation”, 2021/0205(COD)]), un biometāna (CH₄) ražošanas un uzpildes infrastruktūras tehnoloģijas;*
- j) siltumsūkņu tehnoloģijas;*
- k) energoefektivitātes tehnoloģijas;*
- l) siltumenerģijas sadales un elektrotīkla tehnoloģijas;*
- m) energovadības tehnoloģijas;*
- n) augstas efektivitātes rūpnieciska procesa un elektrifikācijas tehnoloģijas energoietilpīgām un oglekļietilpīgām nozarēm;*
- o) biomateriālu ražošanas tehnoloģijas, tostarp biobāzētas ķīmiskās ražošanas tehnoloģijas;*
- p) reciklēšanas tehnoloģijas.*

2. Sešu mēnešu laikā pēc katra nacionālā enerģētikas un klimata plāna paziņošanas termiņa saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 3. panta 1. punktu un sešu mēnešu laikā pēc katra atjauninātā nacionālā enerģētikas un klimata plāna atjauninājuma iesniegšanas termiņa saskaņā ar minētās regulas 14. panta 2. punktu Komisija novērtē šā panta 1. punktā izklāstīto neto nulles emisiju tehnoloģiju sarakstu un saskaņā ar šīs regulas 33. pantu var ierosināt deleģētos aktus, grozot minēto sarakstu, lai nodrošinātu, ka tas atspoguļo tehnoloģiju vajadzības, kas izriet no dalībvalstu nacionālajiem enerģētikas un klimata plāniem.

II nodaļa

Neto nulles emisiju tehnoloģiju izgatavošanu veicinoši nosacījumi

I SADAĻA

ADMINISTRATĪVO UN ATĻAUJU PIEŠĶIRŠANAS PROCESU RACIONALIZĒŠANA

4. pants

Vienas pieturas aģentūra

1. Līdz... [3 mēneši pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] dalībvalstis izraugās **vai izveido vienu** kompetento iestādi (**izraudzītā iestāde**). **Izraudzītā iestāde** ir atbildīga par neto nulles emisiju tehnoloģiju izgatavošanas projektiem vajadzīgo atļauju piešķiršanas procesa atvieglošanu un koordinēšanu un ■ sniedz konsultācijas par administratīvā sloga samazināšanu saskaņā ar 5. pantu.
2. **Izraudzītā** iestāde projekta virzītājam atļauju piešķiršanas procesā, kura rezultātā par konkrētu projektu tiek pieņemts visaptverošs lēmums, ir vienīgais kontaktpunkts, un tā koordinē visu relevanto dokumentu un informācijas iesniegšanu.
3. Šā panta 1. punktā minētās valsts vai reģionālās **izraudzītās** iestādes pienākumus vai ar to saistītos uzdevumus attiecībā uz jebkuru konkrētu projektu var deleģēt citai iestādei vai tos var pildīt cita iestāde, ar nosacījumu, ka:
 - a) **izraudzītā** iestāde par minēto deleģēšanu informē projekta virzītāju;
 - b) par katru projektu ir atbildīga viena iestāde;
 - c) visu relevanto dokumentu un informācijas iesniegšanu koordinē viena iestāde.
4. Projektu virzītājiem ir atļauts visus atļauju piešķiršanas procesam relevantos dokumentus iesniegt elektroniski.
5. Valstu **izraudzītās** iestādes attiecībā uz konkrētu projektu ņem vērā visus derīgos pētījumus un atļaujas vai pilnvarojumus, kas attiecīgi veikti vai izdoti pirms projekta atļauju piešķiršanas procesa uzsākšanas saskaņā ar šo pantu, un nepieprasa pētījumus un atļaujas vai pilnvarojumus dublēt, ja vien Savienības tiesību aktu prasības nenosaka citādi.

6. ***Izraudzītā*** iestāde nodrošina, ka pieteikuma iesniedzēji var viegli piekļūt informācijai un vienkāršām tādu strīdu izšķiršanas procedūrām, kas attiecas uz projektu būvniecībai vai paplašināšanai vajadzīgo atļauju piešķiršanas procesu un atļauju izdošanu, un attiecīgā gadījumā arī alternatīviem strīdu izšķiršanas mehānismiem.
7. Dalībvalstis nodrošina, ka valsts kompetentajai iestādei, kas ir atbildīga par visiem atļauju piešķiršanas procesiem, arī visiem procedūras posmiem, ir pietiekams skaits kvalificētu darbinieku un pietiekami finanšu, tehniskie un tehnoloģiskie resursi, arī kvalifikācijas celšanai un pārkvalifikācijai, lai iestāde varētu sekmīgi pildīt šajā regulā noteiktos uzdevumus.
8. Šīs regulas 28. un 29. pantā minētajā platformā periodiski apspriež šīs iedaļas un 12. un 13. panta īstenošanu un dalās paraugpraksē par to, kā labāk organizēt valstu kompetentās iestādes un kā paātrināt atļauju piešķiršanas procedūras.
- 8.a** ***Dalībvalstis apsver iespēju saskaņā ar nacionālajiem atveseļošanas un noturības plāniem palielināt tiešo atbalstu valsts kompetentajai iestādei. Komisija norīkotajai iestādei un dalībvalstīm sniedz tehnisku atbalstu atļauju piešķiršanas procesa īstenošanā.***
- 8.b** ***Valsts kompetentā iestāde nosaka un dara pieejamas detalizētas prasības un informācijas apjomu, ko no projekta virzītāja prasa pirms atļauju piešķiršanas procesa sākšanās.***

5. pants

Informācijas piekļūstamība tiešsaistē

Dalībvalstis par administratīvajiem procesiem, kas ir relevanti neto nulles emisiju tehnoloģiju izgatavošanas projektiem, arī stratēģiskiem neto nulles emisiju projektiem, tiešsaistē un centralizētā un viegli piekļūstamā veidā sniedz informāciju par šādiem elementiem:

- a) atļauju piešķiršanas process,
- b) finansēšanas un investīciju pakalpojumi,
- c) finansējuma ieguves iespējas Savienības un dalībvalstu līmenī,
- d) uzņēmējdarbības atbalsta pakalpojumi, tostarp, bet ne tikai, attiecībā uz uzņēmumu ienākuma nodokļa deklarāciju, vietējiem nodokļu tiesību aktiem, darba tiesībām.

5.a pants

Īstenošanas paātrināšana

1. *Dalībvalstis un attiecīgā gadījumā Komisija veic pasākumus, lai paātrinātu un piesaistītu publiskās un privātās investīcijas neto nulles emisiju tehnoloģiju ražošanas projektos. Neskarot LESD 107. un 108. pantu, šādas darbības var ietvert atbalsta sniegšanu un koordinēšanu neto nulles emisiju tehnoloģiju izgatavošanas projektiem, kuriem ir grūtības piekļūt finansējumam. Komisija un dalībvalstis nodrošina, ka šis atbalsts projekta virzītājam ir sniegts sešu mēnešu laikā pēc stratēģiskā neto nulles emisiju projekta pieprasījuma iesniegšanas.*
2. *Dalībvalstis sniedz administratīvu un operatīvu atbalstu to teritorijā esošiem neto nulles emisiju tehnoloģiju ražošanas projektiem, lai veicinātu to ātru un efektīvu īstenošanu, īpašu uzmanību pievēršot projektos iesaistītajiem MVU, tostarp nodrošinot:*
 - a) *palīdzība ar mērķi nodrošināt, ka tiek panākta atbilstība piemērojamajiem administratīvajiem un ziņošanas pienākumiem;*
 - b) *palīdzība projektu virzītājiem ar mērķi palielināt sabiedrības atbalstu projektam;*
 - c) *palīdzība projektu virzītājiem atļauju piešķiršanas procesā, jo īpaši MVU.*

Papildus dalībvalstu sniegtajam atbalstam Komisija sniedz stratēģiskiem neto nulles emisiju projektiem palīdzību, kā minēts pirmajā daļā.

Dalībvalstis nodrošina attiecīgās administratīvās struktūras ar resursiem un personālu, lai tās uz turpmākiem pieprasījumiem varētu reaģēt termiņos, kas tām jāievēro.
3. *Ne vēlāk kā 2024. gada 31. decembrī Komisija ierosina Padomei un PF18. pantsarlamentam pieejas dažādo Savienības un dalībvalstu publiskā finansējuma avotu koordinēšanai stratēģiskiem neto nulles emisiju projektiem, lai paātrinātu šādu projektu ieviešanu.*

6. pants

Atļauju piešķiršanas procesa ilgums

1. Atļauju piešķiršanas process neto nulles emisiju tehnoloģiju izgatavošanas projektiem nepārsniedz nevienu no šādiem termiņiem:
 - a) 9 mēneši tādu neto nulles emisiju tehnoloģiju izgatavošanas projektu būvniecības gadījumā, kuros izgatavošanas jauda gadā ir mazāka par 1 GW;
 - b) 12 mēneši tādu neto nulles emisiju tehnoloģiju izgatavošanas projektu būvniecības gadījumā, kuros izgatavošanas jauda gadā pārsniedz 1 GW.
2. Neto nulles emisiju tehnoloģiju izgatavošanas projektiem, kuros izgatavošanas jauda gadā netiek mērīta GW, atļauju piešķiršanas process nepārsniedz 12 mēnešus.
3. Attiecībā uz esošu izgatavošanas kompleksu izgatavošanas jaudas paplašināšanu 1. un 2. punktā minētos termiņus samazina uz pusi.
4. Izņēmuma gadījumos, ja tas nepieciešams ierosinātā projekta rakstura, sarežģītības, atrašanās vietas vai lieluma dēļ, kompetentās iestādes 1. un 2. punktā minētos termiņus pirms termiņa beigām un katrā gadījumā atsevišķi var pagarināt par maksimāli vienu mēnesi.

Ja kompetentās iestādes uzskata, ka ierosinātais projekts rada ārkārtēju risku darba ņēmēju vai vispārējās sabiedrības veselībai un drošībai, un ir vajadzīgs papildu laiks, lai pārlicinātos, ka ir ieviesti pienācīgi aizsardzības pasākumi, minētos termiņus tās pirms termiņa beigām un katrā gadījumā atsevišķi var pagarināt vēl par 6 mēnešiem.
5. Jebkurā no šādiem gadījumiem kompetentā iestāde informē projekta virzītāju par termiņa pagarinājuma iemesliem un datumu, kad ir gaidāms rakstisks visaptverošais lēmums.
6. Kompetentās iestādes atļaujas piešķiršanas pieteikumu atzīst par derīgu ne vēlāk kā viena mēneša laikā pēc pieteikuma saņemšanas vai, ja projekta virzītājs nav nosūtījis visu pieteikuma izskatīšanai vajadzīgo informāciju, tās pieprasa, lai projekta virzītājs četrpadsmit dienu laikā no minētā pieprasījuma saņemšanas iesniedz pilnīgu pieteikumu. Dienu, kad izraudzītā iestāde pieteikumu ir atzinusi par pilnīgu, uzskata par atļauju piešķiršanas procesa sākumu.

7. Ne vēlāk kā 3 mēnešus pēc pieteikuma pilnīguma apstiprināšanas izraudzītā iestāde ciešā sadarbībā ar projekta virzītāju un citām attiecīgajām iestādēm izstrādā detalizētu atļauju piešķiršanas procesa grafiku. Grafiku izraudzītā iestāde publicē brīvpiekļuves tīmekļvietnē.
8. Šajā pantā noteiktie termiņi neskar pienākumus, kas izriet no Savienības un starptautiskajiem tiesību aktiem, un neskar administratīvās pārsūdzības procedūras un tiesiskās aizsardzības līdzekļus tiesu iestādēs.
9. Termiņi, kas šajā pantā noteikti jebkurai no atļauju piešķiršanas procedūrām, neskar nekādus īsākus termiņus, ko noteikušas dalībvalstis.

9.a *Valsts kompetentās iestādes nodrošina, ka tad, ja attiecīgās pārvaldes struktūras šajā pantā minētajos piemērojamos termiņos nesniedz atbildi, konkrētos starpposmus uzskata par apstiprinātiem, izņemot gadījumus, kad valsts tiesību sistēmā nepastāv princips par administratīvu apstiprinājumu klusējot. Šo punktu piemēro arī galīgajiem lēmumiem par procesa iznākumu. Ja galīgais lēmums par procesa iznākumu tiek pieņemts, pamatojoties uz klusējot izteiktu apstiprinājumu, nedēļas laikā pēc klusējot izteikta apstiprinājuma stāšanās spēkā projekta virzītājam nosūta skaidru paziņojumu. Visi lēmumi, tostarp paziņojums par apstiprinājumu klusējot, ir publiski pieejami.*

9.b *Saskaņā ar šo regulu Eiropas Komisija pieņem pamatnostādnes, lai noteiktu minimālo atļauju piešķiršanas prasību kopumu, kas dalībvalstīm jāievēro saistībā ar neto nulles emisiju tehnoloģiju ražošanas projektiem, jo īpaši nolūkā vienkāršot sagatavošanas darbu projekta virzītājiem, kuri iesniedz ražošanas projektus, un vienlaikus atvieglo pārvaldes iestāžu pieprasījumu sagatavošanu.*

7. pants

Vidiskie novērtējumi un atļaujas

1. Ja saskaņā ar Direktīvas 2011/92/ES 5.–9. pantu ir jāveic ietekmes uz vidi novērtējums, attiecīgais projekta virzītājs 4. pantā minētajai kompetentajai iestādei pieprasa sniegt atzinumu par to, cik plaša un detalizēta informācija jāiesniedz vides ietekmējuma novērtējuma ziņojumā saskaņā ar minētās direktīvas 5. panta 1. punktu. Valsts kompetentā iestāde nodrošina, ka pirmajā daļā minētais atzinums tiek sniegts iespējami drīz un bez izņēmuma ne vēlāk kā 20 dienu laikā no dienas, kad projekta

virzītājs iesniedzis pieprasījumu, ja šis pieprasījums ietver visu nepieciešamo dokumentāciju. ***Kompetentās iestādes pēc pieprasījuma saņemšanas sniedz projekta virzītājam vajadzīgās dokumentācijas sarakstu, cenšas racionalizēt procesu un vadīt projekta virzītāju šajā procesā.***

2. Ja pienākums novērtēt ietekmi uz vidi izriet vienlaikus no Direktīvas 2011/92/ES, Direktīvas 92/43/EEK, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/147/EK, Direktīvas 2000/60/EK, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2001/42/EK³², Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2008/98/EK³³, Direktīvas 2010/75/ES vai Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2012/18/ES³⁴, valsts kompetentā iestāde nodrošina koordinētas vai kopīgas procedūras, kas atbilst minēto Savienības tiesību aktu prasībām.

Pirmajā daļā minētajā koordinētajā procedūrā valsts kompetentā iestāde koordinē dažādos atsevišķos konkrēta projekta ietekmes uz vidi novērtējumus, kas prasīti piemērojamajos Savienības tiesību aktos.

Pirmajā daļā minētajā kopīgajā procedūrā valsts kompetentā iestāde paredz vienu konkrēta projekta ietekmes uz vidi novērtējumu, kas prasīts piemērojamajos Savienības tiesību aktos.

Kopīgas vai koordinētas procedūras piemērošana neietekmē ietekmes uz vidi novērtējuma saturu.

3. Valsts kompetentā iestāde nodrošina, ka divu mēnešu laikā pēc tam, kad ir saņemta visa vajadzīgā informācija, kas savākta saskaņā ar Direktīvas 2011/92/ES 5., 6. un 7. pantu, un pabeigta minētās direktīvas 6. un 7. pantā minētā apspriešanās, attiecīgās iestādes par ietekmes uz vidi novērtējumu sniedz argumentētu secinājumu, kā norādīts minētās direktīvas 1. panta 2. punkta g) apakšpunkta iv) punktā.

3.a Izņēmuma gadījumos, ja tas nepieciešams ierosinātā projekta rakstura,

³² Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/42/EK (2001. gada 27. jūnijs) par noteiktu plānu un programmu ietekmes uz vidi novērtējumu (OV L 197, 21.7.2001., 30. lpp.).

³³ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/98/EK (2008. gada 19. novembris) par atkritumiem un par dažu direktīvu atcelšanu (OV L 312, 22.11.2008., 3. lpp.).

³⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2012/18/ES (2012. gada 4. jūlijs) par lielu ar bīstamām vielām saistītu avāriju risku pārvaldību, ar kuru groza un vēlāk atceļ Padomes Direktīvu 96/82/EK (OV L 197, 24.7.2012., 1. lpp.).

sarežģītības, atrašanās vietas vai lieluma dēļ, 8. panta 1. punktā minētās valsts kompetentās iestādes šā panta 3. punktā minētos termiņus pirms termiņa beigām un katrā gadījumā atsevišķi var pagarināt par maksimāli 30 dienām. Šādā gadījumā 8. panta 1. punktā minētā valsts kompetentā iestāde informē projekta virzītāju par pagarinājuma iemesliem un par datumu, kad ir gaidāms rakstisks argumentēts secinājums.

4. Termiņi, kuros par Direktīvas 2011/92/ES 5. panta 1. punktā minēto vidisko ziņojumu apspriežas ar attiecīgo sabiedrības daļu, nepārsniedz 80 dienas, bet nav īsāks par 40 dienām. Gadījumos, uz kuriem attiecas 6. panta 4. punkta otrā daļa, minēto periodu var, vērtējot katrā gadījumā atsevišķi, pagarināt līdz ne vairāk kā 90 dienām. *Šādā gadījumā valsts kompetentā iestāde informē projekta virzītāju par pagarinājuma iemesliem. Sabiedriskā apspriešana sākas, tiklīdz kompetentā administratīvā iestāde uzskata, ka projekta virzītāja iesniegtā dokumentācija ir pilnīga, un to veic paralēli valsts kompetentās iestādes veiktajam projekta pieprasījuma novērtējumam, vienlaikus ievērojot Direktīvā 2011/92/ES noteiktās prasības par apspriešanos ar attiecīgo sabiedrības daļu un darot sabiedriskās apspriešanas rezultātus pieejamus kompetentajai iestādei.*
- 4.a *Ja projekts ietekmētu Natura 2000 teritoriju, uz vides novērtējumu attiecas Direktīvā 92/43/EEK izklāstītie nosacījumi.*
- 4.b *Dalībvalstis nodrošina, ka to valsts kompetentās iestādes un citas iestādes saskaņā ar Direktīvas 2011/92/ES 6. panta 1. punktu ir pienācīgi aprīkotas, lai izpildītu savus pienākumus saskaņā ar šo pantu.*

8. pants

Plānošana

1. Gatavojot plānus, arī zonējumu, telpisko plānojumu un zemes izmantošanas plānus, valstu, reģionālās un vietējās iestādes attiecīgā gadījumā minētajos plānos iekļauj noteikumus par neto nulles emisiju tehnoloģiju izgatavošanas projektu, arī stratēģisku neto nulles emisiju projektu un visas nepieciešamās infrastruktūras, izstrādi. Prioritāti piešķir mākslīgām un būvētām platībām, industriāliem objektiem, degradētām teritorijām un attiecīgā gadījumā vēl neapbūvētām teritorijām, kas nav izmantojamas lauksaimniecībā un mežsaimniecībā. *Lai veicinātu neto nulles emisiju*

tehnoloģiju ražošanas projektu izstrādi, dalībvalstis nodrošina, ka visi attiecīgie telpiskās plānošanas dati ir pieejami tiešsaistē saskaņā ar 5. pantu.

2. Ja plānos ir iekļauti noteikumi par neto nulles emisiju tehnoloģiju izgatavošanas projektu (arī stratēģisku neto nulles emisiju projektu) izstrādi, un ir jāveic novērtējums saskaņā ar Direktīvu 2001/42/EK un saskaņā ar Direktīvas 92/43/EEK 6. pantu, minētos novērtējumus apvieno. Ja tas ir relevanti, minētajā apvienotajā novērtējumā aplūko arī ietekmi uz potenciāli skartajiem ūdensobjektiem un verificē, vai plāns potenciāli neliegtu ūdensobjektam sasniegt labu stāvokli vai labu potenciālu vai neizraisītu stāvokļa vai potenciāla pasliktināšanos, kas minēta Direktīvas 2000/60/EK 4. pantā, vai potenciāli neapgrūtinātu laba stāvokļa vai laba potenciāla sasniegšanu ūdensobjektā. Ja tas ir relevanti, dalībvalstīm ir jānovērtē esošo un nākotnes darbību ietekme uz jūras vidi, arī sauszemes un jūras mijiedarbība, kā minēts Direktīvas 2014/89/ES 4. pantā; apvienotais novērtējums attiecas arī uz šo ietekmi. ***Tas, ka novērtējumi tiek apvienoti saskaņā ar šo punktu, neietekmē to saturu vai kvalitāti. Apvienotos novērtējumus veic tā, lai nepagarinātu šajā regulā noteiktos termiņus.***

9. pants

UNECE konvenciju piemērojamība

1. Šajā regulā izklāstītie noteikumi neskar pienākumus, kas noteikti Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komisijas (UNECE) Konvencijā par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem, kura parakstīta Orhūsā 1998. gada 25. jūnijā, un UNECE Konvencijā par ietekmes uz vidi novērtējumu pārrobežu kontekstā, kas parakstīta Espo 1991. gada 25. februārī.
2. Visus lēmumus, kas pieņemti saskaņā ar šo iedaļu un 12., 13., 14. un 21. pantu, dara publiski pieejamus viegli saprotamā veidā, un visus lēmumus, kas attiecas uz vienu projektu, var iegūt no viena avota.

II IEDAĻA
STRATĒGISKI NETO NULLES EMISIJU PROJEKTI

10. pants

Atlases kritēriji

1. Dalībvalstis par stratēģiskiem neto nulles emisiju projektiem atzīst tādus neto nulles emisiju tehnoloģiju izgatavošanas projektus, kuri atbilst pielikumā uzskaitītai tehnoloģijai un kuru īstenošanas vieta ir Savienībā, un kuri palīdz sasniegt šīs regulas 1. pantā izvirzītos mērķus, un atbilst vismaz vienam no šādiem kritērijiem:
- a) **projekts veicina Savienības tehnoloģisko un rūpniecisko noturību** :
- i) ražošanas jaudas palielināšana Savienībā neto nulles emisiju tehnoloģijai vai konkrētiem komponentiem un īpašām mašīnām, ko galvenokārt izmanto minēto tehnoloģiju ražošanai un no kurām Savienība vairāk nekā 50 % apmērā ir atkarīga no importa no vienas trešās valsts; vai*
 - ii) ražošanas jaudas palielināšana vai esošās ražošanas jaudas atjaunināšana Savienībā neto nulles emisiju tehnoloģijai vai konkrētiem komponentiem un īpašām mašīnām, ko galvenokārt izmanto minēto tehnoloģiju ražošanai un no kurām Savienība eksportē vairāk nekā 25 % no savas produkcijas;*
- b) projekts *veicina konkurētspēju Savienībā un pasaules tirgos un kvalitatīvu darbvietu radīšanu, nodrošinot inovāciju attiecībā uz tādu neto nulles emisiju tehnoloģiju vai tādu komponentu vai materiālu ražošanas procesu visā to tehnoloģiju piegādes ķēdē, kuras Savienībā vēl nav izveidotas vai par kurām ir uzņemtas saistības to celt, vai nodrošinot labāko pieejamo neto nulles emisiju tehnoloģiju, tostarp labāko pieejamo komponentu vai materiālu, ražošanu to piegādes ķēdē, kā arī:*
- i) projekts palīdz palielināt MVU konkurētspēju;*
 - ii) projektā ciešā sadarbībā ar reģionālajām un vietējām iestādēm un sociālajiem partneriem ievieš pasākumus, ar kuriem piesaista neto nulles emisiju tehnoloģijām vajadzīgo darbaspēku, pilnveido darbaspēka*

prasmes vai palīdz pārkvalificēties, arī izmantojot mācekļību, stažēšanos, tālākizglītību vai pēcdiploma akadēmisko izglītību; *vai*

- c) *projekts palīdz sasniegt Savienības klimata un enerģētikas mērķus, ievērojot principu “nenodari būtisku kaitējumu”, kā arī:*
- i) *ražo neto nulles emisiju tehnoloģiju vai specifiskus komponentus un īpašas mašīnas, ko galvenokārt izmanto tādu tehnoloģiju ražošanai, kurām ir uzlabota vidiskā ilgtspēja un sniegums vai apritīguma iezīmes, tostarp visaptveroša mazoglekļa, enerģijas, ūdens un materiālefektivitāte;*
 - ii) *pieņemt ražošanas praksi, kas saistīta ar neto nulles emisiju tehnoloģiju vai īpašiem komponentiem un īpašām mašīnām, kuras galvenokārt izmanto minēto tehnoloģiju ražošanā, ar uzlabotu vidisko ilgtspēju un sniegumu vai apritīguma iezīmēm, tostarp visaptverošu mazoglekļa, enerģijas, ūdens un materiālefektivitātes un aprites praksi, kā arī atlikumsiltuma atgūšanu; vai*
 - iii) *pievienot ievērojamu ražošanas jaudu, kas būtiski veicinās Savienības 2030. gada klimata mērķu sasniegšanu.*

1.a *Līdz ... [3 mēneši pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] Komisija saskaņā ar 34. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru pieņem īstenošanas aktu, kurā nosaka pamatnostādnes, kas nodrošina vienādus nosacījumus šajā pantā uzskaitīto kritēriju īstenošanai. Minētajās vadlīnijās būtu jāiekļauj vismaz konkrēti norādījumi par kritērijiem, kas jāizmanto, lai novērtētu:*

- a) *vai komponentu vai mašīnu galvenokārt izmanto neto nulles emisiju tehnoloģijas ražošanai;*
- b) *vai pievienotā ražošanas jauda attiecas uz pirmās šāda veida vai labākās pieejamās tehnoloģijas ražošanas jaudu;*
- c) *vai papildu ražošanas jaudu var uzskatīt par ievērojamu.*

2. Dalībvalstis par neto nulles emisiju stratēģiskajiem projektiem atzīst *šādus* CO₂ *stratēģiskos* projektus:

- a) *CO₂ uztveršanas projekti un CO₂ infrastruktūras projekti, kas vajadzīgi uztvertā CO₂ transportēšanai uz CO₂ uzglabāšanas vietām, kuri:*
 - i) *izpilda 18. panta 6. punkta c) apakšpunktā paredzēto nosacījumu.*

un

ii) cenšas uzvert CO₂, lai to uzglabātu CO₂ uzglabāšanas vietā kā minētas 16. panta 1. punktā;

b) CO₂ uzglabāšanas projekti:

i) ģeoloģiskās uzglabāšanas vieta atrodas Savienības teritorijā, tās ekskluzīvajās ekonomikas zonās vai tās kontinentālajā šelfā Apvienoto Nāciju Organizācijas Jūras tiesību konvencijas (UNCLOS) nozīmē;

ii) jāsniedz ieguldījums 18. pantā izklāstīto mērķu sasniegšanā; un

iii) attiecībā uz CO₂ uzglabāšanas projektu ir iesniegts pieteikums uz atļauju nodrošināt drošu un pastāvīgu CO₂ ģeoloģisko uzglabāšanu saskaņā ar Direktīvu 2009/31/EK.

3. Neto nulles emisiju tehnoloģiju izgatavošanas projektus, kuri atbilst šīs regulas 3. panta sarakstā iekļautai tehnoloģijai, kuru īstenošanas vieta ir mazāk attīstītos un pārejas reģionos un Taisnīgas pārkārtošanās fonda teritorijās un kuri ir tiesīgi saņemt finansējumu saskaņā ar kohēzijas politikas noteikumiem, dalībvalstis par neto nulles emisiju projektiem saskaņā ar 11. panta 3. punktu atzīst pēc projekta virzītāja pieprasījuma, un projekta virzītājam nav jāiesniedz oficiāls pieteikums saskaņā ar 11. panta 2. punktu.
4. Neto nulles emisiju tehnoloģiju izgatavošanas projektu, kura īstenošanas vieta ir Savienībā, kurš veicina 1. panta 1. punktā nosprausto mērķu sasniegšanu un kurš vai nu saņem atbalstu no ETS Inovāciju fonda, vai ir daļa no svarīgiem projektiem visas Eiropas interesēs, Eiropas udeņraža ielejām vai Udeņraža bankas, ja ar minētajiem līdzekļiem tiek atbalstītas investīcijas ražošanas jaudās, kas atbilst šīs regulas 3. pantā uzskaitītai tehnoloģijai, dalībvalstis pēc projekta virzītāja pieprasījuma atzīst par neto nulles emisiju projektu saskaņā ar 11. panta 3. punktu, un projekta virzītājam tādēļ nav jāiesniedz oficiāls pieteikums saskaņā ar 11. panta 2. punktu.

11. pants

Pieteikšanās un atzīšana

1. Pieteikumus uz neto nulles emisiju tehnoloģiju projektu atzīšanu par stratēģiskiem neto nulles emisiju projektiem projekta virzītājs iesniedz relevantajai dalībvalstij.
2. Šā panta 1. punktā minētajā pieteikumā iekļauj visus šos elementus:
 - a) relevanti pierādījumi, kas saistīti ar 10. panta 1. vai 2. punktā noteikto kritēriju izpildi;
 - b) uzņēmējdarbības plāns, kurā izvērtēta projekta finansiālā dzīvotspēja, kas ir saskanīga ar mērķi radīt kvalitatīvas darbvietas.
3. Dalībvalstis 1. punktā minēto pieteikumu viena mēneša laikā novērtē taisnīgā un pārredzamā procesā. ***Šajā procesā pieņemto lēmumu pamato un paziņo projekta virzītājam, platformai, kā arī Eiropas Parlamentam.*** Ja dalībvalstis minētajā termiņā lēmumu nepieņem, uzskata, ka projekts ir apstiprināts.
- 3.a ***Līdz ... [6 mēneši pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] katra dalībvalsts publicē sarakstu, kurā norāda, kuras no 3.a panta 1. punktā uzskaitītajām neto nulles emisiju tehnoloģijām var gūt labumu no noteikumiem, kas saistīti ar stratēģiskajiem projektiem, kuri attiecīgajā dalībvalstī atzīti saskaņā ar šo pantu.***
4. Komisija par apstiprinātajiem projektiem var sniegt atzinumu. Ja dalībvalsts kādu pieteikumu noraida, pieteikuma iesniedzējam ir tiesības pieteikumu iesniegt Komisijai, kas 20 darbdienu laikā pieteikumu novērtē.
5. Ja Komisija pēc novērtējuma saskaņā ar 4. punktu piekrīt tam, ka dalībvalsts pieteikumu ir noraidījusi, tā par savu secinājumu vēstulē paziņo pieteikuma iesniedzējam. Ja Komisijas novērtējums atšķiras no dalībvalsts, **█** platforma apspriež attiecīgo projektu ***un lemj par tā statusu.***
6. Ja Komisija vai dalībvalsts konstatē, ka stratēģiskā neto nulles emisiju projektā ir veiktas būtiskas izmaiņas, tas vairs neatbilst 10. panta 1. vai 2. punktā noteiktajiem kritērijiem vai tā atzīšanas pamatā bijis pieteikums, kas satur nepareizu informāciju, tā informē attiecīgo projekta virzītāju. Pēc projekta virzītāja uzklašanās dalībvalsts lēmumu, ar ko projektam piešķirts stratēģiska neto nulles emisiju projekta statuss, var atcelt.

7. Projekti, kas vairs nav uzskatāmi par stratēģisku neto nulles emisiju projektu, zaudē visas tiesības, kas saistītas ar minēto statusu saskaņā ar šo regulu.
8. Komisija izveido un uztur stratēģisku neto nulles emisiju projektu reģistru, kas ir atklāti pieejams.

12. pants

Stratēģisku neto nulles emisiju projektu prioritārais statuss

1. Projektu virzītāji un visas iestādes, kas saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir kompetentas izdot dažādas atļaujas un pilnvarojumus, kas ir saistīti ar nekustamo aktīvu, arī energoinfrastruktūras, plānošanu, projektēšanu un būvniecību, nodrošina, ka attiecībā uz stratēģiskiem neto nulles emisiju projektiem minētie procesi tiek veikti pēc iespējas ātrāk saskaņā ar Savienības un valstu tiesību aktiem.
2. Neskarot Savienības tiesību aktos paredzētos pienākumus, dalībvalstis stratēģiskiem neto nulles emisiju projektiem piešķir visaugstāko iespējamo valsts nozīmes statusu, ja valsts tiesību aktos šāds statuss ir paredzēts, un attiecīgi pret tiem attiecas kā tādiem atļauju piešķiršanas procesos, arī tajos, kas saistīti ar vidiskajiem novērtējumiem un, ja to paredz valsts tiesību akti, ar telpisko plānošanu.
3. Uzskata, ka stratēģiski neto nulles emisiju projekti palīdz stiprināt stratēģisku neto nulles emisiju tehnoloģiju piegādes drošību Savienībā un tādējādi tie ir sabiedrības interesēs. Attiecībā uz ietekmi uz vidi, kas aplūkota Direktīvas 92/43/EEK 6. panta 4. punktā un 16. panta 1. punktā, Direktīvas 2000/60/EK 4. panta 7. punktā un Direktīvas 2009/147/EK 9. panta 1. punkta a) apakšpunktā, stratēģiskos neto nulles emisiju projektus Savienībā uzskata par tādiem, kas ir sabiedrības interesēs, un tos var uzskatīt par tādiem, ko pamato sevišķi svarīgas sabiedrības intereses, ja ir izpildīti visi minētajās direktīvās izklāstītie nosacījumi.
4. Visas ar stratēģiskiem neto nulles emisiju projektiem saistītās strīdu izšķiršanas procedūras, tiesvedību, pārsūdzības un tiesiskās aizsardzības līdzekļus valstu tiesu iestādēs, komisijās, arī mediācijā vai šķīrējtiesā, ja valsts tiesību aktos tādas ir paredzētas, uzskata par steidzamiem, ja un ciktāl valsts tiesību aktos šādas steidzamības procedūras ir paredzētas, un ar nosacījumu, ka tiktu ievērotas parasti piemērojamās privātpersonu vai vietējo kopienu tiesības uz aizstāvību. Attiecīgā gadījumā šādā steidzamības procedūrā piedalās stratēģisko projektu virzītāji.

13. pants

Stratēģiskiem neto nulles emisiju projektiem vajadzīgo atļauju piešķiršanas procesa ilgums

1. Atļauju piešķiršanas process stratēģiskiem neto nulles emisiju projektiem nepārsniedz nevienu no šādiem termiņiem:
 - a) 6 mēneši, ja tiek būvēts stratēģisks neto nulles emisiju projekts, kura ražošanas jauda ir mazāka par 1 GW gadā;
 - b) 9 mēneši, ja tiek būvēts stratēģisks neto nulles emisiju projekts, kura ražošanas jauda pārsniedz 1 GW gadā;
 - c) 18 mēneši visām atļaujām, kas vajadzīgas uzglabāšanas vietas ekspluatācijai saskaņā ar Direktīvu 2009/31/EK.
 2. Stratēģiskām neto nulles emisiju tehnoloģijām, kurām ražošanas jauda gadā netiek mērīta GW, atļauju piešķiršanas process nepārsniedz 12 mēnešus.
 3. Attiecībā uz esošu ražošanas kompleksu ražošanas jaudas paplašināšanu 1. un 2. punktā minētos termiņus samazina uz pusi.
 4. Valsts kompetentās iestādes nodrošina, ka tad, ja atbilde no relevantajām administratīvajām struktūrām šajā pantā minētajos piemērojamajos termiņos nav saņemta, konkrētos starpposma soļus uzskata par apstiprinātiem, izņemot tad, ja konkrētajam projektam ir jāveic ietekmes uz vidi novērtējums saskaņā ar Padomes Direktīvu 92/43/EEK vai Direktīvu 2000/60/EK, Direktīvu 2008/98/EK, Direktīvu 2009/147/EK, Direktīvu 2010/75/ES, Direktīvu 2011/92/ES vai Direktīvu 2012/18/ES vai ir vajadzīgs noteikt, vai šāds ietekmes uz vidi novērtējums ir nepieciešams un attiecīgie relevantie novērtējumi vēl nav veikti, vai ja valsts tiesību sistēmā nepastāv princips par administratīvu apstiprinājumu klusējot. Šis noteikums neattiecas uz galīgajiem lēmumiem par procesa iznākumu, kuriem jābūt skaidri formulētiem. Visus lēmumus dara publiski pieejamus.
- 4.a** *Ja valsts tiesību sistēmā nav principa, kas paredz automātisku administratīvo apstiprinājumu, un ja ir jāveic ietekmes uz vidi novērtējums saskaņā ar Padomes Direktīvu 92/43/EEK vai Direktīvu 2000/60/EK, Direktīvu 2008/98/EK, Direktīvu 2009/147/EK, Direktīvu 2010/75/ES, Direktīvu 2011/92/ES vai Direktīvu 2012/18/ES vai ja ir jānoskaidro, vai šāds ietekmes uz vidi novērtējums ir nepieciešams, tad gadījumos, kad šajā pantā noteiktajos termiņos, kas*

attiecīgajām administratīvajām struktūrām piemērojami, atbilde no tām nav saņemta, tiek piemēroti iedarbīgi, samērīgi un atturoši sodi. No soda gūtos ieņēmumus piešķir aizkavētajam projektam, un tie ir kavējuma rezultātā zaudētai ekonomiskai vērtībai atbilstoši ieņēmumi.

13.a pants

Neto nulles industriju ielejas

- 1. Lai sasniegtu šīs regulas mērķus, katra dalībvalsts izraugās ģeogrāfiskos apgabalus kā neto nulles emisiju industriju ielejas ("ielejas").*
- 2. Šo ieleju mērķi ir šādi:*
 - a) izveidot neto nulles emisiju industriālās darbības klasterus, kas nodrošina efektivitātes pieaugumu visiem iesaistītajiem industrijas dalībniekiem;*
 - b) palielināt Savienības kā ražošanas darbības vietas pievilcību;*
 - c) papildus racionalizācijai, kas noteikta citās šīs regulas nodaļās, turpināt racionalizēt administratīvās procedūras nulles neto emisiju izgatavošanas jaudas izveidošanai.*
- 3. Nosakot teritorijas, kurās jāizveido neto nulles emisiju industrijas ielejas, dalībvalstis ņem vērā šādus aspektus:*
 - a) vajadzība piešķirt prioritāti apzināto teritoriju daudzējādai izmantošanai, lai nodrošinātu Eiropas industriālo klasteru paplašināšanu, reindustrializāciju vai izveidi;*
 - b) relevantās transporta un tīkla infrastruktūras, uzglabāšanas vietu un citu elastīguma rīku pieejamība vai šādas infrastruktūras un uzglabāšanas vietu izveides potenciāls;*
 - c) taisnīga pārkārtošanās un tās mērķi, jo īpaši ogļu ieguves reģioni, kuros notiek pārkārtošanās;*
 - d) visi plānoto vai jau esošo cauruļvadu projekti un plāni;*
 - e) iespējas organizēt izglītības un apmācības sniegšanu, lai nodrošinātu vajadzīgās prasmes saistībā ar neto nulles emisiju tehnoloģiju produktiem;*
 - f) kvalitatīvu darbvietu radīšanas potenciāls un vietējo darba ņēmēju*

nodarbināšana potenciālajās ražotnēs;

- g) vajadzība izvēlēties teritorijas, kurās būtisku ietekmi uz vidi nerada tādu objektu būvniecība vai paplašināšana, kurās tiks izgatavoti konkrēta veida vai veidu neto nulles emisiju tehnoloģiju produkti.*

4. Lai līdz minimumam samazinātu konkrēta veida vai veidu stratēģisko neto nulles emisiju tehnoloģiju ražošanas projektu būvniecības vai paplašināšanas ietekmi uz vidi ielejās, dalībvalstis:

- a) prioritāti piešķir mākslīgām un būvētām platībām, industriāliem objektiem, degradētām teritorijām un attiecīgā gadījumā vēl neapbūvētām teritorijām, kas nav izmantojamas lauksaimniecībā;*
- b) atturas no neto nulles emisiju industrijas ieleju izveides teritorijās, uz kurām attiecas atjaunošanas pasākumi saskaņā ar nacionālajiem atjaunošanas plāniem, kas izstrādāti atbilstīgi Regulai par dabas atjaunošanu, vai kuras noteiktas par Natura 2000 teritorijām.*

13.b pants
Ieleju izraudzīšanās

1. *Dalībvalsts lēmums izraudzīties ieleju jāpamato ar plānu (Plānu), tajā norādot:*
 - a) *kuras konkrētās neto nulles emisiju izgatavošanas darbības tiek veiktas ielejā;*
 - b) *konkrētus valsts pasākumus Savienības kā izgatavošanas darbību vietas pievilcības palielināšanai;*
 - c) *ietekmes uz vidi novērtējuma rezultātus, kā arī pasākumus, ko dalībvalsts veiks, lai mazinātu 2. punktā izklāstīto negatīvo ietekmi uz vidi.*

2. *Lēmumu pieņemšanas procesā par ielejas izraudzīšanu un pirms tāda plāna vai plānu pieņemšanas, ar kuriem izraugās ielejas, dalībvalstis veic vides novērtējumu saskaņā ar Direktīvu 2001/42/EK un attiecīgā gadījumā Direktīvas 92/43/EEK 6. panta 3. punktā minētos novērtējumus attiecībā uz konkrētām neto nulles emisiju tehnoloģiju ražošanas darbībām, kurām ir velīta neto nulles emisiju industrijas ieleja. Minētajiem novērtējumiem būtu jāaptver visas tehnoloģijas un saistītās ražošanas darbības, kurām paredzēts velīt ieleju.*

Pamatojoties uz novērtējumu rezultātiem, dalībvalstis katram projektu veidam paredz skaidrus parametrus projektu īstenošanai, paredzot samērīgus noteikumus un pasākumus nelabvēlīgās ietekmes uz vidi novēršanai.

Visas vidiskā novērtējuma prasības un ietekmes mazināšanas pasākumus, kas attiecas uz jaunas vai paplašinātas ražošanas jaudas atļauju un kas atbilst plāna prasībām un piemērojamiem tiesību aktiem, uzskata par izpildītiem, veicot vides novērtējumu saskaņā ar šo punktu, un tiem piemēro paātrināto procedūru un validāciju.

3. *Dalībvalstis sniedz atzinumu, kā noteikts šīs regulas 7. panta 1. punktā, kā arī sīki izstrādātu grafiku atļauju piešķiršanas procedūrai, kā noteikts 6. panta 7. punktā, par visām darbībām, kas paredzētas ielejā. Atzinumā iekļauj arī sīku aprakstu par visiem datiem, informāciju vai analīzi, ko dalībvalsts savākusi, veicot 2. punktā minēto novērtējumu, uz kuriem pieteikuma iesniedzējs var paļauties, kā arī attiecīgā gadījumā to, kāda papildu informācija, dati vai analīze no pieteikuma iesniedzēja joprojām ir vajadzīga. Saskaņā ar 5. pantu visi dalībvalsts savākie dati,*

informācija un analīze pieteikuma iesniedzējiem ir pieejami tiešsaistē.

4. *Lēmumā, ar ko izraugās ieleju saskaņā ar [1. pantu un šo pantu], iekļauj pieteikuma datumu un beigu datumu. Dalībvalsts var atjaunot šādu lēmumu. Dalībvalstis šos lēmumus publisko.*
5. *Uzskata, ka neto nulles emisiju projekti palīdz stiprināt stratēģisku neto nulles emisiju tehnoloģiju drošu piegādi Savienībā un līdz ar to ir sabiedrības interesēs. Analizējot ietekmi uz vidi, kas aplūkota Direktīvas 92/43/EEK 6. panta 4. punktā un 16. panta 1. punktā, Direktīvas 2000/60/EK 4. panta 7. punktā un Direktīvas 2009/147/EK 9. panta 1. punkta a) apakšpunktā, stratēģiskos neto nulles emisiju projektus Savienībā uzskata par tādiem, kas ir sabiedrības interesēs, un tos var uzskatīt par projektiem, kurus pamato sevišķi svarīgas sabiedrības intereses, ja ir izpildīti visi minētajās direktīvās izklāstītie nosacījumi.*
6. *Šā panta 1. punkta b) apakšpunktā minētie valsts pasākumi ietver vismaz šādas ekonomiskā un administratīvā atbalsta shēmas:*
 - a) *nodrošināt ātru ielejas administratīvo izveidi;*
 - b) *nepieciešamās infrastruktūras izveide ielejā;*
 - c) *atbalstīt privātās investīcijas ielejā;*
 - d) *nodrošina vietējā darbaspēka pienācīgu pārkvalifikāciju un prasmju pilnveidi.*
7. *Publiskās investīcijas, kuru mērķis ir izveidot neto nulles emisiju industriju ielejas, aprīkot neto nulles emisiju industriju ielejas ar atbilstīgu infrastruktūru, atjaunot degradētām teritorijas un attīstīt vietējā prasmju kopuma atbilstību, var saņemt lielākas līdzfinansējuma līdz 10 % apmērā no Eiropas Reģionālās attīstības fonda, Taisnīgas pārkārtošanās fonda un Eiropas Sociālā fonda Plus, ja neto nulles emisiju industriju ieleja atrodas mazāk attīstītos un pārejas reģionos vai taisnīgas pārkārtošanās teritorijās.*

15. pants

Finansējuma koordinēšana

1. Ar 28. pantu izveidotajā Neto nulles emisiju Eiropas platformā tiek izvērtētas stratēģisku neto nulles emisiju projektu finansiālās vajadzības un vājās vietas, apkopota iespējamā paraugprakse, sevišķi tādēļ, lai veidotu ES pārrobežu piegādes ķēdes, balstoties tieši uz regulāru informācijas apmaiņu ar attiecīgajām industriālajām aliansēm.
2. Pēc stratēģiskā neto nulles emisiju projekta virzītāja pieprasījuma Neto nulles emisiju Eiropas platformā apspriež un konsultē par to, kā piesaistīt trūkstošo projekta finansējumu, sniegt un koordinēt atbalstu, lai attiecīgais projekts būtu pilnībā īstenots, jo īpaši 19. panta 2. punktā definēto kritēriju izpildes nolūkā, un apspriešanās un konsultēšanās notiek, ņemot vērā jau nodrošināto finansējumu un apsverot vismaz šādus elementus:
 - a) papildu privātā finansējuma avoti,
 - b) atbalsts, izmantojot Eiropas Investīciju bankas grupas vai citu starptautisku finanšu iestāžu, arī Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības bankas, resursus,
 - c) pastāvošie dalībvalstu instrumenti un programmas, arī no valsts attīstību veicinošām bankām un iestādēm,
 - d) relevantas Savienības finansējuma un finansēšanas programmas.

2.a *Līdz ... [3 mēneši pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] un pēc tam reizi divos gados Neto nulles emisiju Eiropas platforma sniedz ieteikumus Komisijai, lai garantētu pietiekamu finansējumu, tostarp no Savienības budžeta, lai sasniegtu šīs regulas mērķus.*

15.a pants

Neto nulles emisiju tehnoloģiju finansēšana

1. *Neskarot Direktīvu 2003/87/EK, dalībvalstis katru gadu ziņo par kvotu izolēs gūto valsts ieņēmumu procentuālo daļu saskaņā ar minētās direktīvas 10. panta 3. punktā atļautajām darbībām, ko izmanto, lai atbalstītu šīs regulas mērķus nolūkā sasniegt vismaz 25 %.*

2. *Saskaņā ar [STEP regulas] 2. pantu neto nulles emisiju stratēģiskie projekti, kas atlasīti saskaņā ar šīs regulas 10. panta 1. punkta a) vai b) apakšpunktu, ir atzīti par tādiem, kas atbilst STEP mērķiem, un tāpēc tie ir tiesīgi saņemt suverenitātes zīmogu saskaņā ar minētās regulas 4. pantu, kā arī saņemt līdzekļus saskaņā ar minētās regulas 9. pantu.*

III nodaļa

CO₂ ievadišanas jauda

16. pants

Savienības līmeņa CO₂ ievadīšanas jaudas mērķis

1. Līdz 2030. gadam panāk, ka tādāsuzglabāšanas vietās kānoplicināti naftas un gāzes lauki un sāļie ūdens nesējslāņi, kas atrodas Eiropas Savienības teritorijā, tās ekskluzīvajās ekonomiskajās zonās vai kontinentālajā šelfā Apvienoto Nāciju Organizācijas Jūras tiesību konvencijas (UNCLOS) nozīmē un kas nav kombinētas ar uzlabotu ogļūdeņražu atguvi, CO₂ iesūkņēšanas jauda ir vismaz 50 miljoni tonnu.
2. *Uzglabāšanas vietas, kas minētas pirmajā daļā, jāprojektē tā, lai tās darbotos vismaz piecus gadus.*
3. *Komisija ne vēlāk kā 2026. gada 31. decembrī ierosina Eiropas Parlamentam un Padomei prasības attiecībā uz ikgadējo CO₂ ievadīšanas jaudu, kas jānodrošina līdz 2035., 2040. un 2050. gadam, ņemot vērā dalībvalstu vajadzības visā Savienībā.*
4. *Līdz ... [divi gadi pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] un pēc tam reizi divos gados Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par panākto progresu virzībā uz Savienības ikgadējo iesūkņēšanas jaudas mērķrādītāju, tostarp par tirgus stāvokli saistībā ar iesūkņēšanas jaudu. Ziņojumā iekļauj pārskatu par uzglabāšanas vietu ģeogrāfisko izplatību Savienībā.*
5. *Šā panta 4. punktā minētajā ziņojumā iekļauj CO₂ uzglabāšanas un iesūkņēšanas jaudas pietiekamības novērtējumu, jo īpaši izmantojot informāciju, kas savākta saskaņā ar 17. panta 2. punktu un 18. panta 6. punktu, kurā:*
 - a) *ģeogrāfiski un laika ziņā ir detalizēti analizēts, cik lielā mērā esošās un plānotās CO₂ uzglabāšanas vietas ir atbilstošas CO₂ uztveršanas projektiem,*

kas paredzēti nenovēršamām CO₂ emisijām no rūpnieciskām iekārtām Savienībā;

- b) nosaka galveno infrastruktūru, kas vajadzīga rūpniecisko iekārtu CO₂ emisiju transportēšanai un uzglabāšanai visā Savienībā;*
 - c) apzināt konkrētu CO₂ izmantošanas potenciālu, lai veicinātu CO₂ pastāvīgu uzglabāšanu, kas varētu samazināt CO₂ uzglabāšanas vajadzības vai samazināt Savienības atkarību no fosilā kurināmā.*
- 6. Ja 4. punktā minētais ziņojums liecina, ka pieprasījums pēc CO₂ iesūkņēšanas jaudas ir ievērojami lielāks vai mazāks, nekā atspoguļots 1. un 3. punktā noteiktajos veikspējas mērķrādītājos, Komisija pieņem deleģēto aktu, lai veikspējas mērķus saskaņotu ar pieprasījumu.*
- 7. Ja šā panta 4. punktā minētais ziņojums liecina, ka tirgus nav pietiekami attīstīts, lai nodrošinātu pietiekamu iesūkņēšanas jaudu, Komisija var koriģēt ieguldījumus saskaņā ar 18. pantu, vienlaikus nodrošinot, ka skartajām struktūrām būs pietiekami daudz laika pielāgot savus uzņēmējdarbības plānus jaunajiem pienākumiem.*
- 8. Savienība var integrēt kaimiņvalstis tās centienos saskaņā ar šo nodaļu, integrējot šīs nodaļas noteikumus nolīgumos ar šīm valstīm vai noslēdzot jaunus nolīgumus, kas attiecas uz šīs nodaļas noteikumiem. Integrējot šos noteikumus spēkā esošajos nolīgumos vai slēdzot jaunus nolīgumus, nolīgums nodrošina, ka trešā valstī tiek ievēroti visi Savienības vides, drošuma un drošības standarti un prasības, kas piemērojamas projektiem saskaņā ar šo nodaļu. Nolīgumā nosaka arī papildu samērīgu iepludināšanas mērķrādītāju trešai valstij, kā arī saskaņā ar 18. pantu proporcionālu iemaksu attiecīgajiem subjektiem trešā valstī.*

17. pants

CO₂ uzglabāšanas jaudas datu pārredzamība

- 1. [Trīs mēnešu laikā no šīs regulas stāšanās spēkā] dalībvalstis:*
- a) dara publiski pieejamus datus par apgabaliem, kuros to teritorijā var atļaut izveidot CO₂ uzglabāšanas vietas;*

- b) subjektiem, kuriem to teritorijā ir piešķirta atļauja, kas definēta Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 94/22/EK³⁵ 1. panta 3) punktā, uzliek pienākumu darīt publiski pieejamus **bez paļaušanās** visus **neapstrādātos** ģeoloģiskos datus, kas attiecas uz ražošanas objektiem, kuru ekspluatācija ir izbeigta vai par kuru ekspluatācijas izbeigšanu ir paziņots kompetentajai iestādei, **un provizoriskus ekonomiskos novērtējumus par attiecīgajām izmaksām, lai būtu iespējama CO₂ iesūkņēšanā katrā vietā, tostarp datus par:**
- i) vai vieta ir piemērota CO₂ ilgtspējīgai, drošai un pastāvīgai ievadīšanai un uzglabāšanai;**
 - ii) vai ir pieejama vai var tikt izbūvēta transportēšanas infrastruktūra un veidi, kas piemēroti CO₂ transportēšanai uz vietu;**
- c) šā punkta a) apakšpunkta izpildes vajadzībām dati ietver vismaz to informāciju, kas prasīta Komisijas paziņojumā “Norādījumi dalībvalstīm par 2021.–2030. gada nacionālo enerģētikas un klimata plānu atjaunināšanu” **un tam sekojošos atjauninājumos.**

2. Līdz... [Sešu mēnešu laikā no šīs regulas stāšanās spēkā] un pēc tam katru gadu katra dalībvalsts iesniedz Komisijai ziņojumu, kurā apraksta šādus aspektus:

- a) kartēt CO₂ uztveršanas projektus, kas tiek īstenoti **tās teritorijā vai sadarbībā ar citām dalībvalstīm**, un aplēses par attiecīgajām vajadzībām attiecībā uz iesūkņēšanas un uzglabāšanas jaudu **un CO₂ transportēšanu;**
- b) kartēti CO₂ uzglabāšanas projekti, kas valstī ir īstenošanas procesā, arī Direktīvā 2009/31/EK paredzēto atļauju piešķiršanas statuss, datumi, kad paredzēts pieņemt galīgo investēšanas lēmumu, un datumi, kad paredzēts sākt ekspluatāciju;
- c) valsts atbalsta pasākumi, kas ir pieņemti un ko varētu pieņemt, lai veicinātu a) un b) apakšpunktā minētos projektus.

ca) nacionālā stratēģija un mērķrādītāji, kas noteikti CO₂ uztveršanai līdz

³⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 94/22/EK (1994. gada 30. maijs) par atļauju piešķiršanas un izmantošanas noteikumiem ogļūdeņražu meklēšanai, izpētei un ieguvei (OV L 164, 30.6.1994., 3. lpp.).

2030. gadam un attiecīgā gadījumā saskaņā ar 16. panta 3. punktu 2035., 2040. un 2050. gadam;

- cb) pasākumi, tostarp divpusēji nolīgumi, kas noslēgti CO₂ pārrobežu transportēšanas veicināšanai ar mērķi nodrošināt, ka struktūrām, kas uztver CO₂, ir piekļuve drošiem un nediskriminējošiem CO₂ transportēšanas līdzekļiem;*
- cc) transportēšanas projekti, kas ir īstenošanas procesā, un lēstās vajadzības pēc turpmāko CO₂ transportēšanas projektu jaudas, kura atbilstu attiecīgajai uztveršanas un uzglabāšanas jaudai.*

2.a Ja 2. punktā minētais ziņojums liecina, ka valstī nav CO₂ uzglabāšanas projektu, kas būtu īstenošanas procesā, konkrētā dalībvalsts ziņo par plāniem, kuri ļautu vieglāk panākt dekarbonizāciju rūpniecības sektoros, kur ir aktuālas nenovēršamas CO₂ emisijas. Tam cita starpā būtu jāattiecas uz CO₂ pārrobežu transportēšanu uz CO₂ uzglabāšanas vietām, kuras atrodas citās dalībvalstīs, kā arī uz CO₂ atgūšanas projektiem.

17.a pants

CO₂ transportēšanas infrastruktūra

- 1. Lai veicinātu 16. pantā izvirzītā mērķa sasniegšanu, Savienība un tās dalībvalstis sadarbībā ar labumu gūstošiem uzņēmumiem investē vajadzīgajā CO₂ transportēšanas infrastruktūrā, tostarp pārrobežu infrastruktūrā.*
- 2. Dalībvalstis veic nepieciešamos pasākumus, kas nodrošina, ka uzglabāšanas vietu potenciālie lietotāji var piekļūt CO₂ transportēšanas tīkliem un uzglabāšanas vietām, lai ģeoloģiski uzglabātu saražoto un uztverto CO₂.*
- 3. Lai līdz minimumam samazinātu CO₂ transportēšanas ietekmi uz vidi, Savienība, tās dalībvalstis un visi citi iesaistītie dalībnieki cenšas līdz minimumam samazināt CO₂ transportēšanas nepieciešamību.*
- 4. Dalībvalstis var veidot vienības — vai piedāvāt atbalstu šādu vienību veidošanai, kuru uzdevums ir izveidot CO₂ transportēšanas tīklus, ieskaitot infrastruktūras būvniecību un nodrošinājumu ar transportēšanas vai citiem nogādāšanas līdzekļiem. Šādu vienību izveidi pārskata vismaz reizi divos gados.*

5. *Līdz ... Līdz brīdim, kad ir pagājuši 6 mēneši pēc šīs regulas stāšanās spēkā, Komisija un dalībvalstis izstrādā kopīgu stratēģiju 1. punktā minētās infrastruktūras finansēšanai.*

18. pants

Pilnvaroto naftas un gāzes ražotāju ieguldījums

1. Uz katru vienību, *kas Savienībā pārdod jēlnaftu, naftas produktus vai dabasgāzi*, attiecas individuāls **un obligāts** ieguldījums 16. pantā noteiktā Savienības mēroga mērķrādītāja sasniegšanā attiecībā uz pieejamo CO₂ iesūkņēšanas jaudu. Minēto individuālo ieguldījumu aprēķina proporcionāli, balstoties uz katra subjekta daļu Savienības jēlnaftas un dabasgāzes produkcijā periodā no 2020. gada 1. janvāra līdz 2023. gada 31. decembrim, un to veido CO₂ iesūkņēšanas jauda uzglabāšanas vietā, attiecībā uz kuru izdota atļauja saskaņā ar Direktīvu 2009/31/EK par oglekļa dioksīda ģeoloģisko uzglabāšanu un kura līdz 2030. gadam tiks darīta pieejama tirgū.
- 1.a Šā panta 1. punktā minētie subjekti spēj sasniegt savu individuālo ieguldījumu Savienības mēroga mērķrādītāja sasniegšanā attiecībā uz pieejamo CO₂ iesūkņēšanas jaudu, darot pieejamu iesūkņēšanas jaudu glabātavās, kas atrodas 16. panta 8. punktā minētajās valstīs.*
- 1.b Dalībvalstis veic nepieciešamos pasākumus, kuri nodrošina, ka emitētājiem ir vieglāk un ka tiem ir stimulš uztvert emisijas, un tāpēc finansē atbalstu investoriem infrastruktūrā, kas vajadzīga CO₂ transportēšanai uz uzglabāšanas vietu, un vajadzības gadījumā nodrošina CO₂ uzglabāšanas projektu tiešu finansēšanu.*
- 1.c Ja CO₂ vienā dalībvalstī tiek uztverts un transportēts, bet citās dalībvalstīs transportēts un uzglabāts, dalībvalstis koordinē 6.a punkta c) apakšpunktā noteiktos pasākumus. Eiropas Komisija nodrošina un veicina šādu koordinēšanu, izveidojot CCS reģionālās grupas.*
2. Trīs mēnešu laikā pēc šīs regulas stāšanās spēkā dalībvalstis identificē un paziņo Eiropas Komisijai 1. punktā minētos subjektus un to jēlnaftas un dabasgāzes produkcijas apjomus periodā no 2020. gada 1. janvāra līdz 2023. gada 31. decembrim.
3. Pēc tam, kad Komisija būs saņēmusi ziņojumus, kas iesniegti saskaņā ar 17. panta 2. punktu, tā apspriežas ar dalībvalstīm un ieinteresētajām personām un norāda

1. punktā minēto subjektu ieguldījuma daļu Savienības CO₂ iesūkņēšanas jaudas mērķrādītāja sasniegšanā līdz 2030. gadam.
4. Divpadsmit mēnešu laikā pēc šīs regulas stāšanās spēkā šā panta 1. punktā minētie subjekti iesniedz Komisijai plānu, kurā sīki norāda, kā tie plāno līdz 2030. gadam sasniegt savu ieguldījumu Savienības CO₂ iesūkņēšanas jaudas mērķrādītāja sasniegšanā. Minētajos plānos:
- apstiprina subjekta ieguldījumu, kurš izteikts kā mērķa apjoms jaunai CO₂ uzglabāšanas un ievadīšanas jaudai, kas līdz 2030. gadam būs nodota ekspluatācijā.
 - norāda mērķapjoma sasniegšanas līdzekļus un atskaites punktus.
5. Nolūkā sasniegt pieejamās iesūkņēšanas jaudas mērķapjomus 1. punktā minētie subjekti var veikt jebkuru no šādām darbībām:
- patstāvīgi vai sadarbībā investēt CO₂ uzglabāšanas projektos vai šādus projektus izstrādāt;
 - slēgt līgumus ar citiem 1. punktā minētajiem subjektiem, tā ņemot vērā vispārējo mērķi — palielināt Eiropas Savienībā reģionālo uzglabāšanas jaudu;
 - sava ieguldījuma sasniegšanas labad slēgt līgumus ar uzglabāšanas, uztveršanas un transportēšanas projektu attīstītājiem vai investoriem, kas ir trešās personas.
6. **Līdz ...** Divus gadus pēc šīs regulas stāšanās spēkā un pēc tam katru gadu 1. punktā minētās struktūras iesniedz dalībvalstu kompetentajām iestādēm un Komisijai ziņojumu, kurā sniegts detalizēts pārskats par progresu ceļā uz ieguldījuma sasniegšanu. ***Saskaņā ar Direktīvu 2009/31/EK minētajā ziņojumā iekļauj informāciju par nesen pasūtītajām uzglabāšanas jaudām, to izmantošanas apjomu un pārskatu par plānoto iesūkņēšanas jaudu ekonomisko iespējamību un ieteikumus dalībvalstīm par papildu mērījumiem, kas vajadzīgi, lai sasniegtu CO₂ iesūkņēšanas mērķus.*** Komisija šos ziņojumus publisko.
- 6.a ***Komisija novērtē 1. punktā minēto struktūru atbilstību šīs nodaļas prasībām. Šajā novērtējumā Komisija ņem vērā CO₂ transportēšanas līdzekļu izveidošanu uz ievadīšanas vietām, kā arī oglekļa uztveršanas darbību izstrādāšanu, lai radītu***

pieprasījumu pēc CO₂ ievadīšanas. Ja trūkst vai nu infrastruktūras, gan uztveršanas darbību, kas vajadzīgas, lai konkrēts injekcijas projekts sāktu darboties, kā rezultātā konkrēts subjekts nepilda savus pienākumus, Komisija var samazināt konkrētas struktūras ieguldījuma pienākumu uz konkrētu gadu. Jebkurš samazinājums ir jāatgūst 5 gadu laikā pēc tā ieviešanas.

7. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 32. pantu, ar kuriem šo regulu papildina attiecībā uz šādiem aspektiem:

a) kārtība, kādā ņem vērā līgumus starp 1. punktā minētajiem subjektiem un investīcijas trešo personu turētā uzglabāšanas jaudā, lai individuālo ieguldījumu sasniegtu saskaņā ar 5. punkta b) un c) apakšpunktu;

b) šā panta 6. punktā minēto ziņojumu saturs;

ba) Atturošas un samērīgas sankcijas un sankcijas, ko var piemērot 1. punktā minētajām vienībām, kuras neievēro šīs regulas prasības.

7.b Lai palīdzētu sasniegt CO₂ ievadīšanas jaudai nosprausto Savienības mērķi, 1. punktā minētajiem subjektiem ir tiesības uzskaitīt CO₂ ievadīšanas jaudu, kas atbilst projekta daļām, kuras pieder citam uzglabāšanas projektā iesaistītam dalībniekam, ja 1. punkts uz konkrēto dalībnieku neattiecas, vai nepieder subjektam, kas saņēmis atļauju, kā noteikts Direktīvas 94/22/EK 1. panta 3. punktā.

18.a pants

Uztvertā CO₂ tirgus tiesiskais regulējums

1. *Līdz ... Sešu mēnešu laikā no šīs regulas stāšanās spēkā Komisija publicē vadlīnijas, norādot maksimālos CO₂ tūrības un mikroelementu līmeņus plūsmā, ko var noteikt struktūra, kura vēlas apstiprināt, ka CO₂ uzglabāšanas projekts veicina Savienības ievadīšanas jaudas mērķi.*

2. *Līdz... [2 gadi pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] Komisija veic novērtējumu saskaņā ar 2. punktu un attiecīgā gadījumā iesniedz tiesību akta priekšlikumu, lai izveidotu tiesisko regulējumu CO₂ uztveršanas, izmantošanas, uzglabāšanas un transporta tirgum Savienības mērogā, papildinot Direktīvā 2009/31/EK izklāstītos noteikumus, paredzot noteikumus par:*

- a) *atklātu, taisnīgu un nediskriminējošu piekļuvi CO₂ uzglabāšanas un transporta tīklam un tā drošību;*
- b) *atklāta, taisnīga un nediskriminējoša piekļuve CO₂ uztveršanai izmantošanai vai uzglabāšanai;*
- c) *transportēšanas tīkla un citas infrastruktūras darbību un savstarpēju savienojamību visā Savienībā;*
- d) *ekonomiskiem stimuliem, finansēšanas un finansiālās palīdzības mehānismiem;*
- e) *uzglabāšanas un transportēšanas specifiskācijai standartiem;*
- f) *vides standartiem;*
- g) *CO₂ izcelsmes apliecinājumi;*
- h) *izpildes mehānismiem.*

2.a Pirms pieņemt tiesību akta priekšlikumu, kā minēts 2. punktā, Komisija novērtē, vai:

- a) *tirgus darbība nodrošina pietiekamu piekļuvi iesūkņēšanas jaudai nenovēršamu CO₂ emisiju gadījumā;*
- b) *pienākumi, kas izklāstīti 18. panta 1. punktā, efektīvi veicina CO₂uzglabāšanas tirgus attīstību Savienībā.*

Ja saskaņā ar šo punktu veiktais novērtējums liecina, ka tirgus attīstās saskaņā ar šīs regulas mērķiem, Komisija var nolemt iekļaut noteikumus, lai nodrošinātu prioritāru piekļuvi nenovēršamām emisijām iesūkņēšanas jaudai, kā arī grozīt šo regulu, lai mainītu 18. panta 1. punktā noteiktos pienākumus.

Komisija nodrošina, ka visām nozarēm ar nenovēršamām rūpnieciskā procesa emisijām ir pietiekama piekļuve CO₂ iesūkņēšanas jaudai. Ja tās novērtējumi liecina, ka tirgus attīstās saskaņā ar šo mērķi, Komisija izstrādā noteikumus, lai nodrošinātu prioritāru piekļuvi nenovēršamām rūpnieciskā procesa emisijām CO₂ iesūkņēšanas jaudai.

Lai atvieglotu novērtēšanu saskaņā ar šo punktu, Komisija izstrādā sarakstu ar nozarēm, kurās ir nenovēršamas rūpniecisko procesu emisijas no liela mēroga rūpnieciskām iekārtām un attiecībā uz kurām pēc labāko pieejamo tehnisko paņēmienu piemērošanas

nav pieejamas tiešas emisiju samazināšanas iespējas, pamatojoties uz skaidru metodiku, tostarp zinātniskiem pierādījumiem, pašreizējo attiecīgo tehnoloģiju attīstības līmeni, ekonomisko iespējamību, kā arī atbilstošiem pieprasījuma puses emisiju samazināšanas pasākumiem.

IV nodaļa

Piekluve tirgiem

19. pants

Ieguldījums ilgtspējas un izturētspējas stiprināšanā publiskā iepirkuma procedūrās

1. Neskarot Nolīgumu par valsts iepirkumu un citus starptautiskus nolīgumus, kas Savienībai ir saistoši, un neskarot piemērojamus nozaru tiesību aktus, līgumslēdzējas iestādes vai līgumslēdzēji līgumslēgšanas tiesības par pielikuma sarakstā minētu neto nulles emisiju tehnoloģiju pirkšanu vai izmantošanu piešķir publiskā iepirkuma procedūrā saimnieciski visizdevīgākajam piedāvājumam, kurš piedāvā labāko cenas un kvalitātes attiecību, kas ietver vismaz piedāvājuma ieguldījumu ilgtspējas un noturības stiprināšanā; piešķirot ievēro Regulu (ES) 2022/1031, Direktīvas 2014/23/ES, 2014/24/ES vai 2014/25/ES. ***Līgumslēdzējas iestādes vai līgumslēdzēji nodrošina, ka iepirkuma process ir atklāts, nediskriminējošs un pārredzams, lai konkurence starp visiem atbilstīgajiem piegādātājiem būtu godīga.***

Ja neto nulles emisiju tehnoloģija nav līguma galvenais priekšmets, bet tikai daļa no tā un attiecīgās līguma daļas paredzamā vērtība pārsniedz Direktīvu 2014/23/ES, 2014/24/ES vai 2014/25/ES noteiktās robežvērtības, līgumslēdzējas iestādes vai līgumslēdzēji veic vienu no šādām darbībām:

- a) ***atdalīt neto nulles emisiju tehnoloģiju daļu īpašā partijā vai daļās;***
- b) ***sagatavo atsevišķu līgumu vai līgumus par neto nulles emisiju tehnoloģiju daļu; vai***
- c) ***uzliek galvenajam darbuzņēmējam pienākumu slēgt konkurētspējīgus apakšlīgumus par attiecīgo neto nulles emisiju tehnoloģiju produktu piegādi, attiecīgā gadījumā piemērojot Direktīvu 2014/23/ES, 2014/24/ES vai 2014/25/ES un šo pantu.***

2. Piedāvājuma ilgtspējas un noturības ieguldījumu balsta uz šādiem kumulatīviem kritērijiem, kas ir objektīvi, pārredzami un nediskriminējoši:
- a) vidiskā ilgtspēja, kas pārsniedz minimālās prasības piemērojamajos tiesību aktos;
 - b) ja ir jāizstrādā inovatīvs risinājums — īstenošanas plāna, arī riska pārvaldības pasākumu, ietekme un kvalitāte;
 - c) attiecīgā gadījumā piedāvājuma ieguldījums energosistēmas integrācijā;
 - d) piedāvājuma ieguldījums *pienācīgas algas un darba apstākļu nodrošināšanā, tostarp attiecīgā gadījumā mācekļības piedāvāšana, kā arī skaidri definēti mērķi attiecībā uz prasmju apguvi, pārkvalifikāciju un prasmju pilnveidi, lai palielinātu nodarbinātības pievilcību neto nulles emisiju rūpniecības nozarēs.*
- 2.a *Piedāvājuma ieguldījumu izturētspējas stiprināšanā balsta uz šādiem kumulatīviem kritērijiem, kas ir objektīvi, pārredzami un nediskriminējoši:*
- a) *attiecīgā gadījumā piedāvājuma ieguldījums Savienības energodrošībā;*
 - b) *piedāvājuma ieguldījums Savienības izturētspējas stiprināšanā, ņemot vērā piegāžu diversifikāciju, ievērojot to produktu īpatsvaru, kuru izcelsme ir viens piegādes avots, kā noteikts saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 952/2013. Piegādi uzskata par nepietiekami diversificētu, ja pēdējā gadā, par kuru ir pieejami dati, viens avots piegādājis vairāk nekā 50 % no kopējā pieprasījuma Eiropas Savienībā pēc konkrētas neto nulles emisiju tehnoloģijas vai komponentiem, ko primāri izmanto šo tehnoloģiju ražošanai.*
 - c) *attiecīgā gadījumā ieguldījums inovācijā, nodrošinot pilnīgi jaunus risinājumus vai uzlabojot salīdzināmus mūsdienīgus risinājumus.*
3. Līgumslēdzējas iestādes un līgumslēdzēji piešķir ieguldījumu ■ ilgtspējas un noturības jomā *vismaz 30 % apmērā* no līguma slēgšanas tiesību *piešķiršanas kritērijiem piedāvājuma neto nulles emisiju tehnoloģiju daļai, līdzsvarotā veidā ņemot vērā gan ilgtspējas, gan noturības ieguldījumu.*

Lai īstenotu 2. punkta d) apakšpunktā minētos kritērijus, līgumslēdzējas iestādes vai līgumslēdzēji izmanto jaunākos datus, kas ievadīti 22. panta 2. punktā minētajā sarakstā, un piegādes izcelsmi nosaka saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 952/2013.

4. Atkāpjoties no šā panta 3. punkta, līgumslēdzējai iestādei vai līgumslēdzējam nav pienākuma piemērot apsvērumus, kas saistīti ar neto nulles emisiju tehnoloģiju ilgtspējas un noturības ieguldījumu, ja to piemērošana *skaidri* uzliktu minētajai iestādei vai līgumslēdzējam pienākumu iegādāties aprīkojumu, kura izmaksas ir nesamērīgas. ■ Izmaksu atšķirības aprēķina tikai attiecībā uz aprīkojuma izmaksām, izņemot saistītos pakalpojumus, un līgumslēdzējas iestādes un līgumslēdzēji tās var uzskatīt par nesamērīgām, ja tās pārsniedz 30%, salīdzinājumā ar piedāvājumu bez ilgtspējas un noturības ieguldījuma. Šis noteikums neskar iespēju izslēgt nepamatoti lētus piedāvājumus saskaņā ar Direktīvas 2014/24/ES 69. pantu un Direktīvas 2014/25/ES 84. pantu, neskarot citus līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas un izslēgšanas kritērijus saskaņā ar ES tiesību aktiem un neskarot līgumslēdzēju iestāžu prerogatīvu formulēt tehniskās specifikācijas saskaņā ar Direktīvas 2014/24/ES 42. pantu, lai nodrošinātu, ka šā panta 3. punkta piemērošanas rezultātā nesaderīgas iekārtas tiek iepirktas nepamatoti augstas izmaksas, lai nodrošinātu esošo iekārtu atbilstību. ■

Neto nulles emisiju Eiropas platforma var sniegt ieteikumus līgumslēdzējām iestādēm un līgumslēdzējiem visā Savienībā par atbilstošām augstākām robežvērtībām nesamērīgu izmaksu noteikšanai, ņemot vērā konkrētu neto nulles emisiju tehnoloģiju tirgus apstākļus.

Dalībvalstis var pielāgot savus kopējos budžetus, ko piešķir publiskā iepirkuma procedūrām, kā arī saistītos maksimālos piedāvājuma līmeņus, lai ņemtu vērā ar cenu nesaistīto kritēriju īstenošanu.

- 4.a *Līgumslēdzējas iestādes iepirkuma procedūrām saskaņā ar šo pantu piemēro šādus pirmskvalifikācijas nosacījumus:*

- a) *ne vairāk kā 50 % no piedāvājuma neto nulles emisiju tehnoloģiju daļas, ko mēra pēc aprīkojuma finansiālās vērtības, kā noteikts saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 952/2013, izcelsme ir trešās valstīs, kuras nav parakstījušas GPA;*

- b) *visu aprīkojumu, kas piegādāts saskaņā ar konkursa neto nulles emisiju tehnoloģiju daļu, sertificē kibernetikas ziņā, ciktāl aprīkojumam pastāv Savienības vai valsts kibernetikas sertifikācijas sistēma;*
- c) *ekonomikas dalībniekiem, kas piegādā konkursa neto nulles emisiju tehnoloģiju daļu, nepiemēro SIA pasākumu, kā definēts Regulā (ES) 2022/1031, jo īpaši tās 6. un 8. pantā.*

Ja, piemērojot minētos pirmskvalifikācijas nosacījumus iepirkuma procedūrā, netiek saņemti piemēroti piedāvājumi, līgumslēdzēja iestāde var atsākt procedūru, nepiemērojot šā punkta a) un c) apakšpunktā minētos pirmskvalifikācijas nosacījumus.

- 4.b *Dalībvalstis, pamatojoties uz ilgtspējas un izturētspējas kritērijiem, nediskriminē un nepiemēro atšķirīgu pieeju piegādātājiem vai neto nulles emisiju produktiem no citas dalībvalsts.*

20. pants

Atjaunīgo energoresursu apguvi veicinošas izsoles

1. Neskarot Direktīvas (ES) 2018/2001³⁶ 4. pantu un Līguma 107. un 108. pantu un Savienības starptautiskās saistības, arī Nolīgumu par valsts iepirkumu un citus starptautiskus nolīgumus, kas Savienībai ir saistoši, dalībvalstis, reģionālās vai vietējās iestādes, publisko tiesību subjekti vai apvienības, ko veido viena vai vairākas šādas iestādes vai viens vai vairāki šādi publisko tiesību subjekti, šīs regulas 19. panta 2. punktā minēto ieguldījumu ilgtspējas un izturētspējas stiprināšanā novērtē, izstrādājot kritērijus, pēc kuriem izsolēs, kuru mērķis ir atbalstīt Direktīvas (ES) 2018/2001 2. panta 1) punktā definētās atjaunīgās enerģijas ražošanu vai patēriņu, sarindo piedāvājumus. ***Tas neliedz šīm struktūrām izmantot citus ar cenu saistītus kritērijus.***
2. Ieguldījumam ilgtspējas un izturētspējas stiprināšanā piešķir svērumu 15–30 % apjomā no piešķiršanas kritērijiem, neskarot iespēju 19. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktā minētajiem kritērijiem piešķirt lielāku svērumu, ja tā ir piemērojama

³⁶ *Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/2001 (2018. gada 11. decembris) par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanu (OV L 328, 21.12.2018., 82. lpp.).*

saskaņā ar Savienības tiesību aktiem, un jebkādos limitus ar cenu nesaistītiem kritērijiem, kas noteikti saskaņā ar valsts atbalsta noteikumiem. ***Izraugoties, izstrādājot un īstenojot ar cenu nesaistītos kritērijus saistībā ar ieguldījumu ilgtspējas un izturētspējas stiprināšanā, ir jāņem vērā un efektīvi jāpievēršas konkrētu tehnoloģiju raksturlielumiem.***

3. Dalībvalstīm, reģionālām vai vietējām iestādēm, publisko tiesību subjektiem vai apvienībām, ko veido viena vai vairākas šādas iestādes vai viens vai vairāki šādi publisko tiesību subjekti, nav pienākuma piemērot apsvērumus, kas attiecas uz stratēģisku neto nulles emisiju tehnoloģiju ieguldījumu ilgtspējas un izturētspējas stiprināšanā, ja to piemērošana minētajām struktūrām uzliktu pienākumu iegādāties aprīkojumu, kura izmaksas ir nesamērīgas. Līgumslēdzējas iestādes un līgumslēdzēji var uzskatīt, ka izmaksu atšķirības, kas pārsniedz 10 %, ir nesamērīgas, ja publiskā sektora piedāvātā atbalsta izmaksas projektam būtu par vairāk nekā 15 % lielākas salīdzinājumā ar procedūru bez ieguldījumiem ilgtspējas un noturības jomā.

Šis punkts neskar līgumslēdzēju iestāžu prerogatīvu formulēt tehniskās specifikācijas saskaņā ar Direktīvas 2014/24 42. pantu, lai nodrošinātu, ka šā punkta piemērošana neizraisa nesaderīga aprīkojuma iepirkumu, kas prasa nepamatoti augstas izmaksas, lai nodrošinātu saderību ar esošo aprīkojumu.

Dalībvalstis var pielāgot savus kopējos budžetus, ko piešķir publiskā iepirkuma procedūrām, kā arī saistītos maksimālos piedāvājuma līmeņus, lai ņemtu vērā ar cenu nesaistīto kritēriju īstenošanu.

- 3.a ***Iestādes izolēm saskaņā ar šo pantu piemēro šādus pirmskvalifikācijas nosacījumus:***

- a) ***ne vairāk kā 50 % no piedāvājuma neto nulles emisiju tehnoloģiju daļas, ko mēra pēc aprīkojuma finansiālās vērtības, kā noteikts saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 952/2013, izcelsme ir trešās valstīs, kuras nav parakstījušas GPA;***
- b) ***viss aprīkojums, ko piegādā saskaņā ar konkursa neto nulles emisiju tehnoloģiju daļu, ir jāsertificē kibernetikas ziņā, ciktāl aprīkojumam pastāv Eiropas vai valsts kibernetikas sertifikācijas sistēma;***

- c) *ekonomikas dalībniekiem, kas piegādā konkursa neto nulles emisiju tehnoloģiju daļu, nepiemēro SIA pasākumu, kā definēts Regulā (ES) 2022/1031, jo īpaši tās 6. un 8. pantā.*

Ja minēto pirmskvalifikācijas nosacījumu piemērošanas izsolē nav piemērotu solījumu, līgumslēdzēja iestāde var atsākt izsoli, nepiemērojot a) un c) apakšpunktā minētos pirmskvalifikācijas nosacījumus.

20.a pants

Komisijas norādījumi

1. *Līdz... [6 mēneši pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] Komisija sniedz skaidrus norādījumus par 19. panta konkrēto īstenošanu saistībā ar 20. pantu, sniedzot:*
 - a) *katalogs ar konkrētiem un tehnoloģijām specifiskiem potenciāliem ar cenu nesaistītiem kritērijiem atjaunojamo energoresursu enerģijas izsolēs, kurā nošķir ar cenu nesaistītus kritērijus, kas ir piemēroti konkurējošiem solīšanas procesiem, un ar cenu nesaistītus kritērijus, kas ir piemēroti kā pirmskvalifikācijas prasības atjaunojamo energoresursu enerģijas izsolēs;*
 - b) *metodiku, kā novērtēt/izvērtēt piedāvājuma ieguldījumu ilgtspējas un izturētspējas stiprināšanā, kā minēts 19. panta 2. punkta a) un d) apakšpunktā;*
 - c) *metodiku, kā novērtēt/izvērtēt izmaksu atšķirības, kā minēts 20. panta 3. punktā.*
2. *Komisija izvērtē šīs regulas ar cenu nesaistīto kritēriju ieguldījumu ar mērķi veicināt inovācijas, kas vajadzīgas, lai sasniegtu Savienības 2030. un 2050. gada klimata mērķrādītājus, un iesniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam ne vēlāk kā ... [divus gadus pēc šīs regulas stāšanās spēkā]. Ja vajadzīgs, Komisija izmaina ar cenu nesaistīto kritēriju ieguldījumu, lai sekmētu ES ražošanu, nodrošinot augstus vides un ilgtspējas standartus, attīstot vērtību ķēdes Eiropā un palielinot ES uzņēmumu konkurētspēju globālā līmenī.*

20.b pants

Pirmskomercializācijas iepirkums un inovatīvu komerciālu risinājumu publiskais iepirkums

1. *Dalībvalstis cenšas izmantot pirmskomercializācijas iepirkumus pirmskomercializācijas inovatīvām neto nulles emisiju tehnoloģijām un publiskos iepirkumus komerciālām inovatīvām neto nulles emisiju tehnoloģijām savu nacionālo enerģētikas un klimata plānu īstenošanas ietvaros. Iepirkumu pirmskomercializācijas posmā un publisko iepirkumu var papildināt ar Savienības līmeņa finansējumu saskaņā ar spēkā esošajām Savienības programmām kopīgam iepirkumam pirmskomercializācijas posmā vai publiskajam iepirkumam visās dalībvalstīs.*
2. *NEKP, NEKP atjauninājumos un NEKP progresa ziņojumos sīki izklāsta PCP un PPI grafiku un to mērķus. Neto nulles emisiju Eiropas platforma sagatavo ieteikumus par pirmskomercializācijas posma iepirkuma vai publiskā iepirkuma izstrādi.*

21. pants

Citi publiskās intervences veidi

1. Neskarot Līguma 107. un 108. pantu un Direktīvas 2018/2001³⁷ 4. pantu un saskaņā ar Savienības starptautiskajām saistībām, lemjot par tādu shēmu izveidi, kurās labuma guvēji ir mājsaimniecības, uzņēmumi vai patērētāji un kuras stimulē pielikumā uzskaitīto neto nulles emisiju tehnoloģiju galaproduktu iegādi, dalībvalstis, reģionālās vai vietējās iestādes, publisko tiesību subjekti vai apvienības, ko veido viena vai vairākas šādas iestādes vai viens vai vairāki šādi publisko tiesību subjekti, tās izstrādā tā, lai veicinātu to, ka labuma guvēji iegādājas neto nulles emisiju tehnoloģiju galaproduktus ar augstu **šīs regulas** 19. panta 2. punktā minēto ieguldījumu ilgtspējas un izturētspējas stiprināšanā, un to panāk, sniedzot samērīgu papildu finansiālu kompensāciju.
2. Papildu finansiālā kompensācija, ko iestādes piešķir saskaņā ar 1. punktu, piemērojot 19. panta 2. punkta b), c) un d) apakšpunktā minētos kritērijus, nepārsniedz 30 % no galaprodukta izmaksām, ko maksā patērētājs. 19. panta 2.a punkts nepārsniedz 5 % no neto nulles tehnoloģijas galaprodukta izmaksām patērētājam, izņemot shēmas, kas

³⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/2001 (2018. gada 11. decembris) par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanu.

paredzētas enerģētiskās nabadzības skartiem iedzīvotājiem un kurām ierobežojums ir 15 %.

3. Izstrādājot un īstenojot shēmu, uz kuru attiecas 1. punkts, iestāde tirgū pieejamo produktu ieguldījumu izturētspējas un ilgtspējas stiprināšanā novērtē atklātā, nediskriminējošā un pārredzamā procesā. Tiesības jebkurā laikā pieteikties uz dalību shēmā ir jebkuram neto nulles emisiju tehnoloģijas galaproduktam. Iestāde nosaka minimālo punktu skaitu, kas produktiem jāsavāc, lai tie atbalsta shēmas satvarā būtu tiesīgi saņemt papildu finansiālo kompensāciju.
4. Dalībvalstis visu informāciju, kas attiecas uz shēmām saskaņā ar 21. panta 1. punktu, par katru relevanto neto nulles emisiju tehnoloģijas produktu publicē vienotā brīvpiekļuves tīmekļvietnē.

22. pants

To iniciatīvu koordinēšana, kas veltītas piekļuvei tirgiem

1. ***Līdz...*** Līdz [12 mēneši pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] Komisija pieņem īstenošanas aktu ar kritērijiem, pēc kuriem novērtē to pieejamo produktu ieguldījumu izturētspējas un ilgtspējas stiprināšanā, uz kuriem attiecas 19., 20. un 21. pantā minētie publiskās intervences veidi, ievērojot līdzīgus noteikumus citos spēkā esošajos tiesību aktos, un nosaka kritērijus atkāpei, kā paredzēts 19. panta 4. punktā.
Komisija ņem vērā MVU īpašo kontekstu.
- 1.a ***Ja rodas konflikts starp dažādajiem piešķiršanas un ilgtspējas kritērijiem, kas noteikti citos Savienības tiesību aktos, Komisija sniedz norādījumus par to, kā šie noteikumi līdzāspastāv. Komisija ik pēc sešiem mēnešiem pārskata un vajadzības gadījumā atjaunina savus norādījumus.***
2. Komisija dara pieejamu un regulāri atjaunina sarakstu par katras pielikumā uzskaitītās neto nulles emisiju tehnoloģijas galaproduktiem, kurā izdala Savienības piegādes daļas, kuru izcelsme ir dažādas trešās valstis, pēdējā gadā, par kuru ir pieejami dati. ***Komisija un Neto nulles emisiju Eiropas platforma šajā saistībā konsultē rūpniecības nozaru ieinteresēto personu asociācijas un rūpniecības nozaru dalībniekus.***
3. Neto nulles emisiju Eiropas platforma apspriež pasākumus, ko dalībvalstis veikušas, lai īstenotu 19. un 21. pantu, un apmainās ar paraugpraksi, cita starpā attiecībā uz

tādu kritēriju praktisku izmantošanu, pēc kuriem publiskajā iepirkumā definē ieguldījumu ilgtspējas un izturētspējas stiprināšanā, vai shēmām, kas stimulē neto nulles emisiju tehnoloģiju galaproduktu iegādi.

V nodaļa

Prasmju uzlabošana kvalitatīvu darbvietu radīšanai

23. pants

Eiropas neto nulles emisiju industrijas akadēmijas

1. Pamatojoties uz 23.a pantā minēto kartēšanu, Komisija atbalsta, arī nodrošinot darbības uzsākšanas finansējumu, tādu Eiropas neto nulles emisiju industrijas akadēmiju izveidi, kuras darbojas kā neto nulles emisiju tehnoloģiju ekspertu tīkls un kuru mērķi ir:
 - a) izstrādāt mācību programmas, saturu un mācību un apmācības materiālus, ar kuru palīdzību īsteno apmācību un izglītošanu par neto nulles emisiju tehnoloģiju izstrādi, ražošanu, uzstādīšanu, nodošanu ekspluatācijā, darbināšanu, uzturēšanu un reciklēšanu un par izejvielām, kā arī atbalstīt to publisko iestāžu spējas, kuras ir kompetentas izdot šīs regulas II nodaļā minētās atļaujas un pilnvarojumus, un šīs regulas IV nodaļā minētās līgumslēdzējas iestādes;
 - aa) *nodrošināt, ka izstrādātās mācību programmas veicina transversālu prasmju apguvi un stiprināšanu papildus prasmēm, kas ir specifiskas konkrētai tehnoloģijai vai konkrētai nozarei, lai sekmētu pielāgošanos no vienas nozares citai, ļaujot izglītojamajiem būt mobiliem un pielāgoties pastāvīgi mainīgajai situācijai darba tirgū un ārpus tā;*
 - ab) *nodrošināt, ka mācību programmās ir relevanta un piekļūstama jaunākā informācija un apmācība par veselības un drošības jautājumiem, kā arī relevanta informācija par darba ņēmēju tiesībām un darba apstākļiem;*
 - ac) *dod iespēju katrā akadēmijā trīs gadu laikā pēc tās izveides apmācīt un izglītēt 100 000 izglītojamo, veicinot profesionālo mūžizglītību un prasmju pilnveidi vai pārkvalifikāciju, tostarp izmantojot mācekļību, mentorēšanas programmas, kā arī īsas un garas mācību programmas;*

- b) atbalstīt un veicināt, ka minētās mācību programmas, saturu un materiālus izmanto izglītības un apmācības pakalpojumu sniedzēji dalībvalstīs, piemēram, augstskolas, pētniecības augstskolas, lietišķo zinātņu augstskolas un augstskolu apvienības, uzņēmumiem, kas nodrošina šādu izglītību un apmācību, tostarp MVU, jaunuzņēmumi un sociālie uzņēmumi, sociālie partneri un pasniedzēji;
- ba) izstrādāt mehānismus, kas nodrošina izglītības un apmācības pakalpojumu sniedzēju piedāvātās apmācības kvalitāti dalībvalstīs un attiecīgā gadījumā ar ES pētniecības un inovācijas programmām, piemēram, “Apvārsnis Eiropa” un programmu “Digitālā Eiropa”, saistītajās valstīs, pamatojoties uz Eiropas neto nulles emisiju industrijas akadēmiju mācību programmām, saturu un materiāliem;**
- bb) veicināt ilgtermiņa mērķa sasniegšanu, kas ir vienlaikus sekmēt ES reindustrializāciju un dekarbonizāciju, kā arī tās atvērto stratēģisko autonomiju un apmierināt pieprasījumu pēc ES ražotām neto nulles emisiju tehnoloģijām un kvalificētiem darbiniekiem;**
- c) izstrādāt un ieviest apliecinājuma dokumentus, arī mikro kvalifikācijas, kas veicinātu apgūto prasmju pārredzamību un uzlabotu pārnesamību starp kvalitatīvām darbvietām, lai atvieglotu darbaspēka pārrobežu mobilitāti, un veicināt relevantu kvalitatīvu darbvietu piemeklēšanu, izmantojot tādas rīkus kā Eiropas Nodarbinātības dienestu (*EURES*) tīkls un *EURAXESS*.

2. Eiropas neto nulles emisiju industrijas akadēmijas vēršas pret dzimumu stereotipiem un veicina visiem vienlīdzīgu piekļuvi mācību saturam, īpašu uzmanību pievēršot sievietēm, jauniešiem, jo īpaši tiem, kas nemācās, nestrādā un neapgūst arodu (NEET), vecāka gadagājuma cilvēkiem, darba ņēmējiem profesijās, kas var izzust vai kuru saturu vai uzdevumus lielā mērā pārveido jaunās tehnoloģijas, un cilvēkiem, kuri strādā pārkārtošanās reģionos. ***Eiropas Neto nulles emisiju industrijas akadēmijas veicina dažādību un cilvēku ar invaliditāti, migrantu un mazaizsargātu cilvēku iekļautību.***

23.a pants

Eiropas neto nulles emisiju industrijas akadēmiju izveide un pārvaldība

Kartēšanas procesā apzina trūkstošo darbaspēku un prasmes galvenajās rūpniecības

nozarēs un neto nulles emisiju nozarēs, pamatojoties uz industriālās pārveides un dekarbonizācijas vajadzībām, un izvērtē piekļuvi apmācības iespējām saistībā ar šādām tehnoloģijām valstu līmenī.

Šādā kartēšanā analizē minēto trūkumu iemeslus, jo īpaši tos, kas saistīti ar darba piedāvājumu kvalitāti, tādējādi novērtējot, vai konkrētās nozarēs ir vajadzīgi papildu pasākumi, ar kuriem piesaista vairāk dažādu kvalifikācijas līmeņu darba ņēmēju.

Ja uz kartēšanas pamata tiek identificēts kritisks prasmju trūkums saistībā ar kādu stratēģisko neto nulles emisiju tehnoloģiju, Komisija izsludina uzaicinājumu iesniegt priekšlikumus par Eiropas neto nulles emisiju industrijas akadēmiju izveidi.

Neto nulles emisiju industrijas akadēmiju sastāvā ir vairāki aktori, piemēram, nozares, kurās neto nulles emisiju tehnoloģiju izmantošana ir būtiska to vērtības ķēdēm, izglītības un apmācības pakalpojumu sniedzēji, sociālie partneri un uzņēmumi, arī MVU. Nosakot dalībnieku sastāvu, ja iespējams, ievēro ģeogrāfisko līdzsvaru starp dalībvalstīm un vienlaikus nodrošina, ka Eiropas neto nulles emisiju industrijas akadēmiju izstrādātais mācību saturs ir pieejams dažādās valodās, lai mācību programmām varētu piekļūt pēc iespējas vairāk izglītojamo, jo īpaši no mazaisargātām grupām.

Laikposmā no 2024. gada 1. janvāra līdz 2027. gada 31. decembrim Eiropas neto nulles emisiju industrijas akadēmiju izveidei un darbībai dara pieejamu finansējumu, kas ir vismaz 102 000 000 EUR pašreizējās cenās. Dalībvalstis izmanto attiecīgos Savienības fondus, jo īpaši ESF+, lai efektīvi izvērstu akadēmiju mācību saturu, un sniedz informāciju Eiropas Komisijai par to, cik daudz ES līdzekļu ir izmantoti minētā mērķa sasniegšanai.

Trīs gadus pēc izveides Eiropas neto nulles emisiju industrijas akadēmijas kļūst finansiāli ilgtspējīgas, saņemot finansiālu ieguldījumu no privātā sektora.

Neto nulles emisiju Eiropas platforma, kas izveidota saskaņā ar 28. gada 1. punktu, uzrauga Eiropas neto nulles emisiju industrijas akadēmiju darbu un līdz 2026. gada 31. decembrim sagatavo ziņojumu par to mācību programmu izvērsanu.

Komisija pēc šīs regulas stāšanās spēkā nekavējoties sāk kartēšanas procesu un izsludina pirmo uzaicinājumu iesniegt priekšlikumus par Eiropas neto nulles emisiju industrijas akadēmiju izveidi, kam varētu izmantot attiecīgo aktoru un dalībvalstu jau veikto darbu un projektus.

Eiropas neto nulles emisiju industrijas akadēmijas izveido līdz [2024. gada 31. decembrim].

Eiropas neto nulles emisiju industrijas akadēmijas līdz [2025. gada 31. decembrim] sāk sniegt un izplatīt sākotnējo mācību saturu. Mācību satura izvēršanas posmā īpašu uzmanību pievērš reģioniem, kuros notiek industriālā pārveide, kuros ir kritisks prasmju trūkums vai kuros ir augsts bezdarbs, jo īpaši jauniešu bezdarbs.

24. pants

Reglamentētās profesijas neto nulles emisiju industrijās un profesionālo kvalifikāciju atzīšana

1. Līdz 2024. gada 31. decembrim un pēc tam reizi divos gados dalībvalstis apzina, vai Eiropas neto nulles emisiju industrijas akadēmiju izstrādātās mācību programmas ir līdzvērtīgas konkrētajām kvalifikācijām, ko uzņēmēja dalībvalsts pieprasa, lai varētu piekļūt reglamentētām darbībām tādas profesijas ietvaros, kas ir īpaši interesanta neto nulles emisiju industrijā, lai vienlaikus veiktu reindustrializāciju un dekarbonizāciju ar mērķi saskaņot pieprasītās kvalifikācijas, ietverot gan tehniskās, gan akadēmiskās kvalifikācijas. Dalībvalstis nodrošina, ka novērtējumu rezultāti ir publiski un viegli piekļūstami tiešsaistē. Ja mācību programmas netiek uzskatītas par līdzvērtīgām uzņemošās dalībvalsts pieprasītajām kvalifikācijām, lai varētu piekļūt reglamentētām darbībām, attiecīgā dalībvalsts paskaidro Eiropas Komisijai atšķirības un norāda, kā panākt līdzvērtību.
2. Ja dalībvalsts secina, ka pastāv šā panta 1. punktā aprakstītā līdzvērtība, tā saskaņā ar valsts tiesību aktiem un praksi nodrošina to apliecinājuma dokumentu atzīšanu, kurus izglītības un apmācības pakalpojumu sniedzēji izdevuši, balstoties uz akadēmiju izstrādātajām mācību programmām, saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2005/36/EK³⁸ 74 III sadaļas I nodaļu tad, ja šāda apliecinājuma dokumenta turētājs pieprasa piekļuvi reglamentētai profesijai Direktīvas 2005/36/EK 3. panta 1. punkta a) apakšpunkta nozīmē un ja tas ir īpaši svarīgi neto nulles emisiju industrijai, proti, tā apliecinājuma dokumentu akceptē kā pietiekamu kvalifikāciju apliecināšanu dokumentu.

³⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2005/36/EK (2005. gada 7. septembris) par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu (Dokuments attiecas uz EEZ) (OV L 255, 30.9.2005., 22. lpp.).

3. Ja piekļuve profesijai, kas ir īpaši svarīga neto nulles emisiju industrijai, ir reglamentēta Direktīvas 2005/36/EK 3. panta 1. punkta a) apakšpunkta nozīmē, dalībvalstis strādā pie tā, lai izstrādātu vienotu minimālo zināšanu, prasmju un kompetenču kopumu, kas vajadzīgs, lai strādātu šajā konkrētajā profesijā, nolūkā izveidot kopēju apmācības satvaru, kas minēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2005/36/EK 49.a panta 1. punktā un kas dotu iespēju automātiski atzīt kvalifikācijas. Turklāt Neto nulles emisiju industrijas platforma var iesniegt ierosinājumus, kā minēts Direktīvas 2005/36/EK 49.a panta 3. punktā.

25. pants

Neto nulles emisiju Eiropas platforma un prasmes

Šīs regulas 28. pantā minētā Neto nulles emisiju Eiropas platforma palīdz nodrošināt prasmju pieejamību un izvēršanu neto nulles emisiju tehnoloģiju jomā, kā arī II un IV nodaļā minētajās kompetentajās iestādēs un līgumslēdzējās iestādēs, un šajā nolūkā tā pilda šādus uzdevumus, vienlaikus izvairoties no paralēlām struktūrām ar valstu arodmācību sistēmām:

- (1) palīdzēt Komisijai novērtēt, pastāvīgi uzraudzīt un prognozēt tāda darbaspēka pieprasījumu un piedāvājumu, kuram ir prasmju kopums, kas vajadzīgs neto nulles emisiju tehnoloģiju jomā, un attiecīgo izglītības un apmācības iespēju pieejamību un izmantošanu, attiecīgā gadījumā sniedzot informāciju, kas ir noderīga Eiropas neto nulles emisiju industrijas akadēmiju darbībām;
- (2) uzraudzīt Eiropas neto nulles emisiju industrijas akadēmiju darbību un, pamatojoties uz dalībvalstu un valsts iestāžu datiem, ko tās sniedz saskaņā ar 31. panta 2. punktu, vākt informāciju par to, cik daudz cilvēku ir guvuši labumu no akadēmiju izstrādātās mācību programmas, un sniegt datu sadalījumu par rūpniecības nozarēm, dzimumiem, vecumu un izglītības un kvalifikācijas līmeņiem, veicināt sinerģiju ar citām valstu un Savienības prasmju iniciatīvām un projektiem un nodrošināt pārraudzību, lai piesaistītu dažādu darbaspēku, tostarp izmantojot mērķorientētas komunikācijas kampaņas;
- (3) palīdzēt mobilizēt ieinteresētās personas, arī industriju, uzņēmumus, tostarp MVU, jaunuzņēmumus un sociālos uzņēmumus, sociālos partnerus un izglītības un apmācības pakalpojumu sniedzējus, piemēram, augstskolas, pētniecības augstskolas,

lietišķo zinātņu augstskolas un augstskolu apvienības, lai ieviestu Eiropas neto nulles emisiju industrijas akadēmiju izstrādātās mācību programmas;

- (4) palīdzēt dalībvalstīs ieviest un atzīt Eiropas neto nulles emisiju industrijas akadēmiju izdotos apliecinājumus par mācīšanos, lai veicinātu prasmju atzīšanu un prasmēm atbilstoša darba piemeklēšanu, cita starpā veicinot apliecinājuma dokumentu derīgumu un akceptēšanu visā Savienības darba tirgū un uzsverot ilgstošas apmācību programmas un apmaksātas mācekļības;
- (4a) *uzraudzīt, kā notiek apliecinājumu par mācīšanos izmantošanas un atzīšanas īstenošana, un palīdzēt rast risinājumus gadījumos, kad tiek konstatētas neatzīšanas problēmas;***
- (5) veicināt, lai tiktu izstrādāti Eiropas profesionālie profili, proti, vienots zināšanu, prasmju un kompetenču kopums galvenajām profesijām neto nulles emisiju tehnoloģijās, cita starpā balstoties uz Eiropas neto nulles emisiju industrijas akadēmiju izstrādātajām mācību programmām un attiecīgā gadījumā izmantojot terminoloģiju, ko nodrošina Eiropas prasmju, kompetenču, kvalifikāciju un profesiju klasifikācija (*ESCO*), lai veicinātu pārredzamību un mobilitāti starp darbvietām un pāri iekšējā tirgus robežām;
- (6) veicināt karjeras iespējas un kvalitatīvus darba apstākļus, tostarp taisnīgu un adekvātu atalgojumu, darbvietās neto nulles emisiju tehnoloģiju industrijās, kā arī tehniskās izglītības pievilcību, jauniešu, sieviešu, vecāka gadagājuma cilvēku un nelabvēlīgā situācijā esošu cilvēku integrāciju neto nulles emisiju tehnoloģiju industriju darba tirgū un prasmīgu darbinieku piesaisti no trešām valstīm, izmantojot tādus instrumentus kā Eiropas zilā karte un tādējādi panākot lielāku darbaspēka dažādību;
- (6a)** veicināt un atbalstīt darbaspēka mobilitāti visā Savienībā un publicēt paziņojumus par vakantajiem amatiem *EURES* tīklā;
- (7) veicināt ciešāku koordināciju un paraugprakses un zinātības apmaiņu starp dalībvalstīm un privātajā sektorā, lai uzlabotu prasmju pieejamību neto nulles emisiju tehnoloģiju jomā, tostarp sniedzot ieguldījumu Savienības un dalībvalstu rīcībpolitikās, ar kurām paredzēts piesaistīt jaunus talantus no trešām valstīm un no visiem izglītības līmeņiem.

VI nodaļa

Inovācija

26. pants

Neto nulles emisiju regulatīvās smilškastēs

- 1. *Līdz... Līdz [3 mēneši pēc šīs regulas stāšanās spēkā] dalībvalstis izraugās vai izveido vienu valsts kompetento iestādi, kas ir atbildīga par neto nulles emisiju regulatīvajām smilškastēm. Šī iestāde ir vienīgais kontaktpunkts jebkurai organizāciju grupai, kas vēlas pieprasīt neto nulles emisiju regulatīvās smilškastēs izveidi saskaņā ar šo pantu.***
1. Dalībvalstis vai — attiecīgā gadījumā — reģioni vai pārrobežu reģionu klasteri pēc savas iniciatīvas var izveidot neto nulles emisiju regulatīvās smilškastēs, kurās uz noteiktu laiku kontrolētā reālu apstākļu vidē ir iespējams izstrādāt, testēt un validēt inovatīvas neto nulles emisiju tehnoloģijas pirms to laišanas tirgū vai nodošanas ekspluatācijā, tādējādi uzlabojot regulatīvo mācīšanos un potenciālu mēroga izvērsanu un plašāku apguvi. Dalībvalstis 1. punktā minētās neto nulles emisiju regulatīvās smilškastēs var izveidot ciešā sadarbībā ar nozari un pētniecības institūtiem pēc jebkura tāda uzņēmuma pieprasījuma, kurš izstrādā inovatīvas neto nulles emisiju tehnoloģijas un citas inovatīvas tehnoloģijas un kurš atbilst 4. punkta a) apakšpunktā minētajiem atbilstības un atlases kritērijiem, un kuru kompetentās iestādes atlasījušas ar 4. punkta b) apakšpunktā minēto atlases procedūru.
2. Šajā regulā minēto neto nulles emisiju regulatīvo smilškastu izveides un darbības kārtību un nosacījumus pieņem ar īstenošanas aktiem saskaņā ar 34. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru. Minētā kārtība un nosacījumi ir tādi, kas pēc iespējas atbalsta valstu kompetento iestāžu elastību neto nulles emisiju regulatīvo smilškastu izveidē un darbības nodrošināšanā un veicina inovāciju un regulatīvo mācīšanos, un tajos jo īpaši ņem vērā iesaistīto MVU, arī jaunuzņēmumu, specifiskos apstākļus un spējas. Šā panta 3. punktā minētajos īstenošanas aktos nosaka kopīgus galvenos principus šādos jautājumos:
- a) atbilstība un atlase dalībai neto nulles emisiju regulatīvajās smilškastēs;

- b) procedūra, kas nosaka pieteikšanos neto nulles emisiju regulatīvajai smilškastei, dalību tajā, tās uzraudzību, iziešanu no tās un tās izbeigšanu, ietverot regulatīvās smilškastes plānu un noslēguma ziņojumu;
 - c) dalībniekiem piemērojamie noteikumi.
3. Dalība neto nulles emisiju regulatīvajās smilškastēs neietekmē to iestāžu pārraudzības un korektīvās pilnvaras, kuras regulatīvo smilškasti pārrauga. Inovatīvu neto nulles emisiju tehnoloģiju un citu inovatīvu tehnoloģiju testēšana, izstrāde un validācija notiek kompetento iestāžu tiešā pārraudzībā un atbilstoši to norādījumiem. Kompetentās iestādes attiecībā uz konkrētu neto nulles emisiju regulatīvās smilškastes projektu savas pārraudzības pilnvaras īsteno elastīgi, ievērojot relevantos tiesību aktus, pielāgojot esošo regulatīvo praksi un izmantojot savu rīcības brīvību, kad tiek īstenotas tiesību normas un panākta to izpilde, un to dara ar mērķi likvidēt šķēršļus, mazināt regulatīvo slogu, samazināt regulatīvo nenoteiktību un atbalstīt inovāciju neto nulles emisiju tehnoloģiju jomā.
4. Ja tas ir relevanti šā panta mērķa sasniegšanai, kompetentās iestādes apsver iespēju piešķirt atkāpes vai atbrīvojumus, ciktāl to atļauj relevantie Savienības vai valstu tiesību akti. Kompetentās iestādes nodrošina, ka regulatīvās smilškastes plāns nodrošina ES un valstu tiesību aktu galveno mērķu un pamatprasību ievērošanu. Kompetentās iestādes nodrošina, ka par visiem būtiskajiem riskiem veselībai, drošībai vai videi, kas konstatēti inovatīvu neto nulles emisiju tehnoloģiju izstrādes un testēšanas gaitā, tiek publiski paziņots un izstrādes un testēšanas process tiek nekavējoties apturēts, līdz šāds risks tiek mitigēts. Ja kompetentās iestādes uzskata, ka ierosinātais projekts rada ārkārtēju risku darba ņēmēju, visas sabiedrības vai vides veselībai un drošībai, it sevišķi tāpēc, ka tas ir saistīts ar testēšanu, izstrādi vai validēšanu, kurā iesaistītas īpaši toksiskas vielas, regulatīvās smilškastes plānu tās apstiprina tikai pēc tam, kad tās ir pārliecinājušās, ka ir ieviesti pienācīgi aizsardzības pasākumi, kas ir samērīgi ar konstatēto ārkārtējo risku.
5. Ja dalībnieks(-i) ievēro regulatīvās smilškastes plānu un dalības noteikumus, kas izdoti saskaņā ar šo pantu un kas minēti 2. punktā, un godprātīgi ievēro iestāžu sniegtos norādījumus, iestādes nepiemēro nekādus administratīvus naudas sodus vai citus sodus par tādu piemērojamo Savienības vai dalībvalsts tiesību aktu

pārkāpumiem, kuri attiecas uz regulatīvajā smilškastē pārraudzīto neto nulles emisiju tehnoloģiju.

6. Inovatīvās neto nulles emisiju regulatīvās smilškastes dalībnieki saglabā atbildību saskaņā ar piemērojamajiem Savienības un dalībvalstu tiesību aktiem par kaitējumu, kas nodarīts trešām personām sakarā ar testēšanu regulatīvajā smilškastē.
7. Ja valsts kompetentā iestāde piekrīt, neto nulles emisiju regulatīvās smilškastes darbības ilgumu var pagarināt, izmantojot to pašu procedūru.
8. Neto nulles emisiju regulatīvās smilškastes plāno un īsteno tā, lai tad, ja tas ir relevanti, tās veicinātu pārrobežu sadarbību starp valstu kompetentajām iestādēm. Dalībvalstis, kuras ir izveidojušas neto nulles emisiju regulatīvās smilškastes, savas darbības koordinē un sadarbojas Neto nulles emisiju Eiropas platformā ar mērķi dalīties relevantā informācijā. Tās reizi gadā ziņo Komisijai par regulatīvo smilškastu īstenošanas rezultātiem, arī par labu praksi, gūto pieredzi un ieteikumiem par to izveidi un, ja tas ir relevanti, par šīs regulas un citu Savienības tiesību aktu piemērošanu regulatīvajā smilškastē veidā, kas pielāgots regulatīvās smilškastes vajadzībām.

26.a pants

Inovācija konkurētspējai un dekarbonizācijai

Šajā iedaļā minēto pasākumu mērķis ir paātrināt inovāciju energotehnoloģiju jomā Savienībā, lai paātrinātu šo tehnoloģiju izvietojumu, veicinātu Savienības dekarbonizācijas centienus, kā arī palielinātu Savienības nulles neto emisiju industrijas globālo konkurētspēju un attiecīgi palielinātu šo tehnoloģiju eksportu.

26.b pants

Inovācijas princips

Neskarot savas kompetences saskaņā ar Līgumiem un saskaņā ar 2021. gada 3. novembra Labāka regulējuma pamatnostādņēm, Komisija piemēro inovācijas principu, kas aprakstīts labāka regulējuma rīkā Nr. 22, kā arī Komisijas 2018. gada 15. maija paziņojumā “Atjaunota Eiropas pētniecības un inovācijas programma — Eiropas iespēja veidot savu nākotni”, sagatavojot jaunus Savienības tiesību aktus, kā arī pārskatot un pārskatot spēkā esošos Savienības tiesību aktus, lai nodrošinātu, ka iekšējā tirgus tiesiskais regulējums veicina un atbalsta inovāciju.

26.c pants

SET plāna padome

1. *Lai izstrādātu un īstenotu 26.d pantā minēto SET plānu, Komisija izveido SET plāna valdi. SET plāna padome ir atbildīga par stratēģisko virzību, kā arī par vispārējiem lēmumiem, tostarp lēmumu attiecībā uz iekļaujamajām tehnoloģijām, par SET plānu un tā īstenošanu.*
2. *SET plāna padomi veido dalībvalstis un Komisija. Tās priekšsēdētājs ir Komisijas pārstāvis. Tā ietver industrijas un pētniecības dalībnieku strukturālu un pastāvīgu iesaistīšanos.*
3. *Katra dalībvalsts dalībai SEP plāna padomē ieceļ augsta līmeņa pārstāvi. Ja tas ir relevanti, ņemot vērā funkciju un speciālās zināšanas, dalībvalstij attiecībā uz dažādiem SET plāna padomes uzdevumiem var būt vairāki pārstāvji. Katram SET plāna padomes loceklim ir aizstājējs.*
4. *Pēc Komisijas priekšlikuma SET plāna padome ar locekļu vienkāršu balsu vairākumu pieņem reglamentu.*
5. *SET plāna padomes locekļi regulāri tiekas, lai nodrošinātu šajā regulā norādīto uzdevumu faktiski izpildi. Vajadzības gadījumā SET plāna padomes locekļi tiekas pēc argumentēta Komisijas lūguma vai pēc locekļu lūguma ar vienkāršu balsu vairākumu.*
6. *Komisija SET plāna padomei palīdz, nodrošinot izpildsekretariātu, kas sniedz tehnisku un loģistikas atbalstu.*
7. *SET plāna padome var izveidot pastāvīgas vai pagaidu apakšgrupas, kurām uztic konkrētus jautājumus un uzdevumus.*
8. *SET plāna padome savās sanāksmēs, arī 7. punktā minētajās pastāvīgajās vai pagaidu apakšgrupās, kā novērotājus aicina piedalīties Eiropas Parlamenta pārstāvjus.*
9. *Attiecīgā gadījumā SET plāna padome vai Komisija var uzaicināt ekspertus un citas trešās personas piedalīties SET plāna padomes un apakšgrupas sanāksmēs vai sniegt rakstiskus komentārus.*
10. *SET plāna padome veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu drošu apiešanos ar konfidenciālu un komerciāli sensitīvu informāciju un tās apstrādi.*
11. *SET plāna padome dara visu iespējamo, lai panāktu konsensu.*

26.d pants

Eiropas energotehnoloģiju stratēģiskais plāns

- 1. Līdz... [3 mēneši pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] 26.c pantā minētā SET plāna valde izstrādā energotehnoloģiju stratēģisko plānu (SET plānu). Lai nodrošinātu fokusu un koordināciju starp dažādām finansēšanas shēmām un avotiem Savienības, valsts un vietējā līmenī un atbalsētu klimatneitrālu energotehnoloģiju attīstību, kā arī nodrošinātu stratēģisku saskaņošanu ar pētniecības, inovācijas un tīras enerģijas tehnoloģiju izvietojanas prioritātēm, Savienībai ir jāizstrādā stratēģiskais energotehnoloģiju plāns (SET plāns).*
- 2. SET plānā jānosaka Savienībai stratēģiski svarīgas energotehnoloģijas, ņemot vērā to ieguldījumu Savienības klimatneitralitātes mērķu sasniegšanā, kā arī Savienības rūpniecības konkurētspējā, un kurām nepieciešamas pētniecības un inovācijas darbības, lai sasniegtu vajadzīgo briedumu pilna mēroga izvietojanai.*
- 3. SET plāna padome, kas minēta -26.b pantā, ir atbildīga par SET plāna izstrādāšanu un īstenošanu. Šīs regulas vajadzībām Komisija ar īstenošanas aktu izveido SET plānā noteikto tehnoloģiju sarakstu saskaņā ar 34. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.*
- 4. SET plāna padomes pārraudzībā un, padziļināti iesaistot attiecīgās nozares, tostarp pētniecības nozari, katrai SET plānā norādītajai energotehnoloģijai izstrādā pētniecības un inovācijas programmas. Šīs programmas ir pamats koordinācijai starp Savienību un dalībvalstīm attiecībā uz finansējumu programmā noteiktajām darbībām, kā arī attiecībā uz tehnoloģiju infrastruktūrām, kas nepieciešamas šīm tehnoloģijām. Šīs programmas apstiprina SET plāna padome.*
- 5. Komisijai būtu regulāri jāziņo Padomei un Eiropas Parlamentam par shēmas ietekmi. SET plānu pārskata un vajadzības gadījumā labo 18 mēnešu laikā pēc katrām Eiropas Parlamenta vēlēšanām.*

27. pants

Pasākumi MVU un jaunuzņēmumiem

1. Dalībvalstis veic šādas darbības:
 - a) nodrošina mazajiem un vidējiem uzņēmumiem prioritāru piekļuvi inovatīvām neto nulles emisiju regulatīvajām smilškastēm, ciktāl tie izpilda 26. pantā noteiktos atbilstības nosacījumus;
 - b) organizē izpratnes veicināšanas aktivitātes par mazo un vidējo uzņēmumu dalību regulatīvajās smilškastēs;
 - c) attiecīgā gadījumā izveido īpašu kanālu komunikācijai ar maziem un vidējiem uzņēmumiem, ar kura palīdzību sniedz norādījumus un atbild uz jautājumiem par 26. panta īstenošanu.
 2. Dalībvalstis ņem vērā mazo un vidējo uzņēmumu īpašās intereses un vajadzības un sniedz pienācīgu administratīvo atbalstu, lai tie varētu piedalīties regulatīvajās smilškastēs. Neskarot Līguma 107. un 108. panta piemērošanu, dalībvalstīm mazie un vidējie uzņēmumi būtu jāinformē par finansiālo atbalstu, kas pieejams to darbībām regulatīvajās smilškastēs.
- 2.a **Šo pantu piemēro jaunuzņēmumiem.**

VII nodaļa

Pārvaldība

28. pants

Neto nulles emisiju Eiropas platformas izveide un uzdevumi

1. Tiek izveidota Neto nulles emisiju Eiropas platforma (turpmāk "Platforma").
2. Platforma pilda šajā regulā noteiktos uzdevumus.
3. Platforma var Komisijai un dalībvalstīm sniegt konsultācijas un palīdzību saistībā ar darbībām, ko tās veic, lai sasniegtu šīs regulas I nodaļā izvirzītos mērķus, ņemot vērā dalībvalstu nacionālos enerģētikas un klimata plānus, kas iesniegti saskaņā ar Regulu (ES) 2018/1999³⁹.

³⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1999 (2018. gada 11. decembris) par enerģētikas savienības un rīcības klimata politikas jomā pārvaldību un ar ko groza

4. Komisija un dalībvalstis Platformā var veikt koordināciju attiecībā uz neto nulles emisiju industriālajām partnerībām, kā arī ar relevantajām trešām valstīm, lai palīdzētu veicināt neto nulles emisiju tehnoloģiju apguvi visā pasaulē, sadarbotos inovatīvu tehnoloģiju izstrādē, kā noteikts šajā tiesību aktā, un atbalstītu Savienības industriālo spēju lomu globālajā pārejā uz tīru enerģiju saskaņā ar šīs regulas vispārējiem mērķiem, kas izriet no šīs regulas 1. panta. Platforma:
- a) *apspriež un vajadzības gadījumā iesaka Komisijai un dalībvalstīm veidus, kā uzlabot un veicināt sadarbību, zinātību un tehnoloģiju apmaiņu neto nulles emisiju vērtības ķēdē starp Savienību un trešām valstīm;*
 - aa) *apspriest ar Komisiju un vajadzības gadījumā ieteikt Komisijai veidus, kā nodrošināt šīs regulas sasaisti un saskaņošanu ar citām Savienības iniciatīvām vai pagaidu shēmām, uz kurām attiecas Zaļā kursa industriālais plāns;*
 - ab) *progresu uzraudzīšana neto nulles emisiju stratēģiju vērtības ķēdēs, tehnoloģisko un rūpniecisko izmaiņu izsekošana un nākotnes jauno stratēģisko vērtības ķēžu apzināšana;*
 - ac) *uzraudzība attiecībā uz to, lai dalībvalstis laikus paziņotu valsts atbalstu, un uz Komisijas atļaujas piešķiršanu;*
 - ad) *uzraudzība attiecībā uz piekļuves pieprasījumiem dotācijām no ES līdzekļiem un uz programmām, kuru mērķis ir saistīts ar šo regulu, kā arī, ja vajadzīgs, ieteikumu izdošana koordinētai, paātrinātai un atvieglotai procedūrai;*
 - ae) *novērtē investīciju un finansējuma vajadzības, sniedz norādījumus par prasmju attīstību un apspriež paraugpraksi attiecībā uz II nodaļas I iedaļas, kā arī 12. un 13. panta īstenošanu un paātrina atļauju piešķiršanas termiņus;*

Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 663/2009 un (EK) Nr. 715/2009, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 94/22/EK, 98/70/EK, 2009/31/EK, 2009/73/EK, 2010/31/ES, 2012/27/ES un 2013/30/ES, Padomes Direktīvas 2009/119/EK un (ES) 2015/652 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 525/2013 (Dokuments attiecas uz EEZ) (OV L 328, 21.12.2018., 1. lpp.).

- b) apspriest ar Komisiju un vajadzības gadījumā ieteikt tai, kā novērst ar tarifiem nesaistītus tirdzniecības šķēršļus, piemēram, savstarpēji atzīstot atbilstības novērtējumu vai apņēmoties izvairīties no eksporta ierobežojumiem;
 - c) ar kurām trešām valstīm būtu prioritāri jānoslēdz neto nulles emisiju industriālās partnerības, ņemot vērā šādus aspektus:
 - i) iespējamais ieguldījums piegādes drošībā, ņemot vērā to neto nulles emisiju tehnoloģiju izgatavošanas jaudu;
 - ii) tas, vai starp trešo valsti un Savienību ir noslēgti sadarbības nolīgumi;
- iii) iesūknēšanas un uzglabāšanas jaudas to teritorijās;**

ca) novērtējums par tirdzniecības aizsardzības instrumentiem, lai neitralizētu trešo valstu pasākumus, kuri var tikt piemēroti un apdraudēt 1. panta mērķus;

5. Dalībvalstis palīdz Komisijai īstenot sadarbības pasākumus, kas izklāstīti neto nulles emisiju industriālajā partnerībā. Neto nulles emisiju industriālo partnerību mērķis būs atvieglot tirdzniecību starp dalībniekiem, arī veicinot nepieciešamās investīcijas Savienībā un trešās valstīs, uzlabojot atbalstošo vērtības ķēžu izturētspēju un ilgtspēju un garantējot vienlīdzīgus konkurences apstākļus.

5.a Neto nulles emisiju Eiropas platforma regulāri un vismaz reizi gadā novērtē šīs regulas darbības jomā esošo nozaru globālo konkurētspēju un iesaka pasākumus, lai uzlabotu šo konkurētspēju.

5.b Līdz... [3 mēneši pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] un pēc tam reizi trijos mēnešos Komisija iesniedz platformai, Neto nulles emisiju nozaru konsultatīvajai grupai un Eiropas Zinātniskajai konsultatīvajai padomei pārskatīšanas un regulatīvā sloga jautājumos ziņojumu par konkurētspējas pārbaudes īstenošanu. Ziņojumā izklāsta, kādi tiesību aktu priekšlikumi ir iesniegti trīs mēnešu periodā, uz ko attiecas ziņojums, kā šo priekšlikumu sagatavošanas laika ir piemērota konkurētspējas pārbaude un kādas izmaiņas ir priekšlikumos ieviestas, lai nodrošinātu, ka tie nerada nevajadzīgu kaitējumu Savienības konkurētspējai. Vismaz divreiz gadā, kā arī pamatojoties uz neto nulles emisiju industrijas ekspertu grupas ieguldījumu, platforma apspriež konkurētspējas pārbaudes īstenošanu.

- 5.c *Neto nulles emisiju Eiropas platforma regulāri koordinējas ar Augsta līmeņa forumu standartizācijas jautājumos, lai apspriestu standartizācijas izmantošanu nolūkā Eiropa attīstīt neto nulles emisiju tehnoloģijas.*

29. pants

Neto nulles emisiju Eiropas platformas uzbūve un darbība

1. Valdi veido dalībvalstis, Komisija un Eiropas Parlaments. Tās priekšsēdētājs ir Komisijas pārstāvis.
2. Katra dalībvalsts un Eiropas Parlaments dalībai platformā ieceļ augsta līmeņa pārstāvi. Ja tas ir relevanti, ņemot vērā funkciju un speciālās zināšanas, dalībvalstij un Eiropas Parlamentam attiecībā uz dažādiem platformas uzdevumiem var būt vairāki pārstāvji. Katram platformas loceklim ir izvietotājs.
3. Pēc Komisijas priekšlikuma platforma ar locekļu vienkāršu balsu vairākumu pieņem reglamentu.
4. Platformas locekļi regulāri tiekas, lai nodrošinātu šajā regulā norādīto uzdevumu faktisku izpildi. Vajadzības gadījumā platformas locekļi tiekas pēc argumentēta Komisijas lūguma vai pēc locekļu lūguma ar vienkāršu balsu vairākumu.
5. Komisija platformai palīdz, nodrošinot izpildsekretariātu, kas sniedz tehnisku un loģistikas atbalstu.
6. Platforma var izveidot pastāvīgas vai pagaidu apakšgrupas, kurām uztic konkrētus jautājumus un uzdevumus.

Platforma izveido vismaz šādas pastāvīgās apakšgrupas:

- a) *apakšgrupa, lai apspriestu stratēģisko neto nulles emisiju projektu finansiālās vajadzības un vājās vietas, iespējamo paraugpraksi, jo īpaši, lai attīstītu Savienības pārrobežu piegādes ķēdes, un koordinētu finansējumu stratēģiskiem neto nulles emisiju projektiem;*
- b) *apakšgrupa, lai apspriestu noteikumu īstenošanu saskaņā ar 6., 7. un 8. pantu;*
- c) *apakšgrupa, kas apspriež un koordinē 28. pantā minētās neto nulles emisiju industriālās partnerības, nodrošinot sadarbību ar citiem relevantiem koordinācijas forumiem;*

- d) *apakšgrupa, kas neto nulles emisiju industrijas akadēmiju pienācīgu īstenošanu saskaņā ar šīs regulas V nodaļu;*
- e) *apakšgrupa, kas veltīta 26. pantā minētajām neto nulles emisiju regulatīvajām smilškastēm, lai maksimāli palielinātu plašākas ietekmes potenciālu visā Savienībā, sekmējot pārrobežu sadarbību un ierobežojot tirgus un konkurences izkropļojumu risku.*

6.a *Valde vismaz reizi gadā tiekas ar 26.c pantā minēto SET plāna valdi, lai apspriestu šīs regulas īstenošanas stratēģisko saskaņošanu ar SET plānu.*

7.a *Platforma izveido neto nulles emisiju industrijas ekspertu grupu. Neto nulles emisiju industrijas ekspertu grupa sastāv no šīs regulas darbības jomā esošo rūpniecības nozaru pārstāvjiem. Vismaz trešdaļa ekspertu grupas locekļu ir no MVU vai pārstāv MVU. Neto nulles emisiju nozaru konsultatīvā grupa pēc savas iniciatīvas vai pēc platformas pieprasījuma sniedz ieteikumus platformai. Neto nulles emisiju industrijas ekspertu grupa veicina mijiedarbību starp platformu un konsultatīvajām vai padomdevējām struktūrām, kas izveidotas Savienības rūpniecības politikas ietvaros.*

- 8. Attiecīgā gadījumā platforma vai Komisija var uzaicināt ekspertus, pilsoniskās sabiedrības organizācijas, arodbiedrības un citas trešās personas piedalīties platformas un apakšgrupas sanāksmēs vai sniegt rakstiskus komentārus.
- 9. Platforma veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu drošu apiešanos ar konfidenciālu un komerciāli sensitīvu informāciju un tās apstrādi.
- 10. Platforma dara visu iespējamo, lai panāktu konsensu.
- 11. Platforma koordinējas un sadarbojas ar esošajām industriālajām aliansēm un uzaicina tās apmeklēt savas sanāksmes, arī 6. punktā minētajās pastāvīgajās vai pagaidu apakšgrupās, lai ziņotu par to, kāds ir ieteikumu attiecībā uz 1. pantā noteiktajiem mērķrādītājiem statuss, un lai sniegtu šādus ieteikumus.

29.a pants

Eiropas Pārskatīšanas un regulatīvā sloga konsultatīvā padome

1. *Ar šo tiek izveidota Eiropas Zinātniskā konsultatīvā padome pārskatīšanas un regulatīvā sloga jautājumos (“Zinātniskā konsultatīvā padome”).*
2. *Konsultatīvās padomes sastāvā ir 15 vecākie zinātniskie eksperti, kas pārzina plašu attiecīgo disciplīnu loku. Konsultatīvās padomes locekļi atbilst 4. punktā noteiktajiem kritērijiem.*
3. *Konsultatīvajā padomē nav vairāk kā divi locekļi, kas ir vienas un tās pašas dalībvalsts valstspiederīgie. Konsultatīvās padomes locekļu neatkarībai ir jābūt neapšaubāmai.*
4. *Konsultatīvās padomes locekļus ieceļ uz četrus gadu pilnvaru termiņu, ko vienu reizi var atjaunot pēc atklātas, godīgas un pārredzamas atlases procedūras. Atlases pamatā ir šādi kritēriji:*
 - a) *izcilība zinātnē;*
 - b) *pieredze, kas gūta, sagatavojot zinātniskus novērtējumus un sniedzot zinātniskas konsultācijas profesionālās kompetences jomā;*
 - c) *zināšanas valsts pārvaldes jomā vai citās jomās, kas attiecas uz padomes uzdevumiem;*
 - d) *profesionālā pieredze, kas gūta starpdisciplinārā vidē starptautiskā kontekstā.*
5. *Konsultatīvās padomes locekļi tiek iecelti kā privātpersonas un savu nostāju pauž pilnīgi neatkarīgi no dalībvalstīm un no Savienības iestādēm. Konsultatīvā padome vienu no saviem locekļiem ievēlē par priekšsēdētāju uz četriem gadiem un tā pieņem savu reglamentu.*
6. *Konsultatīvā padome atbalsta Komisijas, Eiropas Parlamenta un dalībvalstu darbu, neatkarīgi pildot savus uzdevumus un sniedzot konsultatīvus ziņojumus par:*
 - a) *spēkā esošo Savienības tiesību aktu regulatīvo ietekmi un slogu;*
 - b) *spēkā esošo deleģēto aktu un īstenošanas aktu regulatīvo ietekmi un slogu; un un*

- c) *spēkā esošie dalībvalstu tiesību akti, ar kuriem transponē Savienības direktīvas.*
7. *Zinātniskā konsultatīvā padome pēc apspriešanās ar Komisiju neatkarīgi izstrādā savu gada darba programmu. Konsultatīvās padomes priekšsēdētājs informē Komisiju, Eiropas Parlamentu un dalībvalstis par šo programmu un tās īstenošanu. Zinātniskā konsultatīvā padome pēc Eiropas Parlamenta, atsevišķa komisāra vai atsevišķu dalībvalstu pieprasījuma vai pēc ieinteresētās personas pamatota pieprasījuma var sniegt konsultācijas par Savienības tiesību aktu projektu regulatīvo ietekmi un slogu vai lēmumu pieņemšanas procesā.*
8. *Panta 5. punktā minētos konsultāciju ziņojumus kopīgo ar Eiropas Parlamentu, Eiropas Komisiju un dalībvalstīm un publisko.*
9. *Komisija nodrošina Zinātniskās konsultatīvās padomes sekretariātu.*

30. pants

Sasaiste ar nacionālajiem enerģētikas un klimata plāniem

Dalībvalstis detalizēti izklāsta pasākumu, ko tās šīs regulas mērķu īstenošanas nolūkā ieviesīs savos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos un to atjauninājumos, ko iesniedz saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 3., 9. un 14. pantu, jo īpaši attiecībā uz enerģētikas savienības pētniecības, inovācijas un konkurētspējas dimensiju, un progresa ziņojumos, ko reizi divos gados iesniedz saskaņā ar minētās regulas 17. pantu. *Jo īpaši dalībvalstis nosaka pasākumus pētniecības, izstrādes un inovācijas veicināšanai, lai sasniegtu šīs regulas mērķus.*

VIII nodaļa

Uzraudzība

31. pants

Uzraudzība

1. Komisija pastāvīgi uzrauga:
- a) Savienības progresu attiecībā uz 1. pantā minēto Savienības mērķu sasniegšanu un šīs regulas saistīto ietekmi;
 - b) progresu attiecībā uz 16. pantā minētā Savienības līmeņa CO₂ iesūkņēšanas jaudas mērķa sasniegšanu;

ba) dalībvalstu administratīvo spēju pietiekamību šajā regulā noteikto pienākumu izpildei;

2. Dalībvalstis un valsts iestādes, ko tās šim nolūkam norīkojušas, vāc un sniedz datus un citus pierādījumus, kas prasīti saskaņā ar 1. punkta a) un b) apakšpunktu. Proti, tās vāc un katru gadu ziņo Komisijai datus par šādiem aspektiem:
 - a) neto nulles emisiju tehnoloģiju attīstība un tirgus tendences, arī vidējās izmaksas par investīcijām izgatavošanā un ražošanas izmaksas, un attiecīgo neto nulles emisiju tehnoloģiju tirgus cenas; b) neto nulles emisiju tehnoloģiju izgatavošanas jauda un saistītās darbības, arī dati par nodarbinātību un prasmēm un progresu virzībā uz 3. apsvērumā minēto 2030. gada mērķrādītāju sasniegšanu;
 - c) neto nulles emisiju tehnoloģiju importa Savienībā un eksporta ārpus Savienības vērtība un apjoms;
 - ca) to MVU skaits, kas iesaistīti neto nulles emisiju tehnoloģiju izgatavošanas projektos;**
 - d) šajā regulā paredzēto atļauju piešķiršanas procedūru vidējais ilgums;
 - e) pēdējo 12 mēnešu laikā valsts līmenī piešķirto atļauju veidi un skaits;
 - f) pēdējo 12 mēnešu laikā pabeigto, apturēto vai atcelto atļauju piešķiršanas procesu skaits un tas, kādu veidu šķēršļi radušies pārtraukšanas vai atcelšanas gadījumā;
 - g) pēdējo 12 mēnešu laikā izveidoto smilškastu skaits;
 - h) CO₂ daudzums, kas tiek pastāvīgi uzglabāts pazemē saskaņā ar Direktīvu 2009/31/EK.
3. Dati ietver vismaz to informāciju, kas prasīta Komisijas paziņojumā “Norādījumi dalībvalstīm par 2021.–2030. gada nacionālo enerģētikas un klimata plānu atjaunināšanu”.
 4. Pirmo ziņojumu katra dalībvalsts Komisijai nosūta maija beigās gadā, kas seko šīs regulas spēkā stāšanās dienas gadam. Nākamos ziņojumus nosūta līdz katra gada maija beigām.

5. Dalībvalstis saskaņā ar šā panta 2. punktu savāktos datus nosūta arī valstu statistikas birojiem un Eurostat statistikas apkopošanai un publicēšanai saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 223/2009⁴⁰. Dalībvalstis izraugās valsts iestādi, kas ir atbildīga par datu nosūtīšanu valstu statistikas birojiem un Eurostat.
6. Pamatojoties uz ziņojumiem, kas iesniegti saskaņā ar šā panta 2. punktu, Komisija uzrauga Savienības progresu, kas minēts **šī panta** 1. punkta a) apakšpunktā, un katru gadu kā daļu no gada ziņojumiem par tīras enerģijas tehnoloģiju konkurētspēju saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 35. panta 2. punkta m) apakšpunktu publicē ar to saistītus ieteikumus.
7. Balstoties uz atļauju pieteikumu projektiem, kas iesniegti saskaņā ar Direktīvas 2009/31/EK 10. pantu, un ziņojumiem, kas iesniegti saskaņā ar šīs regulas 17. panta 2. punktu, 18. panta 4. punktu un 18. panta 6. punktu, Komisija uzrauga progresu virzībā uz šā panta 1. punkta b) apakšpunktā minētā Savienības CO₂ iesūkņēšanas jaudas mērķrādītāja sasniegšanu un katru gadu par to ziņo Eiropas Parlamentam un Padomei. ***Šajā nolūkā Komisija izveido centralizētu publisku datubāzi ar visiem pieejamajiem datiem par CO₂ uzglabāšanu ES, lai palīdzētu kartēt CO₂ uzglabāšanas vietas un uzraudzīt 16. pantā noteiktā vispārējā mērķrādītāja sasniegšanu.***
- 7.a ***Pamatojoties uz ziņojumiem, kas minēti 16. panta 2. punktā un 18. panta 4. punktā, kā arī ko līdz 2025. gada 31. janvārim iesniegušas 18. panta 1. punktā minētās struktūras, Komisija veic novērtējumu un iesniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei par šīs regulas efektivitāti kopā ar pārskatu, ja tādu uzskata par vajadzīgu.***

⁴⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 223/2009 (2009. gada 11. marts) par Eiropas statistiku un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK, Euratom) Nr. 1101/2008 par tādās statistikas informācijas nosūtīšanu Eiropas Kopienu Statistikas birojam, uz kuru attiecas konfidencialitāte, Padomes Regulu (EK) Nr. 322/97 par Kopienas statistiku un Padomes Lēmumu 89/382/EEK, Euratom, ar ko nodibina Eiropas Kopienu Statistikas programmu komiteju (OV L 87, 31.3.2009., 164. lpp.).

IX nodaļa

Nobeiguma noteikumi

■ 33. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.
2. Pilnvaras pieņemt 7. pantā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz piecu gadu laikposmu no [šīs regulas piemērošanas dienas]. Komisija sagatavo ziņojumu par pilnvaru deleģēšanu vēlākais deviņus mēnešus pirms piecu gadu laikposma beigām. Pilnvaru deleģēšana tiek automātiski pagarināta uz tāda paša ilguma laikposmiem, ja vien Eiropas Parlaments vai Padome neiebilst pret šādu pagarinājumu vēlākais trīs mēnešus pirms katra laikposma beigām.
3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 1. panta 3. punktā, 3. panta 2. punktā un 18. panta 7. punktā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.
4. Pirms deleģētā akta pieņemšanas Komisija apspriežas ar katras dalībvalsts ieceltajiem ekspertiem saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu.
5. Tiklīdz Komisija pieņem deleģēto aktu, tā par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.
6. Saskaņā ar 1. panta 2. punktu, 3. panta 2. punktu un 18. panta 2. punktu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

34. pants

Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdz komiteja. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.
2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 4. pantu.
3. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.
4. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 8. pantu saistībā ar tās 4. pantu.

35. pants

Izvērtēšana

1. Komisija līdz [3 gadi pēc šīs regulas piemērošanas dienas] un pēc tam reizi 3 gados veic šīs regulas izvērtēšanu un ziņojumu par galvenajiem konstatējumiem iesniedz Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai.
2. Izvērtējumā novērtē, vai ir sasniegti šīs regulas 1. pantā izvirzītie mērķi un tās ietekmi uz komerciāliem lietotājiem, it sevišķi MVU, un tiešajiem lietotājiem, un Eiropas zaļā kursa mērķiem.
3. Izvērtējumā ņem vērā uzraudzības procesa rezultātus, kā izklāstīts 31. pantā.
4. Dalībvalstu kompetentās iestādes Komisijai iesniedz visu savā rīcībā esošo relevanto informāciju, kas Komisijai var būt nepieciešama, lai sagatavotu 1. punktā minēto ziņojumu.

36. pants

Konfidenciālas informācijas apstrāde

1. Informāciju, kas iegūta, īstenojot šo regulu, izmanto tikai šīs regulas mērķiem, un to aizsargā relevantie Savienības un valstu tiesību akti.
2. Dalībvalstis un Komisija nodrošina, ka saskaņā ar Savienības un attiecīgajiem valsts tiesību aktiem tiek aizsargāts komercnoslēpums un uzņēmuma noslēpumi, kā arī cita sensitīva, konfidenciāla un klasificēta informācija, kas iegūta un sagatavota, piemērojot šo regulu, arī ieteikumi un veicamie pasākumi.

3. Dalībvalstis un Komisija nodrošina, ka klasificētai informācijai, ko sniedz vai ar ko apmainās saskaņā ar šo regulu, klasifikācijas pakāpe netiek pazemināta vai noņemta bez tās sniedzēja iepriekšējas rakstveida piekrišanas.
4. Ja kāda dalībvalsts uzskata, ka agregētās informācijas prezentēšana 18. panta kontekstā tomēr var apdraudēt valsts drošības intereses, tā pret Komisijas prezentēto informāciju var iebilst, iesniedzot pamatotu paziņojumu.
5. Komisija un valstu iestādes, to amatpersonas, darbinieki un citas personas, kas strādā šo iestāžu pārraudzībā, nodrošina tās informācijas konfidencialitāti, kas iegūta, pildot uzdevumus un darbības. Minētais pienākums attiecas arī uz visiem dalībvalstu pārstāvjiem, novērotājiem, ekspertiem un citiem dalībniekiem, kas piedalās platformas sanāksmēs saskaņā ar 29. pantu.

37. pants

Grozījumi Regulā (ES) 2018/1724

Regulu (ES) 2018/1724 groza šādi:

- 1) regulas I pielikuma pirmajā slejā pievieno jaunu rindu “R. Neto nulles emisiju tehnoloģiju projekti
- 2) regulas I pielikuma otrajā slejā rindā “R. “Neto nulles tehnoloģiju ražošanas projekti” pievieno šādu apakšpunktu:
 - “1. Informācija par atļauju piešķiršanas procesu
 2. Finansēšanas un investīciju pakalpojumi
 3. Finansējuma ieguves iespējas Savienības vai dalībvalstu līmenī
 4. Uzņēmējdarbības atbalsta pakalpojumi, tostarp, bet ne tikai, attiecībā uz uzņēmumu ienākuma nodokļa deklarāciju, vietējiem nodokļu tiesību aktiem, darba tiesībām”.
- 3) regulas II pielikuma pirmajā slejā pievieno jaunu rindu “Neto nulles emisiju tehnoloģiju izgatavošanas projekti”;
- 4) regulas II pielikuma otrajā slejā rindā “Neto nulles emisiju tehnoloģiju izgatavošanas projekti” pievieno šādu punktu:

“Procedūras, kas piemērojamas visām relevantajām administratīvajām atļaujām, kuras vajadzīgas, lai plānotu, būvētu, paplašinātu un īstenotu neto nulles emisiju tehnoloģiju izgatavošanas projektus, ietverot ar būvniecību, ķīmikālijām un tīkla pieslēgumu saistītas atļaujas, kā arī vidiskos novērtējumus un pilnvarojumus, ja tādi ir vajadzīgi, un kas ietver visus administratīvos pieteikumus un procedūras”;

- 5) regulas II pielikuma trešajā slejā rindā “Neto nulles emisiju tehnoloģiju izgatavošanas projekti” pievieno šādu punktu:

“Visi izvaddati, kas attiecas uz procedūrām, sākot ar pieteikuma derīguma atzīšanu un beidzot ar visaptveroša lēmuma par procedūras iznākumu paziņošanu, ko veic atbildīgā valsts kompetentā iestāde”;

- 6) regulas III pielikumā pievieno šādu punktu:

“8) Valstu kompetentās iestādes, kas darbojas kā vienas pieturas aģentūra saskaņā ar [Neto nulles emisiju industrijas akta] regulas 4. pantu”.

38. pants

Stāšanās spēkā un piemērošana

Šī regula stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no [spēkā stāšanās diena]. Līdz [2 gadi pēc šīs regulas piemērošanas dienas] 19. panta 2. punkta a), b) un c) apakšpunktu piemēro tikai līgumiem, kurus noslēgušas Direktīvas 2014/24/ES 2. panta 1. punkta 16) apakšpunktā un Direktīvas 2014/25/ES 2. panta 1. punkta 12) apakšpunktā definētās centralizēto iepirkumu struktūras, un līgumiem, kuru vērtība ir 25 miljoni EUR vai lielāka.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

....

*Eiropas Parlamenta vārdā —
priekšsēdētāja*

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs / priekšsēdētāja*